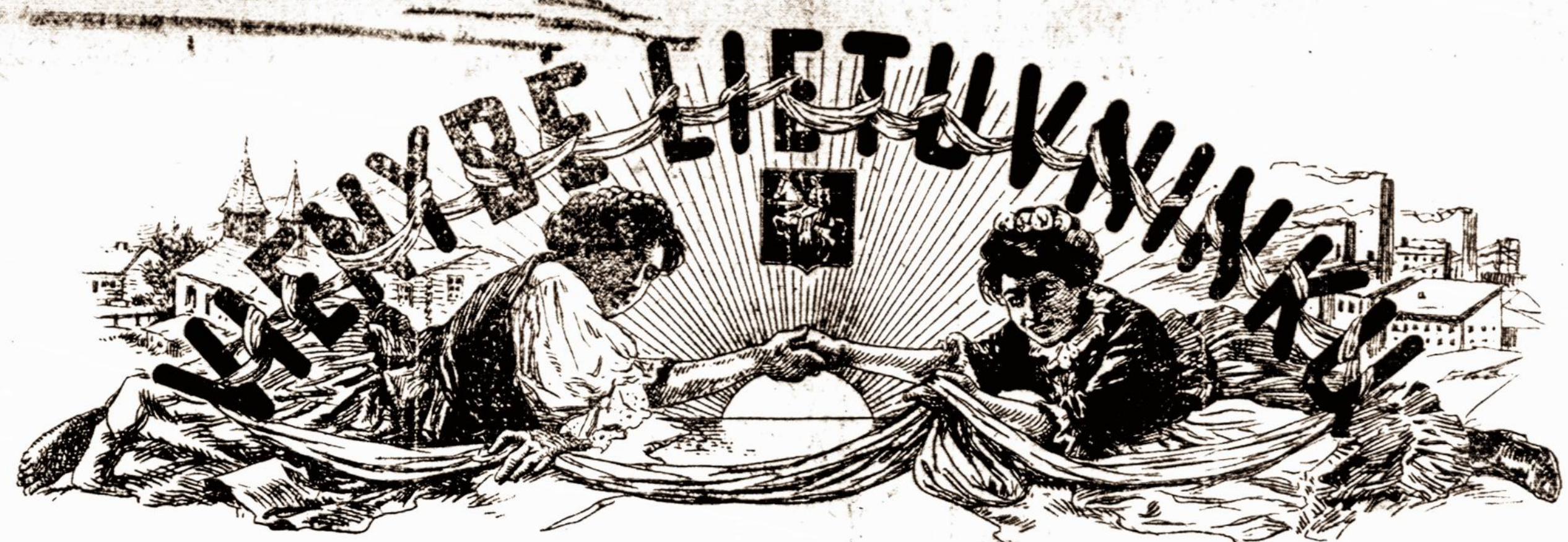

"Vienybe Lietuvinku"
 IŠEINA KAS SEREDA
 BROOKLYN, :: NEW YORK.
 Prenumerata metams:
 Švietimo mokykloms..... \$3.00
 Europos ir kitur..... \$3.00
 Prenumerata mokama iš virsaus.
 Prenumeratos metas skaitosi nuo
 laiko užrašymo, ne nuo Naujų
 Metų.
 Apgarsinimų kainų klauskite
 laiku.
 J. J. Paukštis ir K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY
"Vienybe Lietuvinku"
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY
 BROOKLYN, :: NEW YORK.
 Yearly subscription rate:
 In the United States..... \$3.00
 To Foreign Countries..... \$3.00
 Advertising rates on application.
 Address all communications to
 publishers:
 J. J. Paukštis & K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 Brooklyn, New York.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 15. Brooklyn New York, 12 d. Balandžio (April) 1911m. **Metai XXVI**
 ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Linksmu Velyku!

Visiems savo sandarbininkams, draugams, skaitytojams ir laikraščia platintojams linkėja
 «Vien. Liet.» Redakcija.

Kas nuo laikraščių atbaido.

Kiekvienas antgalvį perskaitęs, pamąslys: žiūrėsim, kas gi jau čia tokis baisuolis, kuris žmones nuo laikraščių nūgręšia. Ilgai nekankinęs skaitytojaus, tuojaus ir pasakysiu. Ir bus tai didelė teisybė.

Mūsų visuomenė beveik kasmetas susilaukia, jeigu ne porą, tai daugiau—naujų laikraščių pasirodant. (O kaip šiemet tai dygsta, kai grybai po lietaus!) Na, o jeigu naujų laikraščių gimdytojai nors vienas būva jau perėjęs su «Missijomis» per taip vadinamas «lietuviškas kolonijas» arba kurie iš jų mokėjo sutaisyti medum kvėpiančius apgarsinimus, kuriuose buvo nurodoma tokio laikraščio reikalingumas ir užtikrinimai, kad jis gyvuos, tai daugelis ir išmeta savo doleriukus. Žinoma, pritarėjai randasi daugiausiai iš tų, kurie nežino, jog naujam laikraščiu reikia turėti ir daug pinigų ir ganėtinai sandarbininkų.

Kaip paskui jaučiasi tasis platintojas, kada jo platinamas laikraštis persikelia į antrą pasaulį! Toks platintojas-agentėlis, pirmiausia mat buvo leidėjų ar naujų laikraščio redaktorių painformuotas: būk jų laikraštis nemirsias, nes, suprask: «mes lietuvius skaitome milijonais, o lietuviškus laikraščius vos dešėtkais, kurie visi mažu nei šimto tūkstančių skaitytojų neturi. Todėl mūsų naujam laikraščiu da plati dirva!» Na, o kokia bus jūsų laikraščio pakraipa? — teiraujasi agentėlis.— Juk ma ne žmonės paklaus apie ką tas laikraštis rašo ar rašys. Ogi leidėjų būna trumpas ir greitas atsakymas, kad: bus tai mokslo, politikos, kultūros ir t.t. ir t.t. laikraštis, prieg tam dar «bepartiviškas» (bepartiviškumas dabar labai madon!) Na, taip paskui po «lietuviškas dirvas» ir bėgioja tokie laikraščio platinotojai, kurie ir ištikro būna ištikine, joga jų platinamas laikraštis nebus ir ant jų nieks niekad

nerūgos.
 Bet, kur tau! Eina toks laikraštis mėnesį, eina metus, kartais ir antrus. Tik štai vieną kokia gražią dieną — klausyk, jau tas laikraštis ir užtroško. Aš čion nekalbu apie tuos, kurie mirė dar negimę, arba tuos, kurie tik su viena ir ta pačia apeiga gimė ir mirė, bet turiu omenyje tuos, kurie jau šiokią-tokią atmintį po savęs paliko, k. v. «Pirmyn», «Amerikos Lietuvis», «Progressas», «Amerikos Žinios», «Spindulys» ir čiela eilė kitų, kuriems mirus, platinotojai atsiėmė nuo žmonių rugojimo daugiaus negu verti buvo. Žmogus negauna laikraščio; ateina pas taip vadinamą «agentą» ir sako: klausyk tu, o gi tu paėmė nuo manęs dolerį ar du, ir tu sakei, kad aš gausiu gazetą per metus, o aš va gavau kelis numerius ir daugiau negaunu! — Na, ir kągi čia turi sakt? Atsikosti, na, ir pradėdi aiškinti, kad tie šiokie ar tokie apgavo ir tave ir mane — «Na, tai atiduok pinigų! Kam tu sakei, kad eis, o dabar sustojo?» Na, ir aiškink žmogui, kaip nori, o jis tau pasako, kad tu turi ploną liežuvį tik pinigams iš žmonių viliot.

Aš čion nenoriu prikaišiojimų darvti jau numirusiems laikraščiams, bet aš primenu mūsų naujukams, kurie kad ir ras parėmėjų savo užmanymams, bet vistiek sunku tikėtis, kad nauji laikraščiai galėtų žengti drauge su senaisiais, kurie tiek vargo pakėlė, susilaukė didelių ir skaitlingų lapų, taipgi ir gausaus turinio. Tūli sako, būk jie neturi laisvės išreikšimui savo pažvalgy; senieji laikraščiai būk juos ignoruoja, etc. Bet atminkite, kad lietuviški laikraščiai visados naudingiems raštams t. y. sumanymams, išsireikšimams ir k. duoda vietą, tik jūs, kurie išmįslojate naujus laikraščius, pabandykite turėti artesnius ryšius su tais, kurie jau turi užsitikėjimą visuomenėje; būsite printi ir jūs. Bet jeigu jūs vis neliausit sėję rugojimus, tai būsite tokiais kai tie meksreliai, kurie pavasarį išėję į kraštą ežero panerši kelias dienas ir sukabinę ikrus ant žolių nešasi į ežero dugną. Taip ir jūs, sukabinę savo svajones ant kelių laikraščio lapų dingstate ir jūs, ir jūsų laikraščiai.

A. Kamblaitis.

Ar dalyvauti mums tautu kongrese?

Šitą klausimą aš pastačiau sau, kuomet išgirdau apie rengiamąjį Londone šią vasarą tautų kongresą. Juk lietuviai yra skirtingi nuo kitų tautų, juk mus labai dažnai neatskiria svetimtaučiai nuo slavų, juk mus nuolat skaito tai rusais tai lenkais. Kaip tik pasitaiko dabar gera proga užmanifestuoti, pasisakyti pasauliui, kas mes esam, parodyti savo skirtingumą nuo kitų tautų!..

Šios ir panašios mintys nedavė man ramybės. Patyres adresa biūro, rengiančio minėtąjį kongresą Londone, parašiau nesenai įsteitojo Liet. Inform. Biūro vardu užklausa, prašydamas suteikti man smulkias žinias apie rengiamąjį kongresą.

Netrukus kongresą rengiantis biūras atsiumė man kongreso programą. Tautų kongresas turi savo tikslu supažindinti, suartinti tarp savęs viso pasaulio tautas (žmonių veisles), ypačiai Rytų su Vakarų.

Kongrese jau pasižadėjo dalyvauti žymūs atstovai suviršam 50 tautų; kongresas žada būti labai skaitlingas ir intermingas, nes atstovų tarpe yra daug užrašusių žymių mokslininkų, politikų ir diplomatų. Lietuvių pasirodymas greta kitų pasaulio tautų primintų joms, jog lietuvių tauta dar gyva, jog ji yra skirtinga nuo slavų, vokiečių ir kitų mūsų kaimynų.

Žinoma, tokiam kongrese negalima pasirodyti tuščiom rankom, reikia būtina priruošti tinkamą *memoire* apie lietuvių tautos nuo kitų skirtingumą. Nors laiko jau nedaugiausiai lieka (iki liepos 26—29 d.), tačiau vis dar suspėtume.

Indomu išgirsti kitų nuomonė.

Juozas Gabrys.

Penki seimai?

Šį metą Baltimorėje bus keturi lietuviškų organizacijų seimai, kasmetiniai, ištikrųjų, o penktasis ir bene bus tenai-pat, bet gal ir ne; — nes dar neapskelbta ir dyvai, kodėl laikoma slaptoje? Pirmiausiai bus dešimta-

sis seimas Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje, ir prasidės gegužio 30, o baigsis berželio 1. Seimas trauksis per tris dienas. Tik aš nesuprantu, kodėl p. J. Rikteraitis, S. L. R. K. A. prezidentas, garsina, jog bus *dvidešimt šeštas* seimas, kada ištikrųjų bus tik *dešimtas*, nes S. L. R. K. A. prasidėjo 1901 metuose.

Antrasis iš eilės bus — antrasis seimas Susivienijimo Lietuviškų Pašalpiųjų Draugysčių Amerikoje ir prasidės berželio 1, o baigsis 3. Seimas trauksis per 3 dienas.

Trečias seimas bus *dvidešimt šeštasis* seimas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, ir prasidės berželio 6, o baigsis 10. Seimas trauksis per 5 dienas.

Ketvirtasis seimas bus — ketvirtasis Tėvynės Myletojų Draugystės, vakarais laike S. L. A. seimo.

Penktasis seimas turėtų būti šeštasis Susivažiavimas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje, bet iki šiol dar neapskelbta, apart pagarsinimo *rengtis* («Kova» N10).

Taigi tūliems atstovams bus laimė dalvauti net keturiuose seimuose, nes daugelis yra nariais visų keturių draugijų, išimant S. L. R. K. A. ir L. S. S. kurių dviejų nariai nesigiminiuoja; bet pirmieji giminiuojasi su trimis sekančiomis draugijomis, kaip ir antriejie su trimis priešakinėmis draugijomis, ir todėl tūli atstovai turės laimė seimavoti apie 10-12 dienų — dienomis ir vakarais.

Aš gi žingėdauju kodėl L. S. S-gos neapskelbta VI Susivažiavimas ir kodėl toji Sąjunga taip rūpinasi S. L. A. reikalais jog «Kovos» N11 paaukoko net įžengiamąjį straipsnį pagriovimui S. L. A. Sakau «pagriovimui» dėlto, kad tas straipsnis su tuomi tikslu extra tapo rašytas ir talpintas, idant pastatyti S. L. A. juodžiausiu ir kad S. L. A. «apsišauk vadovais» pinigų sau į kišenes kad žeria, tai žeria. «Keleivis» tą-patj triūbija jau nuo senai.

«Kova» N11 ir «Keleivis» N10 šaukia gvolgtą dėlei paskutinės S. L. A. atskaitos, kur inplaukė \$5,816.20, o išplaukė \$11,961.47. Bet jeigu tie rėksniai «draugai» būtų be akiųjų žiūrėję į tą atskaitą už ką yra tiek išmokėta, tai būtų kitaip triūbije. Ten jie būtų pamatę išmokėjimą \$1,384.50 vien

aukų, būtų pamatę jog «Tėvynės» spaustuvė iš Bostono pėkščia neparėjo į New York'ą, būtų pamatę jog visi spaudiniai dėlei S. L. A. iš oro neiskrito» kaip ir visi pataisymai S. L. A. name magišku būdu neįvyko. Tie «draugai» užsimerkė ir užsimeršo, jog kartą atspaudus tūlus spausdinius iš pataisius kas reikalinga name, toliaus tokių didelių išlaidų nebus, ir kad jokių organizacijose negal būti atliekamas darbas be tam atsakančių įrankių ir kad namai turi būti pataisyti taip, kad jie būtų naudingi — o tas viskas kaštuoja pinigų.

Ir štai kur tas šuva užkastas. Jeigu S. L. A. centro valdybos nariai būtų visi socialistai, tai «Kova» su «Keleiviu» būtų tą valdybą išgyrė ir iškėlė iki debesų. Arba kad ir toji jau «tautisčių» valdyba vietoje spaudinti tūlus spaudinius pas «Kataliką» ir anglų spaustuvėse, būtų spaudinusi «Kovos» ir «Keleivio» spaustuvėse, tai būtų ingijusi «draugus» vietoje griovikų. Jokis sutvėrimas ant savo lakintojo mat neloja.

«Kova» ir «Keleivis» taipgi parodo didį narių atsitrukimą pagal paskutinę atskaitą ir užsimerkia ant pirmesniųjų atskaitų. Ir, o baisybė, — per IV bertainį suspenduota 789, o išbraukta 483! «Keleivis» sakosi turėjęs atskaitą savo rankose.

Pačios-gi atskaitos rodo narių stovį šitaipos:

Bert.	Pilnų	suspend.	išbraukty
I.	9338	960	281
II.	9899	586	592
III.	9858	850	274
IV.	10,051	810	496

Palviginus atskaitas matosi didesnis suspendavimas trečiame bertainyje, o didesnis išbraukimas antrame bertainyje už ketvirtąjį bertainį.

Kiek bus išbraukta narių šių metų pirmamjame bertainyje, pamatysime; bet galima tikėtis tokių bus nemaža, nes «Kova» ir «Keleivis» juk dirbo ir dirbo išsilvė atitraukimui narių nuo Susivienijimo; o kur dar darbai visokių kurmių ir konferencijų? Kuomi išteisinti Samsono darbą, tilpusį «Tėvynės» N12, kurį paduoda 38-ta kuopa iš Brooklyno? Taigi S. L. A. turi net apmokamus griovikus!

išrinkta tą konstituciją sutaisė. «Draugas» Žyvatkauskas ir-gi tyli. Naujos Anglijos Susiv. nariai ir «draugai» užsimeršo 24 seimą ir reikalą naujos konstitucijos, kurios sutaisymui patįs rinko tą komisiją. Jie taipgi užsimeršo gautą lekciją So. Bostone, kur Susiv. užmokėjo kelis šimtus dolerių kaštų dėlei senosios konstitucijos ir čarterio, ir nors gavę lekciją, vienok tarėsi laikytisi senosios konstitucijos.

«Kova», «Keleivis» ir «draugai» peikia Damijonaitį už cenzūrą «Tėvynėje», jog neduoda visiems «draugams» taipinti savo «raštų» «Tėvynėje». Tačiau ilgainiui ir «Keleivis» įvedė cenzūrą ir daugiaus nebetalpina «draugų» raštų. «Tėvynėje» tilpo ir telpa narių ir kuopų raštai dėlei Susiv. gerovės, o griaujanti Susiv. raštai bent organe negali būti talpinami. Juk net ir Socialistų Sąjungos Pildomastis Komitetas po N81 užgynė «Kovos» redakcijai talpinti polemiskus raštus, kurie nėra parašyti su šaltu apmąstymu ir negali būti organizacijai naudingi; mūsų polemikams dar toli gražu nuo protingo apmąstymo, todėl nieko ir neliko, kaip cenzūra — netalpinti.

Visas ermyderis tarpe Susiv. narių tautiečių ir socialistų yra už Maižį; kiekvienis teikia Susivienijimui Maižį; tautiečiai pagal praktiką mano, jog einant senuoju keliu rimtai išėitų geriausiai, socialistai-gi sako naujuoju keliu einant išėisite, o senuoju dingsite, ir dėlto visai diskredituoja tautiečius, kaip ir kuningai darė po 16 seimui. Kas galėjo tikėtis, kad mūsų progromėstai-socialistai pasisavins kuningų rolę!...

Socialistai sako, kad Susivienijimas bujos įvedus į Susiv socialistišką tvarką. Bet kodėl pati Lietuvių Socialistų Sąjunga nebujoja? Laike savo egzistavimo per 6 metus L. S. S. užsigyveno \$2,179.98 skolų; o kur visos aukos «Kovos» fondui ir «draugų» paskolės yra nu-garmėję? Krizio giltinė stovi visų «draugų» akyse ir noroms-nenoroms reiks žengti į kapą; tad žengiant mat reikia ir Susivienijimą bent parsiplėšti; o iki parsiplėšus reikia apsišaukti Maižiu ir kaip-ryzais pūsti į bletinius trimitus skardaus socializmo, kad per apvilimą lengvatikių Susivienijimo narių išsigelbėti nuo kri-

zio gultinės ir atgauti inkštus piningus.

Beje, būčiau praleidęs, jog L. S. S. turi spaustuve su rakandais ir parduodamo turto vertės \$4,677.61; bet parduodant tą turta šiandien kasžin ar kas duotų nors ketvirtą dalį, tai yra apie \$1,170.

Skęstantis ir už šiaudo griebiasi. L. S. S. Pildomasis Komitetas po N14 pavedė p. J. B. Smelstoriui, «Kovos» redaktoriui, sutvarkyti visą medžiagą reikale pašelpinio skyriaus, kuris ją turi priduoti VI Susivaziavimui, kuric laikas yra misterijs — slėpinys, tačiau «draugai» uoliai rengiasi.

Taigi L. S. S. mano savo organizacijoje įvesti pašelpą ligoje su \$200 posmertinės; o kad iš karto vesti biznį, tai «draugas» Smelstorius projektuoja įstojimo mokesį nuo \$10 kiekvienam nariui, už ką narys gaus akciją, ir piningai nuo įstojimo bus tuojaus indėti pramonijon atmokėjimui «Kovos» skolų, nes «draugai» socialistai instinktyviškai gerbuvio reikalą jaučia.

Socialistai pamatė, kad jų konferencijos neatnešė geidaujamų vaisių laikantis senosios konstitucijos, todėl nutarė mokėti visas duokles pagal naująją konstituciją, idant neprastoti teisių dalyvausti seime, ir visur rinkti ir atstovus socialistus, kad seimo diduma būtų socialistai. Nenusidavus taip, esant seimo didumai tautiečių, kurie nepildytų socialistų reikalavimų, visi socialistai apleis Susiv. seimą, išeis į kitą svetainę arba išvažiuavę visi iš Baltimorės į kitą miestą laikys VI Susivaziavimą, įves prie Sąjungos \$200 posmertinę su pašalpa ligoje, idant pagauti į savo globą lengvatikus Susiv. narius ir vadeles, kurioms patekus į socialistų rankas, nuo žodžių ir raštų už tas vadeles, pereitų prie aktyviško darbo — kumsčių, nes kiekvienas norės už vadeliu tvirti.

Laikas tad yra Susiv. nariams išsiuosuoti nuo socialistų demagogijos, kaip išsiuosavo nuo kuningų. Tiesa, naujoji konstitucija yra netbuli ir 9 centai Susivienijimo valdymo lėšoms išrodo perdaug. Bet vien peikimu tas nepataisoma. Čion reikia rimto darbo ir visapusiško apsarvystimo, kad tą tinkamai pataisyti. Iš posmertinių piningų nevalia imti nei cento būkbinės, bet dėlto, kad tokias draugijas tegalys tvirtinti tik vidaus reikalų ministeris, o ne gub. komisija. Tat senatui panaikinus gub. komisijos patvirtinimą — draugijų įstatai būsią užtvirtinti p. Stolypino. Turime pažymėti čia, jog tikėjimo departamento viršininko p. Charuzino patikrinta, jog Stolypinas jas negaišnodamas užtvirtis.

Mat, toji byla senate buvo pakelta ne dėlto, kad tos draugijos tikybines, bet dėlto, kad tokias draugijas tegalys tvirtinti tik vidaus reikalų ministeris, o ne gub. komisija. Tat senatui panaikinus gub. komisijos patvirtinimą — draugijų įstatai būsią užtvirtinti p. Stolypino. Turime pažymėti čia, jog tikėjimo departamento viršininko p. Charuzino patikrinta, jog Stolypinas jas negaišnodamas užtvirtis.

Mat, toji byla senate buvo pakelta ne dėlto, kad tos draugijos tikybines, bet dėlto, kad tokias draugijas tegalys tvirtinti tik vidaus reikalų ministeris, o ne gub. komisija. Tat senatui panaikinus gub. komisijos patvirtinimą — draugijų įstatai būsią užtvirtinti p. Stolypino. Turime pažymėti čia, jog tikėjimo departamento viršininko p. Charuzino patikrinta, jog Stolypinas jas negaišnodamas užtvirtis.

IS VISUR

× Morokoje vėl sukilimas. Giminė Berber nori sugrąžinti ant sosto ex-sultana Abdul Azizi, kurį anais metais sultanas Mulai Hafid

išvijo Sukilėliai jau baigia griautiesi į miestą Fez. Visi svetimtaučiai pasislėpė savo konsulatuose.

× Iš Konstaninopolio turkų valdžia išsiuntė Albanijon naujus būrius kareivių, nes albaniečiai vėl rengia didelį sukilimą prieš Turkiją.

× Ant Varšavos-Peterburgo linijos, ties kaimu Viksoe plėšikai su dinamitu suplėšė pačtos vagoną ir išvogė 100,000 rublių valdžios vežtų piningų. Pirma pabėgsiant, plėšikai pašovė keturius vagono tarnus.

× Sunkiai susirg Juodkalnio karalius Nicholas, ir pertraukė visus savo vizitus. Karaliaus liga po visą Juodkalnį padarė didelę nerimą.

× Londono gyventojų surašams sufragistės padarė daug kliučių. Jos išvaikštino iš namų, išsivedamos ir vaikus. Viešose vietose: teatrose, čiužinėjimo daržuose, restauracijose, etc. sufragetės maišėsi tarpe publikos ir nesidavė einantiems enumeratoriams užrašyti. Tačiau visgi buvo užrašytos, nors ant keleto šimtų ypatų vis bus klaida.

× Romoje kažikoks žmogus įėjo į Sv. Petro bažnyčią ir emė šaudyti į kuningus prie altoriaus. Nevienam nepataikęs tapo suimtas ir prisipažino, jog norėjęs nušauti popęžį.

IS Lietuvos.

KAUNAS. Dėlei draugijų uždarymo. (Mūsų kor.) Anime «Vienyb. Lietuvninkų» numeryje buvau pranešęs gana liūdną naujieną apie Kauno lietuviškų draugijų uždarymą. Dabar kiek patikėjau, kad ta žinia nėra taip baisi, kaip iš karto pasirodė. Draugijų uždarymas tik ant poperiaus; gyvenime gi dar galimas jų gyvavimas. Štai ką dėlei šio dalyko rašo «Viltis»: «Žinodami arčiau visą tą bylą, turime perspėti lietuvių visuomenę, kad ji dėl tos žinios taip jau labai neišsigastų ir nenusimintų. Tiesa, senatas taip nutarė. Bet tai dar negalutinas tų draugijų likimo nusprendimas. Mat, toji byla senate buvo pakelta ne dėlto, kad tos draugijos tikybines, bet dėlto, kad tokias draugijas tegalys tvirtinti tik vidaus reikalų ministeris, o ne gub. komisija. Tat senatui panaikinus gub. komisijos patvirtinimą — draugijų įstatai būsią užtvirtinti p. Stolypino. Turime pažymėti čia, jog tikėjimo departamento viršininko p. Charuzino patikrinta, jog Stolypinas jas negaišnodamas užtvirtis.

Mat, toji byla senate buvo pakelta ne dėlto, kad tos draugijos tikybines, bet dėlto, kad tokias draugijas tegalys tvirtinti tik vidaus reikalų ministeris, o ne gub. komisija. Tat senatui panaikinus gub. komisijos patvirtinimą — draugijų įstatai būsią užtvirtinti p. Stolypino. Turime pažymėti čia, jog tikėjimo departamento viršininko p. Charuzino patikrinta, jog Stolypinas jas negaišnodamas užtvirtis.

Mat, toji byla senate buvo pakelta ne dėlto, kad tos draugijos tikybines, bet dėlto, kad tokias draugijas tegalys tvirtinti tik vidaus reikalų ministeris, o ne gub. komisija. Tat senatui panaikinus gub. komisijos patvirtinimą — draugijų įstatai būsią užtvirtinti p. Stolypino. Turime pažymėti čia, jog tikėjimo departamento viršininko p. Charuzino patikrinta, jog Stolypinas jas negaišnodamas užtvirtis.

sas draugijas ir prisieis gal formaliskai likviduoti, bet reikia tikėtis, jog netrukus sulauksime jų naujo patvirtinimo, taip kad faktiškai jų gyvavimas nei nebūsiąs pertrauktas, tik gal toliau bus remiamas jau nauju pataisytu įstatu.»

Taigi, pasirodo, kad nėra tas velnias taip bausis, kaip jį «numaliavota». Iš to galime tik pasidžiaugti. Bet šitas faktas rodo, kaip sunku yra gyvuoti lietuviškoms draugijoms Lietuvoje: kasdien jų gyvavimas pavojuje.

Kazelis.

VILNIUS. Lietuvių teatras. (Mūsų korespond.) Mūsų teatras Vilniuje gyvuoja jau nuo 1905 metų, t. y. jau eina septinti metai. Per tą laiką daug ko teko pritiirti.

Pirmąjį viešą vaidinimą Vilniuje surengė Savitarpinės Pašalpos Draugija 1905 m. Ir nuo to laiko nuolat retkarčiais šitą rengė ir vaidino. Kiek vėliau įsikūrė Vilniuje dainų ir dramos draugija «Vilniaus Kanklės». Prie šios draugijos ir susimetė vaidintojai-mėgėjai. Bet neilgai joje vaidintojai sugyveno: į 4 mėnesius po draugijos įsikūrimo demokratiškesnė dalis vaidintojų apie 20 žmonių atsiskyrė iš «Kanklių» ir prisijaudė prie Savitarpinės Paš. Dr. jos, pasi vadinę save «Viln. liet. vaidintojų-mėgėjų kuopa».

Čia ši Kuopa vis stiprėjo ir augo: turėjo savo nuolatinį chorą, p. J. Taliat-Kelpšai vedant, rengė vakarus (vaidindavo bent 4—5 kart. per metus), net lengvai įstengė suvaidinti tokius veikalus, kaip «Eglė žalčių karalienė», «Mindaugis», «Žilvilė», «Malūnininkas ir Kaminakrėtis», «Ponas ir mužikai» ir kit.; turėjo savo reikalams kasą, nes Kuopa gyvavo visai autonomiškai.

Tuo tarpu gi «Vilniaus Kanklės» vis silpnėjo, nes draugija vedama buvo biurokratiškai. Kol dar joje buvo p. M. Petrauskas, tai įstengė ir geresnius veikalus suvaidinti kaip: «Birus Kuopa». Bet «Rūtai» pasirodė permažai tų vaidinimų. Ji sumanė įsitaisyti pas save vaidintojų kuopelę ir pasitraukti į savo pusę keletą vaidintojų iš Kuopos, esančios prie «Savitarpiečių». Kai kurie emėsi net buvo mėginę kaip nors inkalbėti likviduoti «Savitarpiečių» Kuopą ir įsteigti naują prie «Rūtos». Bet toks žygis nepasisekė tik sukėlė vaidus tarp «Savitarpiečių» ir «Rūtos». Tačiau Kuopa turėjo pašalinti kelis iš savo tarpo vaidintojus, kurie pritarė Kuopos likvidavimui, kad jie kartais išne-

tyčių nesulikviduotų Kuopos.

Tokiu būdu susidarė ir prie «Rūtos» maža vaidintojų kuopelė. «Savitarpiečių» Kuopa susilpnėjo, tačiau nenustojo gyvavus. Išsitus metus konkuravo «Savitarpiečių» ir «Rūtiečių» vaidintojai. Per tai buvo silpni ypač «Rūtos» vaidinimai, nes trūko jiems vadų ir gerų vaidintojų.

Tik 1910 metų rudenyje pasisekė suvienyti tas dvi vaidintojų kuopelę į vieną neprigulmingą vaidintojų kuopą, kuri pasivadino save Vilniaus liet. vaidint.-mėgėjų Sąjunga. Tapo tuojau išrinkta ir savo valdyba. Valdybon inėjo: M. Šlezevičius (pirmininkas), A. Rucevičius (pirm. padėjėjas), R. Paškevičius (sekretorius), K. Alyta (kasierius ir kungininkas), J. Marcinkevičius (choro vedėjas), L. Gira (rūbininkas), J. Strazdas (rūbin.), J. Zaviša (rūbin.), A. Žmuidzinavičius ir E. Rucevičienė. Režisieriais išrinkta M. Šlezevičius ir A. Rucevičius (padėjėjas). Sąjungon prisirašė daugiau 40 žmonių, tarp kurių yra 28 tikri vaidintojai, apie 12 dar tebesirengiančių vaidinti; juos lavinti apsiėmė A. Žmuidzinavičius. Iš tų 28 vaidintojų tik 20 nuolatai vaidino, o kiti dėlei įvairių svarbių ir nesvarbių priežasčių šią žiemą nevaidino.

Per žiemos sezoną «Rūtos» scenoje Sąjunga suvaidino: Namai pragari (1 kartą), Amerika pirtyje (1 kartą «Rūtoje» ir 1 kartą provincijoje — Valkininkuose), Kurčias žentas (2 kartą), Svarkas ir milinė (2 kar «Rūtoje» ir 1 kartą Pagirių gelžk. salėje), Bešulo (2 kar.), Į mokslą (2 k.), Inteligentai (1 k.), Velnias — ne boba (1 k.), Brangūsai pabučiavimas (1 k.), Ponas ir mužikai (1 k.) ir Viršaičio vargai (1 k.). Tai gi išviso šią žiemą iki Užgavėnių suvaidino Sąjunga 17 kartų. Dar nei vienas Lietuvoje miestas neįstengė taip trumpu laiku (4—5 mėnesiais) surengti tiek vaidinimų. Čia, žinoma, neskaitau koncertų, prie kurių įrengimo taip-pat kait, kurie Sąjungos nariai turėjo prisidėti. Jeigu taip vaisingai Sąjunga darbuosis ir toliau, tai lietuvių teatro srityje daug ką galės ji nuveikti.

Paskutiniame Sąjungos Valdybos posėdyje nutarta vasaros metu kuodagiau sia įrengti vakarų Vilniaus gubernijoje. Bet kad būtų galima po vaidinimų provincijoje ir padainuoti, tat Sąjunga iš savo narių surengė ir chorą, kurį pavedė lavinti p. Lupatai.

Pavasario sezonui žadama pakartoti: Inteligentai ir Viršaičio vargai, naujai suvaidinti: Blinda, Tarnas padėjus, Vestuvės, Kerštas ir kit.

Galima palinkėti tik pasisekimo!

Vilnietis.

ALSĖDŽIAI, Telsių p. Vasario 19 d. valsčiaus rinkiniai baudžiavos panaikinimui paminėti per savo sueigą nutarė, kad šventadieniais visos aludės, smūklės

ir monopoliai jų valsčiuje būtų uždaryti. Šitam daiktui pridaboti išrinktas komitetas.

Kunkulis.

LYGUMAI, Šiaulių pav. A. A. Juozas Karlauskas vasario 15 d. persiskyrė su šiuomi pasauliu. Velionis buvo žmogus apsišvietęs ir kitus ragino prie šviesos. Gyveno iš pradžios Liepajuje, paskum pagrižo Lygumuosna, sutvėrė ratelį laikraščiams parsisiųzdinti ir skaityti. Kun. Rupka už tai jo neapkęsdavo, vadindavo, bedieviu, o numirus nepriėmė kapuosna. Bet čia pasitaikė kun. Bružas, kuris patyręs velionio gerus darbus, palaidojo su visomis bažnytinėmis apeigomis. Žmonių palydėti prisirinko apie 500. Kun. Bružas pasakė gražų pamokslą, primindamas velionio prakilnų gyvenimą, pasakė, kad suteikė tokias iškilmes sugražinimui šlovės, kurią buvo nuplėšęs kun. Rupkus, apšaukdamas jį bedieviu ir blogu žmogum.

V—us.

ŽAGARĖ, Šiaulių pav. Jazdaičių miškan p. Komaras persigabeno 40 rusų rąstams ir malkoms kirsti. Vietinių, įteškančių darbo, čia pilnos sodžių grintelės. Matomai, p. Komaras, atgabendamas darbininkus iš kitur, nori savo krašto gyventojus padaryti švelnesniais, nuolankesniais prieš save.

Miško sargų padėjimas nelabai puikus. Gauna šimtą rub. algos ir keturias dešimties žemės (seniau turėjo po 24, bet dabar sumažino; pridėjo dėl tos priežas ties po 20 r. algos). Reikia ir miškas sergėti ir nuakėti sukastus vieškelius kas savaitė. Dvaro darbininkų gyvenimas taipogi blogas.

Kūlis.

KALVŲ par., Telsių p. Vilka. Apsirgo Butkiemio J. Žilinskio pati. Atvažiavo feleris, apžiūrėjo ligonį ir grįžo namo — į Krovonio miestelį. Bevažiuojant per mišką apipuolė vilkai; gydytojas palindo po sėdinės lentelę ir gludėjo, o vežikas su botagu gyriš. Vilka išgriaužė vežimo galą, ir važiuotojai ką tik gyvi parvažiavo namo. Atgal važiuoti J. Ž. vienas bijojo ir pasikvietė savo kaimyn., K. Skirbutį. Paėmę šautuvą leidosi namo, buvo ir šuva pasekęs. Privaziavo vieną vietą, ir vilkai vėl apnyko. Suva nebežino kur dėtis, arklys šėlsta, šautuvas nebešauja, vilkai puola... gerai, kad galų galė nors iššovė, vilkai pasislėpė.

Policija išrinko šautuvus, kur tik galėjo, o dabar nebegalima apsiginti ir nuo vilkų: ateina tiesiai sodžium, lenda gurban, žudo gyvulius, apipuola žmones.

K. Škernevičius.

LAUKUVA, Telsių pav. Klausykite! Sausio 31 d. Šauduvoje buvo D. B. ir B. K. vestuvės ir svaiginančių gėrimų niekas nei lašelio ragauti neragavo. Visi buvo labai linksmūs, šoko, žaidė visokius lietuviškus žaislus. Tai pirmas atsitikimas mū-

sų apylinkėje, kad vestuvėse apsiėjo be svaiginančių gėrimų.

J. Dievitis.

UTENA, Ukm. pav. Čia lietuviai-valsčiai be jokios pagalbos pasistatė sau liaudies namus. Vienas dvarininkas buvo žadėjęs 100 rb., bet «žadėta-neištesėta». Dabar tuose namuose žadama surengti pirmas vakaras.

Utėniškis.

NARUSAICIAI, Šiaulių pav. Škarbas. Vieną kartą atvažiavo į Narusaičius vyras su moterimi, gerai apsitaisę; apsi. tojo pas ūkininką St... pasprašė jie taipogi ir nakvynės; priėmė. Ant rytojaus išvažiuojant, jie pasisakė, matę netoli kelio degant piningus. Pietų laike, kada žmonių nebuvo lauke, šeimyninkas nuėjo su svečiais ir iškasė gerai užtaisytą molinį puodą. Parsinešė namo, bet svečias pasakė, būk negalima tų piningų imti iš puodo, kol išeis devynios dienos. «Apaksi», sako ir paprašė St... šimto rublių paskolinti, kokiems ten reikalams atlikti, žadėjo atsisteisti dalijant rąstus piningus. St. davė. Paskum nuvežė svečią į Šiaulius, sugėrė ir parvažiavo namo. Rastą gi naudą su piningais išvažiuodami indėjo į skrynelę, užrakino. Raktelį gi pasiėmė svečias. Bet tuo laiku pati nerimastaudama, pririnko raktelį ir atsidarius pažūrėjo, kas tame puode yra. Koks buvo jos išgąstis — puode pasirodė akmenis ir poperėliai. Tie žmonės gi ligšiai dienai nesugrįžta. Toks pat atsitikimas buvo ir kitame sodžiuje.

Skalvys ir Kruoje.

DUŠETAI, Zarasų pav. Ilgą laiką buvome Dusėtuose be gydytojo, bet dabar sulaukėme gydytoją lietuvaite p—lę Gedminaitę. Susirgus nebereikis važiuoti 30 varstų pas gydytoją Zarasuosna.

Vasario 4 d. Dusėtų valsčiuje buvo išduodama pačta (stoikas). Astirada keletas morinčiųjų paimti ir nusivairė labai oigiai. «Stoikas» ažuėmė M. Barzdienė ažu 400 rub. metams, 6 metams. Seniau buvo mokama po 654 r. metams, dėlto valsčiaus rinkinių suėiga vasario 10 d., M. Barzdienei prašant, pridėjo 200 rub. algos metams. Dabar «stoikais» reiks mokėti 600 r. metams; didžiąją dalį skiria valdžia.

Sueigojo buvo svarstomas ir valsčiaus biudžetas. Apart kasmetinių mokesčių nutarėme mokėti gydytojui po 200 rub. metams. Dusėtų padegėliams ūkininkams dovanoja mirskus mokesčius ažu 1910 metus. Uždėjo 60 rub. algos raštininko padėjėjui. Dėl šitų 60 ir anų 200 r. kaikurie kėlė didelį triukšmą. Senas Zvirblis. («Lict. Ukin.»)

ALUNTA, Ukmerg. pav. Išėivybė. Per praėjusius 1910 metus Aluntos valsčiuje išduoti 523 pasportai. Amerikon iš tarp valsčių šio valsčiaus išėjo 27 žmonės (25 vyrai ir 2 moteris), iš kurių tarpo 18 išsiėmė užrubežinius pasportus, o 9 iškeliavo be jų. Iš Amerikos gi pagrižo 4. Namo išėiviai iš svetur per metus atsiuntė 38441 ru-

blį 97 kapeikas. Kiek galima susekti, iš Amerikos prisiūsta 34814 rublių 97 kapeikos, o iš visų vietų Rusijos valstybės pasilieka 3627 rubliai

Kaip matyti, išeivybė Amerikon atneša neužginamą medžiagišką naudą. Jei pasikaitysime, kad kiekvienas išeivis Amerikon išsineša su savimi po 200 rublių ir grįždamas po tiek pat atsineša, tai atrasime, jog viso valstiaus išeivybė Amerikon kasmet atneša piningiškos naudos apie 30 tūkstančių rublių.

Iš išeivybės Rusijon medžiagiška nauda jau daug mažesnė: šios rūšies išeiviai beveik gražina tik tą, ką išeidami išneša. Dėl ko taip? Man matos, kad išeivis į Rusiją, jei randa sau tarnystę, tai ten ir apsigyvena ant visados; tankiai atsitinka, kad apsiveda, sudarosavošei myną ir tokiu būdu ryšiai su gimtiniais namais nyksta, tai ir piningų siuntinėjimas jei koks iš pradžios išėjimo ir esti, per kaikurį laiką visai persitraukia. Amerikon keliaujantieji daugiausiai tik ir trokšta, kad kaip daugiau uždirbti ir greičiau pagrizti. Darbas ten daug geriau apmokamas, o mūsų sodietis bet kokio darbo nebijo, ir anglių kasyklose, geležies dirbvėse ir kt. atiduodamas visą savo sveikatą, šokišką skatiką užsidirba. O jau kaip pradeda sveikata apaleisti ir yr da kur grįžt tai grįžta.

Vietiniai žemvaldziaisamytojai išeivybės neapkenčia; už vis labiau nepatinka jiems tai, kad tarp samdomųjų ner konkurencijos ir prisinea duoti nors ir mažai, bet vis dėlto neprastą užmokesnį. 10 metų atgal bernui daugiau nemokėdavo, kaip 20—30 rublių, o dabar jau reikia mokėt nemažiau 40—60 rublių metams; tada mergai mokėdavo 8—18 rublių, o jau dabar mokama 30—40 rublių. Nieks nesako to, kad kaimo proletariato padėjimas pagerėjo: lig to toli da gražu, bet apmokėjimas nors kiek pakilo.

Kultūros ir apšvietimo plėtojimos išeivybė nauda atneša. Amerikiečiai piningų atsiunčia, o pagrizusieji iš Amerikos ar iš kur jau nebegali pasikakinti vyžomis, su dūmais pirkimais, va karais vadinamomis «smarcka» lemputėmis ir tt.; grįžusieji būna šiek tiek veiklesni ir daugiau susipratę. Taigi namai dažniausiai statosi iš naujo ar taisosi, langai didinasi, vakarais pro langus daug šviesiau žiba. Reikalavimas mokiniamsi ačiu išeivybei taip pat daug labiau platinasi.

Daugumas pasakys, kad išeivybė turi savo ydas, atneša ir blėdį. Gali būt. Aš apie tai nekalbėsiu. Bet jei ne išeivybė, tai kur pasidėtų tos rankos, kurių dabartinis ekonomiškasis gyvenimas nebepritraukia? Ekonomiškame gyvenime tada vietoje pažangumo ačiu darbininkų pigumui augtų tik atžagareivylė. Tik pabrangstamas darbininkų priverčia stambesnius ūkininkus įvesti pagerinimus ūkyj.

Jonas Mažetis.

VILNIUS. Vilniaus kariuomenės naujokų priėmimo valdyba gavo iš vidurinių reikalų ministerijos įsakymą, šiemet imti tarnystėn išvytus iš universitetų studentus.

Žiurkių naikinimas. Nauji moksliai tyrinėjimai parodė, jog limpamosios ligos yra daugiausiai išnešiojamos žiurkių ir blusų ant jų gyvenančių ir paskui į žmonių drabužius išokusių. Todėl dabar tokioms baidosioms ligoms besiplatinant, kaip maras, cholera, bėriamoji šiltinė, Vilniaus miesto sanitarių komisija nutarė suruošti parodą, kurios tikslu bus supažindinti žmones su įvairiais žiurkių naikinimo būdais ir įnagiais.

RADVILIŠKIS. Visokie prisakymai-pildymai sulig slaptų mokyklų galima sakyti valiojo savo darbą. Viename mūsų apylinkėje sustabdytas mokymas penkiose slaptose mokyklose. Arti aštuonių dešimtų moksleivių pasiliko be mokslo.

UTENAI-VYZONIS. Šiomis dienomis į Vyžonius (Blagodat) dvarą atvažiavo prižiūrėtojas lietuvis, kurį gubernatorius nusišamdė, idant mokėtų su darbininkais susikalbėti. Gerai būtų, kad ir kiti dvarininkai Lietuvoje gyvenantieji imtų iš gubernatoriaus pavyzdį. Nustotų tada kitataučiai dvarų prižiūrėtojai šnekėti: «Juž umiem parobkōw lajač po litewsku, wiecej się ucezyć nie potrzebuję».

Pelės duktė.

BIRŽAI. Panev. pavieto. Vasario 19 d. Biržų keturklasė miesto mokykla buvo suruoštas literatiškasis vakariškasis rytas, baudžiavos panaikinimo atminčiui. Susirinko beveik visi vietiniai inteligentai ir kai kurie moksleivių tėvai. Rytas prasidėjo referato skaitymu apie baudžiavą. Skaitytojas mokytojas Luzginas — vienpusiškai visą tą istorišką valandą apšviesdamas. Paskui mokinių choras padainavo rusiškai keletą dainų ir padeklamavo. Lietuvišką dainą tik vieną dainavo: «Siuntė mane motinėle» Naujajai harmonizuota. Mokinė Kiukis ir gi lietuviškai padeklamavo. Daina labai patiko ir ant «bis» da užgirdome «Kur bėga Šešupė» irgi Naujajai harmonizuota. Rytas pasibaigė šokiais. Mokiniai sukosi linksmai, vedami mokytojaus Męs gi, kurie taip maloniai praleidome keletą valandų, tariam širdingą ačiu įrengėjams.

R—ka R—gis.
(«Liet. Žin.»)

SEINAI. J. E. Seinų vyskupas kovo 5 d. suteikė mažuosius šventimus šioms vietinėms seminarijos auklėtinėms: Kaz. Bičkauskui, Vyta. Balkevičiui, Jul. Losievskiui, Petruui Balasevičiui ir Antanui Spievak. Tą pačią dieną išvesta į subdiakonų: Klemensą Marcinanį, Kaz Granvald, St. Dąbrowskį ir Bol. Kestro. Kovo 11 d. visi tie subdiakonai išvesta į dijakonus.

VIEKŠNIAI, Šiaulių ap. Vartotojų draugijoj įves-

tas puikus dalykas. Neria mašinomis moteriškas ir vyriškas pančekas. Siūlai gabenami iš Maskvos fabriku; daug stipresni už Lodziaus išdirbinius. Pardavinėja žmonėms ir sankrovoms. Vargšems nėrėjoms padidės uždarbis. Vienų lietuvių, kurie kur tą darbą dirba—yra apie 30 merginų. V.

KRINCINAS, Pan. aps. Teko man būti lietuviu Juškos sankrovoje. Kaip tik tuo laiku ineina žydas papeirosų pirkti. Buvė sankrovoje mūsų žmonės, kap pradės juokties ir tyčioties iš jo, kad žydas susigėdęs išėjo iš sankrovos; išeidamas sakėsi daugiau niekuomet neužeisias. Tai peiktinas apsiireiškinimas. Taip elgties nepriderėtų.

Trokštąs mokslo vaikas.

Laikraščių skaitymas Kauno gub. 1909 m., kaip ir 1908 m., labiausiai skaitomas Kauno gub. laikraštis buvo Seinų «Šaltinis»; jo ėjo Kauno gub. 4.356 egzempliorių (1908 m. ėjo daugiau, nes 6.725 egz.); antroje vietoje eina kauniškis rusų dienraštis «Siev. Zap. Telegraf»; trečioje — «Birž. Viedomosti»; ketvirtoje — «Vienybė»; toliau eina: žydu «Gaidis»; «Kur. Litewski»; «Viln. Žinios»; «Liet. Uln.m.», «Viltis»; «Kur. Polski» ir kiti. Kauno miestan ėjo 4150 egz. (1908 m. 4 269 egz.). Į devynius Kauno gub. miestus ėjo išviso 10.280 egz., į apskritis — 25.157 egz., gi išviso Kauno gub. 1909 m. ėjo įvairių laikraščių 35.438 egz. iš to rusų laikraščių 14.380, lietuvių 10.038, lenkų 5969, žydų 2199, latvių 1508, vokiečių 1265, francūzų 27 ir kitomis kalbomis 52. Išviso atskirų NN 1909 m. atėjo Kauno gub. paštuosna 4.058.394. Pažymėtina, kad 1909 m. laikraščių Kauno gub. ėjo sulginama idaug gub. ėjo sulginamai daug mažiau, kaip 1908 m., nes mažiau 5.052 egzempliorių, vadinas, 12 nuoš.

KAUNAS. «S. Z. T.» praneša: Kauno Bonos pilies griuvėsiai visai jau bebaigti griūti. Dideli keliosdešimties pūdų akmenys be kibą jau, gali saktų, ore ir nešiandien ryt galį nuriedėti nuo augštų sienų žemyn. Pilies griuvėsių palaikymu nesirūpina niekas.

Gyvulių ligos. 1910 metais Vilniaus gub. gyvuliai sirgo šitokiomis ligomis: 1) Siberijos maru—48 arkliai ir 192 raguočiai; iš jų krito 43 arkliai ir 113 rag.; 2) jaš čuru — sirgo 8866 rag., 4.006 avių ir 3.272 kiauli; visi gyvuliai pasveiko; 3) pasintimu — 54 šunys, iš kurių 10 dvėšė, o 44 užmušta; 4) kiaulių džuma sirgo 503 kiaulės, krito 329; 5) krautinėmis — 77 raguočiai, iš kurių pusė išgijo, pusė dvėšė.

PANEMUNĖ ties Kaunu. Šiomis dienomis laikė misijas tėvas Kazimieras. Žmonių minios dagi iš Kauno bėgo klausyti jo iškalbingų pamokslų. Subatos vakare, kovo 5 d. tėvas Kudirka buvo prisizadėjęs saktų pamokslus Kauno ir Šančių

darbininkams. Šarpuoja vyrai visais keliais į Panemunę, ir koks užsivylimas! Policija. Varšavos gen.—gub. Skallonui liepiant, priverė tėvui pertraukti misijas. Minios grįžo pamokslininko negirdėjusios. Tėvas Kudirka kovo 6 d. išvažiavo vienuolijon

ALYTUS, Suv. gub. Kovo 15 d. sudegė Alytaus klebono klojimas ir tvrtai. Sudegė 2 arkliu, dvi karvi ir viena kiaulė. Nuostolio daugiau 3000 r. Žmonės kalba, žydai sudeginę būk dėlto, kad pas kleboną būta parvežta daug pirkinų. Bet tai ne tiesa. Galėjo ir žydai paklausę paskalos, uždegti, bet nenutvėręs negali sakti.

A. K.

(«Viltis».)

Kuningų permainos Vilniaus vyskupijoje. Perkelti kun. Vladas Jezukevičius, Kalvarijos kam., į Garvėčius kam.; kun. J. Kanceleris, Valkininkų kam., į Verkus kam.; kun. A. Valentianavičius, Zadorožo kleb., į Sokolianus; kun. J. Voirdaug, Karoniškių klebonas, į Zadorožą; kun. J. Kunigėlis, Dubingių kleb., į Šešuolius; kun. N. Vaišutis, Koscienevičių kleb., į Dubingius; kun. P. Balkauskas, Šešuolių kleb., į Onušiškes; kun. O. Sidorowicz, Germaniškių kleb., į Koscienevičius; kun. M. Šidagis, Onušiškių kleb., į Germaniškius; kun. E. Šapelis—Sokolkon; kun. A. Romeckis, Brastos kam., į Volkovišką, tikybos mokytoju, kun. A. Čiževskis, neužtvirtintas Kossovo klebonu, Ilijon; kun. P. Mieškis — Kossovo kleb., kun. Vielavičius, Ilijų kleb., į Giedraičius, monsijonierium.

Kuningų permainos Žemaičių vyskupijoje. Kun. Bakučionis, Pajūrio fil., paskirtas į Plungės altariją; kun. Naikauskas, Švėkšnos kam., paskirtas į Pajūrio filiją; kun. Mankauskas, Imbrodų fil., pask. klebonu į Zarięžą. Perkelti kamendoriai: kun. Bielskis — iš Laukuvos į Pavandenį; kun. Turlai — iš Vadoklių į Betygalą.

SLAVIKAI, Naum. ap. Pas mus pradeda prigyti labai graži mada: trumpinasi vestuvės. Pereitais metais pas kelis didesniuosius ūkininkus į vestuves kvietė tik tai «ant vienos dienos» ir vieną dieną pas nuotaką, o kitą pas jaunikį «veseliją» pasibaigė. Šiemet per V. Račiūno vestuves su O. Liorentuke Plorišiuose, netik kad «veselija» viena diena pasibaigė, pas jaunikį visai nekėlė «veselijos», bet dar svečiai sumetė Tautos namams 18 r. 51 k.

KVĖDAINA, Kauno g. Laikas nuo laiko čia apsilanko apgavikas K. K. Vaikščioja jis plačiai po Žemaitiją, nešiodamas su savim didelį kryžių, kurį kur-nors intėjęs, deda ant stalo ir atsiklaupęs meldžiasi, paskui pradeda kalbėti visokius niekus ir pagalios prašo piningų amžinosioms Mišioms.

Nemaža yra tokių, kurie tam apgavikui tiki ir duoda net po 5 rub. Pririnkęs piningų K. K. eina girtuok-

liauti. Yra jis neaugšto ūgio, su ūsais, plataus veido. («Šaltinis»)

Iš Latvijos.

RYGA. Naujas laikraštis. Čia leistas naujas laikraštis «Laika Balss». Laikraštį leidžia 3 kartus į savaitę redikališkosios pakraipos bendrovė «Laiks».

Mums pavyzdys. Latvių amatninkų pašalpos draugija iš implauktų piningų per 1910 metų paskyrė teatro reikalams 500 rub., apšvietos draugijai 100 rublių ir centralinės ūkininkų draugijos žemdirbystės mokyklai 100 rublių.

Pavojingos viešnios. Gyvenantis Malunų gat. N62 V. Zemaitis, senis 70 metų, pranešė policijai, jog jis buvo parsivedęs porą «linksmųjų merginų», o joms išėjus aptiko, jog nebėra 3 vekselių ir 217 rub.

LIEPOJUS. Mūsų draugijos saliuņa «varšaviakai» aptūpė. Vasario 19 d. buvo surengtas vakaras, kaipo sukaktuvių 50 metų nuo baudžiavos panaikinimo. Ant scenos buvo papuošti žolynais caro paveikslai; choras užgiedodjo rusų tautos hymną. Sulošė veikalą «Ekspropriatorius», uždainavo tautiškas-lietuviškas dainas, kas labai publikai patiko, nes nebuvo galo rankų plojimui.— Chorą vedė čia julis. — Mūsų liepojiečiai jau pradeda tautiškai susiprasti. Kaip skaitome laikraščiuose, kitur per tokius vakarus, šokius vartoja tautiškus, tai ir pas mus šį vakarą, kame publika kuone visa lietuviška, daugumas pradėjo reikalauti tautiškių šokių. Tuom paragintas p. Narmontas pradėjo vesti, bet p. Stočkus, šokių vedėjas užprotestavo, pertraukė tautišką šokį ir pradėjo muzika griežti «Varšavianką» ar «kochnočką», bet, mažai kam šokant, buvo pertraukta muzika ir vėl sutaisė tautiškai žaisti «Noriu miego», «Aguonėlė», «Audeklą audė», bet užtai p. šokių vedėjas buvo užsirūstinęs ant sumanytojų už maišimos į jo rėdą—Šokių vedėjas p. Stočkus norstikras lietuvis-žemaitis, bet budams po pačios intekme, kuri skaitos «varšavio-kė» ir niekuomet lietuviškai neprabilsta, tai nebeapkenčia kas lietuviška.— Latviai kad sutaiso savo vakarus, tai tarp kitų neužmiršta ir tautiškių šokių, o pas mus to nebūdavo lig šiol, tiktai dabar, ir užtai galima ačiu tarti p. Narmontui, kurs mūsų paklausė ir gavom nors sykį tautiškai pažaisti.

Viena iš Giedorkų
(«Rygos Naujienos»)

RYGA. Dešros iš telių odos. Lig šiol buvo girdėt per laikraštus, kad dešros dirbamos iš šunų, kačių ir sprogusių gyvulių mėsos, bet šiomis dienomis liko susecta, kad dešrų fabrikas G., ant Revelio g. N49, dirba dešras ir iš telių odu, nu-

pjaustymų ir gislagalių. Policija atėmė 9 pūd. tokios «mėsos». Ir su kuo tik rygiečiai nepenimi!

Šiomis dienomis policija paėmė ant gelžkelio stoties du pakio mėsos, vieną siūta iš Slavianiškių, kitą iš Rokiškio. Pakiose pasirodė besanti mėsa nusprogsių versiuokų, šunų ir visoki dvėselėna. Be abejonės mėsa buvo siunčiama dešrų dirbtuvėms Pigių dešros yra paprastai dirbamos iš visokių dvėselėnų, todėl vertėtų ant jų taip «nesilokamyt».

Atrado bombas tarp rąstų pas meistrą Sprota Motiejo g. N30 Bombos suvyniotos į vatą ir poperių matyt čion gulėjo nuo 1905 m., nes visai surudijusios. Policija paėmusi jas (buvo 10) susprogino. Kai kurių būta dar visai sveikų, nes sprogo su dideliu triukšmu.

Pasmerkias mirtin Petras Kaipėnas, Grobio pavieto valstietis už tatau kad 1905 metais buvo pabėgęs iš Liepojaus kalėjimo draug su Osvaldu. Jie atėmė nuo dvejų kalėjimo sargų revolverius ir iš jų šaudė besiginančius sargybinius. Osvaldas greit buvo sugautas ir 1907 m. Rygos kariškojo teismo pasmerkias 20 metų katorgon, Kaipėnas gi prieš Kalėdas sugrįžo iš užsienio aplankytu savo sergančio tėvo ir buvo suimtas. Dabar kariškasis teismas jį pasmerkė pakarti.

Ugnies stulpas ant dangaus buvo matyt 23 vas. Oger'e. Anot «Rig. Zeit» stulpas spindėjęs įvairiomis varsomis ir išrodęs begalo puikiai. Panašus apsiireiškinimas buvo matomas apie Revelį.

LIEPOJUS. Paskutinio laiku per Liepoją daug važiuoja osetinų, gyvenančių Kaukazo kalnuose. Neseniai iškeliavo 90 jaunų osetinų. Jie tikisi uždirbti tolimoj Amerikoj piningų kad paskiaus sugrįžę galėtu nusipirkti žemės savo tėvynėje. Gaila kad ne visi lietuviai taip savo žemę myli kaip tolimo Kaukazo gyventojai.

Išciviai Amerikon per Liepoją nesiliauna ėję nors kas kart sunkiaus esti patekti į tą «pažadėtąją žemę», tad kas kart daugias apsidraudžia išeidami. Neseniai garlavis «Lstonija» išvežė 665 žmones, iš kurių kiekvienas įmokėjo apdraudimo kasou po 1 rb., o 25 asmenys net po 2 rub., kad turėtu kuo jamon sugrįžti, jei nebus priimti Amerikon.

Šeimynos kas kart labjau trūksta estų krašte. Anot vietinių laikraščių patįs ūkininkai susitarę šiemet mokėti: bernams 100—160 rub. į metus, mergoms 50—70 rub., vasaros darbininkams 80—120 rub., pusmergėms 40—55 rub., piemenims 20—25 rub. Bet ir taip sunku esą gaut šeimyną, nes kas tik gali eina į miestus.

LIEPOJUS. Šiomis dienomis lilo valdzios uždaryta I Liepojaus latvių giedorių draugija dėlto, būk

turėjus sąryšius su uždraustomis draugijomis. Prieš kelias savaites per surengtą paminėtos d-jos vakarą buvo atvykus policija, iskračius ir suračius visus dalyvavusius, vakarą uždarius ir visus inplaukusius nuo vakaro piningus konfiskavus. Vėliau buvo atėmus visas draugijos kningas ir dokumentus.
(Rygos Garsas)

PERZVALGA.

× Naujas lietuvių kalba laikraštis. Chicagoje rengiasi eiti naujas lietuvių kalba laikraštis «Laisvoji Žmonija». Eisiąs knygelių pavidale nuo 20 pusl. į du mėnesių sykį. Pirmas numeris išeis bene 7 d. gegužio. Kaina — 50 c. metams. Adresas: «L. Ž.» 1613 So. Halsted str. Apskelbimo prospekte tas naujas laikraštis sakosi būsiąs darbininkškas, talpisiąs raštus geriausių draugijų veikėjų ir revoliucijinierių.

× Regis kad tai bus lietuviškų eserų — socialrevoliucijonierių organas.

× Laikraštis «Upelis Ramybės». Waterbury, Conn. pasirodė pirmas numeris naujo lietuviško laikraščio «Upelis Ramybės». Leidžia jį koks tenai luosas (kolieka) lietuvis — Vincas Matukaitis (894 Bank str.). Žada leisti kas mėnuo. Kaina metams — 50 c. Pirmas numeris susideda iš 8 puslapių, knygėlės formato. Dabar jis mažai laikraštį ir panašus. Bent toliau žada gerintis. Telpa keletas eilučių, smulkios žinutės, kaip va: «Mariampolė. Vienas žemsgargis pavogė nei ūkininkės sūrį, ir beesdamas užspringo.»

× Prūsų Lietuvos veikėjai susikovė. Mės sykį jau rašėm, jog p. J. Vanagaitis Tilžėje, savo leidžiamame laikraštyje «Birutė» išdėstė pirmiejių prūsų lietuvių politišką programą ir labai nusiškundė ant senai pažįstamo lietuviams p. Jurgio Lapino, kad tasai «parsišidavęs vokiečiams». p-ūi Vanagaičiai dabar atsako p. Lapinas per «Lietuvišką Ceitungą» (22) ir «Tilžės Keleivį» (N32), kur juodai nupaiso savo oponento ypatą ir nurodė, būk Vanagaitis buvęs lietuvių revoliucijonierium ir «cociūdemokratu» (mat Lietuvos revoliucijonierių Prūsų valdžia nelabai apkenčia, ir jei kokia galėtų prie Vanagaičio prikišti). Mės gerbiam p. Lapiną, kaippo daug pasitaravusį Didžiosios Lietuvos reikalams, kada spauda buvo uždrausta. Bet nepagiriamė už denuneijavimą p. Vanagaičio Prūsų valdžiai. Čia jau nieko bendro neturi lietuvių reikalai.

× Dar naujas laikraštis — «Laisvė». Balandžio 5 d. iš So. Bostono pradėjo eiti naujas savaitinis laikraštis «Laisvė», leidžiamas to-paties vardo bendrovės, o rėdomas A. Montvido. Laikraštis susideda iš dviejų didelių lapų ir pasižada būti bepartiviškų. Pirmas numeris susideda iš smulkių žinučių ir keletu vidutinių straipsnelių. Prie laikraščio arti stovi p. A. Antonov ir Dono Kazokas.

× Linkime naujam bendruoniam riansios kloties!

× Gražus patarimas. «Saulės 27 N pažymi, jogei Dr. Kudirkos

raštu išleidimas yra lietuvių vienas iš gražiausių atliktų darbų. Tokių ir tam panašių darbų anot «Saulės», galėtų atlikti susiorganizavę mūsų turtingesni kuningai ir biznieriiai. Juk yra turtingų žmonių. Antai pasimiręs So. Bostone Petras Lazauskas palikęs j \$60,000, o tautos reikalams nepaskyręs nei \$5. Tas-pats ir su pasimirusiu kuningu Petru Abromaičiu, kurio turto likę keletriopai daugiau už Lazauską. Bet tautos reikalams nesigirdėt begu būtų ką paskyręs.

× Scrantono bažnyčios byla, kaip rašo į «Darb. Viltį», dar neužsibaigė. Vasario 24 d. Philadelphia Supreme Court'e perkratė parapijonų ir vyskupo Hobano prirodymus, bet nuosprendis dar nežinomas. Parapijonų advokatas tvirtinąs, kad vyskupas pralodė.

Iš Amerikos.

× Istatymai prieš kelines. Trenton, N. J. legislaturon inėšta ir paremta aštrus įstatymas prieš naują madą moteriškų drabužių «harem skirtis», kurių apatinė dalis mažai kuo skyriasi nuo vyriškų kelnėjų. Sulygo to įstatymo si miesto su «harem skirtis» bus areštuota ir atiduota bepročių komisijai išstirti!

× Krasos bankai sekasi. Atidaryti valdžios bankai prie Amerikos krasos įstaigų taip puikiai laikosi, kad departamentas krasos nusprendė vėl atidaryti 45. O paskui laipsniškai bus atidaroma ir daugiau.

× Atėmė milijonierkos vaiką. East Los Vegas, N. M. keturi vyrai, užsidėję kaukėmis, užpuolė važiuosią automobiliu milijonierką A. Rogers ir atėmė iš jos dvejų metų vaikučią, nusinėję j laukus. Paskui laiškais pradėjo reikalauti išpirkimo \$12,000. Paskirta \$20,000, kas sugaus plėšikų.

× Kasyklėse darbai. Pittsburg, Pa. anglinėse kasyklių savininkai gavę iš Kanados apsteliavimą ant pusantro milijono tonų minkstosios anglies. Ateity žadanti ta-pati Kanados firma ant-ratiek ar dar daugiau anglies stelinoti. Tas pranašauja Pennsylvanijos kasyklims nemažą darbymetę.

× Milijardieriai perka respubliką. Pačio paskalas, jog keletas Amerikos milijardierių turėjų tariąsi pirkti vieną iš Vidurinės Amerikos respublikų. Nuo Guatemalos respublikos jau gavę pasiūlymą pirkti 30 milijonų akry, tai yra tris ketvirtadalius visos respublikos. Visų tų turėjų bendrovės vadovu esąs žinomas milijonierius William Clark, buvęs Montanos gubernatoriūs. Bene eis milijonieriai art ir akēt!

× Streiklaužiams bombos. Muscatine, Ia. Tris didelius bombus išnešė į padangę padėtos bombos, tik ant laimės nebūta juose nei vieno žmogaus. Spėjama, kad tuos namus išdinamitavo streikieriai, nes čia gyveno streiklankiai, kurie buvo guzikų fabrike užėmę streikierių darbą.

× Nubaudė „gyvojo tavoro“ pirklį. Newark, N. J. užsibaigė skandalinė byla tūlo lenko V. Jankovskio, kuris suvedžiodavo

lenkes merginas ir paskui išveždavo j paleistuvių namus parduoti. Paskutinis jo darbelis buvo, kada Katariną Bojezak buvo išvežęs į Brooklyną ir patsai pirklys pakliuvo. Jankovski gavo dvi pabaudas: 7 ir 3 metus kalėjimo ir \$1000 ir \$200 užsimoket piningais.

× Pardavė pačią už \$1. Philadelphia, Pa. iš pavidės — lietuvis, Gugis pardavė kitam sebrui pačią. Jo pati, Marė Gugienė, buvo vyro apleista ir jau neturėjo nei anglių pasikurt, nei ko valgyt, kaip štai ją nustebeino inėjęs koks nepažįstamas vyras, kuris pasakė, kad jį dabar jam priklausanči, nes vyras ją pardavęs šitam už. \$1. Moteriškė prižadėjo su juo eit, tuom tarpu davė žinią policijai. Bet jos naujasai vyras dingio, ut kamforas. Policija jiesko kaip Gugio, taip ir jo pačios pirkejo, bet nesuranda.

× Maistas tarpe negrų kareivių. Pereitą savaitę San Antonio, Texas, pakėlė maistą negrų kareivių 9-ta kavalerija. Mat čionai yra atskiri strikrikariai vežiojimui negrų, panašūs j žinomus juodukų vagonus «Jim Crow». Štai keletas negrų ima ir įsisėda j baltųjų strikrikarių. Konduktoriai negalėdami išmesti, pasišaukė negrus kareivius. Bet tie atsakė savo vientaučius išmesti ir da pagrumojo šautuvais konduktoriams. Pakilo skandalas, dėlei kurio prezidentas Taftas tuojaus buvo paliepęs iš čionai iškelti visą 9-tą negrų kavaleriją kitur, idant neatsikartotų muštynės tarpe negrų ir baltųjų, kaip buvo 1906 m. Brownsvillėje. Vienok dėlei neramumų ant Mexikos rubėžiaus ir vėl visus paliko.

× Socialistai ir rinkimai. Milwaukee, Wis. rinkta teisėjas. Tikėtasi buvo, kad pereis socialistas, tuom tarpu išrinktas iš kitų partijų net 14 000 balsų dauguma. Taip-pat atmesta \$1,000,000 paskola intaisymui municipališko vagzalo. Šitas didelis smūgis dabartiniam socialistų rėdūi Milwaukeeje rods tuomi tapo pamazintas, kad Manitowoc mieste ly išrinktas majoru socialistas H. Stolze ir vienas aldermanas.

× Gana indomus apsišėikimas buvo mieste Tacoma, Wash., kur socialistai tikėjosi išrinkti savo majorą, nes, kaip žinoma, jų pasitriušimu šitoje valstijoje moteris ingijo balsavimo teises. Ir štai pirmutinioose perbalsavimuose socialistų kandidatas A. Barth gavo vos 3,303 balsus, o kitų partijų kandidatai: Fawcett 7,362 ir Seymour 8,665. Taigi moteris kaip tik padėjo socialistų kandidatą atstumti! Taip-pat moteris padėję socialistų priešams ir Milwaukeeje. Ir balsavo jos gana smarkiai, kaip prieš «religijos griovėjus».

× Chicago naikina ištvirkimo namus. Pirmas dar miestas Amerikoje — Chicago nuskyrė tam tikrą, miesto apnokamą komisiją naikinimui prostitucijos. Komisija jau išdirbo daugelį sumanyimų, bet visi jie skiriasi nuo Europos miestų tvarkos, kur paleistuves atidalina j tam tikras gatves ir uždeda ant jų priežiūrą. Chicagojos sumanymai šitokie: spausiti prostitucijai kiek galint; apžiūrėti daktarams imančius apsvėdimo laisnį; daugiau imokēt už darbą merginoms, nebausti bet atiduot j mėtavonės namus sugautas paleistuves; inkurti namus nebepataisomiems ištvirkėliams; prižiūrėti darbo sujiešojimui agentūras; prižiūrėti pagarsėjusias gatves; inkurti

miesto šokių sales; tankiai mairnyti policinanus; paskirti moteris policistėmis ant gatvių, hoteluose ir prie fabriku.

× Vergas paliko pusantro milijono. Philadelphia, Pa. vienoje restauracijoje pasimirė negras John Trower. Jis gimė dar vergijos laiku, o paliuosuotas tarnavo valgyklose. Jo turto rasta... \$1,500,000.

× Italai socialistai atsiskira nuo bažnyčios. Pereitą savaitę, Utica, N. Y. mieste atsibuvo Amerikos «Italų Socialistų Federacijos», kongresas, kuriame nutarta: šios organizacijos nariai atsizada nuo visokių esančių religijų, bažnyčių ir jų apeigų.

× Bryan'ą kviečia j pietines valstijas. Iš Memphis, Tenn. ir kitų pietinių valstijų atvyko piliečių komitetas pas žinomą demokratų vadovą, W. J. Bryaną, kvieisti jį pas save iš Nebraskos. Tenai jie sudėsią \$2,000,000 intaisymui Bryano laikraščiui «Commoner» spaustuvės ir sutversią pietuose demokratų partijos drūtvietę. Bryanas atsiskak ten keltis, nes jis šiauriosose esąs labiau reikalingas.

× Savas savąjį nušovė. Tarrytown, N. Y. milijonieriaus Rockefellerio miestely susivaidijo du «Juodosios Rankos» sebrai ir vienas iš jų, vardu Eannacea, nušovė šaikos vadavą Muscato. Policijai liepiant, graborius nedrįso pakelti lavono be policijos apsaugojimo, nes šitame miestely juodarankiai esą pilni ponai ir jau 30 žmonių esą nužymėję nužudymui. Prie juodarankių priklausą vien italai.

× Nusizudė garsus leidėjas. Philadelphia, Pa. nusišovė savo namuose (218 West Rittenhouse Square) plačiai žinomas Lippincot firmos savininkas ir prezidentas, J. B. Lippincot. Šita firma leidžia pirmievišką dalių mėnesinį žurnalą «Lippincot Magazine» ir spaudiną daugelį gerų knygų.

× Perspėja protestonizmui pavojų. Cambridge, Mass. metodistų episkopalų bažnyčios konferencijoje, vyskupas Th. Neeley iškilmingai perspėjo visos Amerikos protestonus, jogei gema didelis protestonizmui pavojus iš pusės katalikų religijos, kuri jau baigianti Ameriką parduoti Romai. Jisai priešaukė visų protestonų sektas paliauti vesti polemikas per laikraščius tarp savęs, o susispiesti prieš vieną bendrą priešą — Romą, kad apginti laisvos religijos mintį.

× Moteris inaina valdžion. Per eitos savaitės rinkimuose Colorado valstijoje trylika moterų tapo išrinkta j visokius miesto urėdus, žemiau majoro.

× Pagavo kasyklėse 100 žmonių. Seranton, Pa. balandžio 7 d. Netoli Throop, P. Pancoast kasyklėse, gilumoje 750 pėdų dujų ugnis pagavo 100 darbininkų, visi svetimtaučiai. Daug ten dirbo ir lietuvių. Kadangi per ugnį negalima buvo prieiti juos išgelbėti, todėl manoma, jog visi pražuvo. Išimta jau 77 lavonai. Kaip kurių žuvusių šie vardai: Jurgis Ballog, Adomas Kaso, Steponas Ostrovsky, H. Lukas, Mikas Gall. Žuvo keletas ir kasyklių viršininkų.

× Kita kasyklų nelaimė balandžio 8 d. atsitiko Alabamos valstijoje ties Littleton, Banners kasyklose. Čia užgriuvo 115 žmonių,

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

IS SCHUYLKILL PAVIETO.

× Dar apie nužudymą Kristupavičiaus. Juozas Kristupavičius 22 metų, gyvenęs čion Amerikoje Mahanoy City, Pa. po suareštavimui pats papasakojo sekančią istoriją apie savo praeitą gyvenimą.

«Išpat mažens aš buvau labai išdykęs, būdamas vos aštuonių metų patekau j kalėjimą už permušimą kitam vaikiui galvos; iš kalėjimo paleistas gavau prieglaudą pas savo dėdę Martyną Kristupavičių, kuris laikė karčemą Mahanoy City. Ten bebūdamas pildžiau šelmystas, kur tik pasitaikė proga, o daugiausiai apvogdavau savo globėją dėdę, išimdamas piningus iš stalčiaus, cigarus, bonkas degtinės, ir viską kas tik j mano rankas papuolė. Kada buvau 16 metų, prisitaikęs pavogiau didesnę sumą piningų nuo dėdės ir leidausi j svieta; kur pasisukau ten gavau darbą; bet tik tolei dirbau, kol prisitaikiau ką-nors apvogt, o pasitraukęs iš tos vietos permainingai savo pavarde, kad manęs nesusektų. Aš vadinausi: Joseph Guldin, Frank Michail, Jos Kraps, ir daug kitų pavardžių turėjau; kaip nusibozdavu po svietų tran kyties, tai būdavau parvažiuoju pas savo dėdę j Mahanoy City, kuris mane priimdavo, nors aš jam gana daug blogo buvau pridirbęs.

× Paskutiniu mano užsiėmimu buvo, pristojimas ant tarnystės pas fermerį Peter Faulds, su taja minėia, kad pradėti geresnį gyvenimą; bet neišbuva pilnai savaitės, kaip dasizinojau kad mano gaspadorius turi namie piningų; tas mane tarytum apkėrėjo, — aš negalėdavau nei nakčią užmigti, darydavau visokius planus, kaip tuos piningus paimti; emė apie porą savaičių laiko pakol aš prisirengiau prie to. Lapkričio 16 d. išryto kinkiau arklius ir rengiau vežimą važiuot j mūgę (turgų), turėjau savo galvoje tą ką vėliau išpildžiau, kaip mano gaspadorius buvo išvažiavęs. Apie dešimtą valandą pasiėmęs iš daržinės vadeles atėjau stubon ir ilgai nelaukdamas vadeles užmečiau savo gaspadinei apie juosmenį, nes gerai žinojau, kad ji buvo dora moteris; nesurišęs aš jos negalėsiu išpildyt savo bjauraus gedulio. Gaspadinė nežinojo, ką tas reiškia ir iškarto pradėjo gražiai, o paskui su piktumu klausiti: ko aš noriu? Aš jai nesakiau nieko, tik rišau jos rankas; tada ji pradėjo šaukti pagalbos; ant balso atsiskubino iš sklepo trepais augstyn gaspadinės sena motina Richard; ir idant žmonės man dovanotų visas mano kaltes ant šitos žemės. Aš noriu išreikšti, kad aš vos kelių mėnesių senuo buvau, kaip mano motina mirė, ir kelių metų senuo kaip mano tėvas mirė; tai matai, kad aš neturėjau to, ką kūdikiš privalo turēt, tai yra motiniškos ir tėviškos meilės; vienok turiau prisipažinti kad aš turėjau močeką, ji buvo gera motina dėl manęs. Ak! vienok aš jos patarimų nepriėmiau; jeigu aš būčiau jis klausęs, tai užtikrinu, kad nebūčiau šitoje nelaimėje.

× Todėl visi jauni vyrai, kurie mane pažįsta, lai ima sau už pavyzdį, lai visados taip daro, kaip globėjai ar tėvai mokina, lai nepanikiens bažnyčios ir tikėjimo, kad neinpultumēt j tokį padėjimą kaip aš dabar esu, kad nebūtų pėvelu priimt ir klausyt jų rodos, taipgi prisipažįstu, kad aš

užrakinėjau visas duris, nulipau j sklepą ir radau senąją Richard gulinčią prie trepų kraujų klane, prikišęs ausį pasiklausiau, kad jau nekvėpuoja, suėmęs nuo padlagų patiesalus apdangščiau jos lavoną, ir išėjau ant stoties. Išsipirkau bilietą j Reading, Pa. Ten nuvažiavęs apsigulėjau viešbutyje, o antrą valandą nakčia pajutau, kad j mano kambarį įsilaužė pora valstijinių kareivių; jie mane pradėjo klausinėti vardo, iškur aš esąs ir taip toliau. Aš jiems pasakiau teisybę, ir prisipažinau ką buvau padaręs.»

× Tai šitokią istoriją papasakojo Kristupavičius, kada tapo pargabentas iš Readingo j Pottsville ir pastatytas priešais magistratą, kuris šitą išpažintį surašė prie liudininkų ir perskaitė Kristupavičiui, klausdamas: ar viskas teisingai surašyta; jis pripažino, kad teisingai; tada magistratas jį prisaikino ir davė pasirašyti po taja savo išpažinčią, ką jis su noru ir padarė. Potam buvavo pasodintas j kalėjimą. Lapkričio 25 d. 1910 m. vietiniame teisme buvo išklausymas viso atsitikimo; Kristupavičius atkar-tojo augščiau paduotą išpažintį ir daug da smulkesnių piktadarų. Teismas išnešė verdiktą pirmo laipsnio žudytojau, o gubernatoriūs patvirtino ir 30 d. kovo Kristupavičius pasiliko pakartas.

× Po nuteisimui Kristupavičius du sykii norėjo pasidaryt sau galą kalėjimo kelnorėje, bet abudu pasikėsinimu sargai sutrukdė. Būdamas kalėjime visai neparodė jokio nusiminimo, ar tai baimės, ypatingai prie pabaigos daug kalbėjo apie prisartinančią dieną savo mirties, visą prižiūrėtojams sakė, kad jis pats nueis ant kartuvių ir užsidėsiąs sau virvę ant kaklo, jeigu jam busiąs tas paveltis. Visą laiką valgė paprastai ir miegojo gana normališka; vieną dieną prieš pakorimą, kada galgės jau buvo padavotos kalėjimo užvaroj, jis užsilipo prie langelio persitikrinti: ar jau viskas priręngta, ir tuom laik turėjo tiek tvirtumo, kad nepasirodė nei menkiausia nusigandimo. Tą naktį prieš pakorimą praleido veik visą naktį prie rašymo; parašė kelis laiškus savo pažįstamiems ir vieną savo žudytojui, Sheriff Murphy. Čion išvertęs iš angliško paduodu žodis j žodį: Sheriff:—

× Ir vėl atkartojau da kartą, kad aš galiuosi ką esu padaręs p. Fauls ir jo šeimynai, taipogi ir visiems kitiems žmoniems. Idant man Dievas dovanotų užtai ką aš papildžiau praeity, taipgi trokštu, kad Dievas išklausyt maldos tų visų žmonių, ir idant žmonės man dovanotų visas mano kaltes ant šitos žemės. Aš noriu išreikšti, kad aš vos kelių mėnesių senuo buvau, kaip mano motina mirė, ir kelių metų senuo kaip mano tėvas mirė; tai matai, kad aš neturėjau to, ką kūdikiš privalo turēt, tai yra motiniškos ir tėviškos meilės; vienok turiau prisipažinti kad aš turėjau močeką, ji buvo gera motina dėl manęs. Ak! vienok aš jos patarimų nepriėmiau; jeigu aš būčiau jis klausęs, tai užtikrinu, kad nebūčiau šitoje nelaimėje.

netelainingai pasakiau teisme, kad p. Richard ant manęs šoko su peiliu.

Prie užbaigimo, noriu pasakyti ačiū užveizėtojai, ir visiems prižiūrėtojams, taipos gi mano dieniui ir naktiniui sargams, už jų gerą širdį dėl manęs; dar ir vėl meldžiu, kad visi šitie žmonės atleistų man mano nuodėmes, taip kaip aš atleidžiu visiems, o Dievas mielaširdingas atleis mano visus nusidėjimus paskutinėje dienoje mano gyvenimo ant šios žemės.

Sudiev visiems!
Joseph Christock.

Rytmetę, prisiartinus laikui išeit ant mirties, Juozas buvo apsirėngęs naujomis čystomis drapanomis, pats nuėjo ant platformės, priėjo prie kartuvių, atsiveikino minų susirinkusių, užmovė juodą maską ant galvos; tada jam surišo rankas ir kojas ir paleido; mirtis buvo sunki, net 15 minučių kabojo, pakol užsmaugė, nes matomai puolimas nuo platformės išsyk nenutrenkė sprando.

Sitas būsiąs paskutinis pakartas šiame paviete. Vėliau busia intaisyta elektros kreslė. Lai nei vienas iš lietuvių nepaseka gyvenimą nelaimingojo Kristupavičiaus!

A. B. Strimaitis.

GRAND RAPIDS, MICH.

10 d. kovo iš priezasties eksplozijos Prairie, Wisc., ir mūsų mieste jautėsi drebėjimas žemės, o susiedijos miestely Muskeganė daugely namų langai išbrėjo.

Imperial šapoje daugelis darbininkų apsirgo vidurių liga, tame skaitliuje yra keletas ir lietuvių. Doktorai pripažino, kad ligos priezastis — blogas vanduo; miestas užsiėmė peržiūrėti: vandens, arba kas kita priezastis yra.

Šiose dienose atsibuvo teismas Gelumbauskos su Kulbokais. Mat Gelumbauskas yra sergąs jau kelintai metai. Pereitą rudenį palaidojo savo moterį, kuri paliko dvi dukteris: Mariukę 9 metų ir Oną 5 metų. Gelumbauskas laikė mažą krautuvėlę saldumynų ir tuo savo šeimyną maitina. Apisirgus jam jo giminės Kulbokai ir Si-manavičiai išgandė iš jo krautuvės daiktus, o dukteris pavedė miesto priežiūrai, skūzdami, būk tėvas sergą dziovos liga, ir negali jų maitinti ir tt. Miestas jas ir atsiėmė.

Pasveikęs kiek Gelumbauskas apskundė teisman Kulbokus už išnešimą be jo žinios rakandų ir kitų daiktų. Gelumbauskas pasiėmė anglą advokatą, o Kulbokams buvo advokatu kun. V. Matulaitis; žinoma, ne už dyką, — nors Kulbokai visuomet juokėsi iš bažnyčios, ir su kuningu jokia reikalo neturėjo, bet kuomet ketelį dolerių kun. Matulaitiui įspraudė, tas ir ėjo ginti provą.

Nors teismas Kulbokam ir liepė Gelumbauskui jo savastį sugrąžinti, vienok dukteris liko mieste priežiūroj.

O kad prie to reikėjo tėva parašo, tai kun. Matulaitis pasivadino į savo namus Gelumbauską ir liepė jam pasirašyti, kad sutinka dukterį atiduoti miestui; bet Gelumbauskui atsisakius tą padaryti, kuningas sudavė keletą kumėčių ir išmetė per duris... —

Darbininkai čia labai nusiminę dėlėi gresiamų streikų; manoma, kad jie įvyks nuo 1 d. balandžio, nežinia, kaip ilgai trauksis. Geriau, kad jų visai nebūtų.

Tame mieste tarp lietuvių veikų susirgo ponis R. Slikienė. Gydytojas pripažino, kad turi ap-

leisti tą miestą ir važiuoti kitur jieskoti sveikatos; už tat ir savo drapanų krautuvėlę nori parduoti. Lietuviai neteks geros aktorikos lošimuose ir labai apgailistauja. Vėlįjame pagržimo ir geros sveikatos.

Oras vis dar šaltas ir darbai nepasigerina.

J. A. Aniūnas.

ST. LOUIS, ILL.

Per miesto viršininkų rinkimus politikieriai buvo taip duosnūs lietuviams ir lenkams, kad daugumė saliuėn išrito bačkas su alumi ir sriubė rinkikai kiek tik kas norėjo. Bet kai-kur reikėjo ir savų pridėt. Taip, pas vieną lietuvių saliuėn begerdami lietuvių rinkikai susumušė, tapo areštuoti ir nugabėnus teisman užsimokėjo po dešimtinę už muštynių kėlimą. Mat kaip mūsų broliai naudojas savo pilietystės teisėmis. Ant laikraščio tai gailis poris dolerių duoti ir beskaitant žmogum palikti, o kai buzutę begerdami susiplėkia, tai atneša dešimteriopą tamsybei duoklę.

Izidorius Milius.

SPRIN VALLEY, ILL.

Lietuviai buvo sukrutę statyti savo kandidatus į buvusius miesto viršininkų rinkimus, bet atėjus įvardinimų dienai iš trijų nužymėtu lietuvių nei vienas nebuvo pastatytas. Mat lietuvių kandidatai permažai „pundijo“.

Įvardinimų (nominacijos) laiku miesto valdininkai padarė begėdišką pasikėsinimą ant šios šalies žmonių laisvės. Penki jauni italai nupiešė karikatūrą, pajaukiančią politikierius. Paveikslėlis perstato, kaip politikieriai prieš rinkimus žada balsuotojams mėnuli prilekti prie žemės, o kada tampa išrinkti, tai eidami į City Hall parodo balsuotojams ilgą nosį ir iš užpakalinės kūno dalies į nustebusius balsuotojus juokiasi mėnulis. Miesto valdininkai pamatė save lig veidrodyje, labai supyko ir visus italus areštavo, — o teisėjas nuteisė juos po šimtą dienų kalėjimo. Visi nuteistieji priklauso prie «Pasaulio Pramonijos Organizacijos» (Industrial Workers of the World). Dabar eina byla, kaip juos išliuosot.

M. Merevičius.

PROVIDENCE, R. I.

Kaip visur, taip ir pas mus nestoka žmonių dievotų, kurie neskaity jokių kningų nei laikraščių, bijodami pavirsti «bedieviais». Jei ką pamato skaitant moksliškesnį laikraštį ar geresnę kningelę, tai jau bėda! Prie jokių organizacijų nenori vietiniai lietuviai dėtis, nes nėra kada eiti į susirinkimus, kadangi visą laiką praleidžia prie neišsekamo šaltinio-baro

V. Artojas.

BROOKLYN, N. Y.

Balandžio 1 d. p. Draugelio salėje atsibuvo kvartalnis Sv. Petro Draugystės susirinkimas, kuriame buvo daug ergelių dėlėi draugystės daktaro. Mat draugystė moka savo daktarui algą ir jis privalo sąnarius apžiūrėt už dyką. Tuomet tarp pasirodė, kad daktaras paėmė nui vieno pusdolerį, nuo kito dolerį ir tt. O lietuvių daktaro mūsiškiečiai lietuviai nenori samdyties, kuris juos teisingai ir gerai apžiūrėt.

Daug buvo rėksmų ir triukšmo už niekus, o p. Augūno pakvietimas prisidėti prie gegužinės šventės apvaikėdojimo tapo užmiršta svarstyti! O vis kalta ta buzutė...

K. J. Mikas.

BAY CITY, MICH.

Sitas miestelis stovi gražioje vietoje Apygventas visokių tautų, tų tarpe yra apie kokį 100 ir lietuvių. Bet kaskart prisideda ir daugiau, tai iš kitų miestų atvažiuoja, tai iš Lietuvos. Apšvietime labai žemai stovi, alkoholi laiko už savo dievaitį. Į draugystes nesirašo. Yra viena — Sv. Kazimiero draugystė, bet ir ta baigia dilti. Mat jos vedėjas, P. Zaveskis nusikaltusius narius baudžia su kumsėiu panosėn arba su bilė kakton. Žinoma, fokios draugystės bilė kas pasibaudo. Kiti dedasi prie lenkų draugijų, sakydami: «kas man iš tos lietuviškos» (mat čia lietuviai labai sulenkiję).

Laikraščių čiagi mažas kas skaito, o kad ir katrie skaito, tai mažai naudojas. Laikraštis parėjo, lai sau jis ir guli, o skaitytojas saliuėn stiklus skaito. Iš laikraščių čia pareina: 1 «Vienybė Lietuvos», 1 «Lietuva», 1 «Katalikas», 1 «Saulė» ir 1 «Draugas».

Antano Sūnus.

EASTHAMPTON, MASS.

Nesenai čia lietuvis, Feliksas Jononis su peiliu perdurė Franką Tomek, ir papildęs tą galvažūdytę pabėgo. Policija suskato jo jieskoti su atspaudintais aparšymais kaip jis išrodo ir su jo fotografija. Kaipogi ir pasisekė jį artimame miestely pagauti. Jononis gyveno ant Pine gatvės, ir nužūdyti savo aukos pavartojo mėsininko peilį nuo 14 colių ašmenų! Policija po tam atsitikimui iškratė duris nuo durų visus lietuvius ir lenkus, manydami, kad viengėnčiai bus žmogžūdi užslėpę.

Svečias.

PHILADELPHIA, PA.

Sutaukė vaidininkus. Balandžio 2 d. čionai atsibuvo trečiųjų teismas, kuris sutaukė anais laikais susipešusius ir vienas kitą areštavusius vadovus. Tai buvo teismas «Kovos» redaktoriaus J. B. Smelstoriaus ir buvusio administratoriaus J. Griniiaus. Smelstorius vis išmėtinėjo Griniui, kad jis kėlės Soc. Sąjungoje intrigas ir jį areštavęs, o Grinius teisinamas nuo šito, prikišė J. B. Smelstoriui, kad per jo kaltę buvo tos pačios intrigos išauklėtos.

Teisėjas pribuvo iš Brooklyn Petraška, iš Baltimorės Daukšys, iš Philadelphiajos buvo Senas Vincas (ką tas reiškia? Red.), Liaugminas ir keletas kitų. Petraška užėmė pirmininko vietą, o Smelstorius, J. Gaigalas, I. Bičkūnas, A. Reikas, Jakštys, Juodžiukynas, — visi liūdijo, ką kas žinoto. Potam pasiliko vieni teisėjai, kurie apsvartė dalykus, faktus ir jieskojo kaltės, bet jos niekur nerado. Tada Smelstorius šaukė: «Grinius turi atsaukt, ką ne teisybė parašė!» Pasirodė, kad reikia atsaukt nors prieš teismą. Paskui Grinius ir Smelstorius pasirašė, kad nebevarinėš jokių kombinacijų.

Po tam triukšmingam teismui visi išėjo ant rūbsiuvių unijos prakalbų. Pirmas kalbėjo J. Grinius, bet taip surdytas buvo, kad vargiai begalėjo atspirašyti publikos, jog jis negalys daugiau apie unijos reikalus kalbėt; greitai ir užbaigė savo kalbą, o publika ir gi norėjo, kad jis greičiau užbaigtų. Antras kalbėjo — J. Lutkauskas iš Brooklyn: apie unijų naudingumą, apie keles dalykus Suvienytų Valstijų, apie jų istoriją.

Publikos buve nedaug, bet ramiai užsilaikė.

Gečickio įnamis.

NEW YORK CITY.

Kovo 26 d. nuėjau į lietuvišką bažnyčią. Klausaus: kun. Šešto-kas pradėjo skaityti angliškai evangeliją! Pamajlinau: gal apsirikau, rasi į anglų bažnyčią inėjau, pratriniu akis — ne, tai lietuviški veidai, lietuvių kun. Šeštokas, bet iš kur ta angliška evangelija?...

Žmonės bažnyčioje labai prastai užsilaiko, tikrai lietuviškai: didesnę pusę laiko būna atsigrįžę į duris, lig ko jieskodami ar norėdami savo kaktas parodyti užpakaliniam.

Bažnytinis choras jau veik gražiai sumokintas. Gaila, kad tas choras nepasirodo niekur šiaip jau lietuvių susirinkimose ir nepapuošia jų su lietuviškomis dainelėmis.

Dabar susitvėrė lietuvių draugystė, vardu Sv. Kryžiaus. Susirinkimai atsibūna bažnyčios sklepe.

K. J. Mikas.

EAST CHICAGO, ILL.

Pašalpa prie T. M. D. Kovo 26 d. pirmėivių saujelė surengė prakalbas su tikslu sutverti T. M. D. kuopą. Prakalbos atsibuvo Šiada svetainėje. Kalbėjo iš Chicago P. Butkus apie T. M. D. tikslus. Paskui kalbėjo p. Matjukas ragindamas rašyties prieš šios draugystės. Ant galo kalbėjo V. Lutkus, nurodinėdamas kostintucijos svarbumą ir iš kyla draugystės vaidai.

Susitvėrė T. M. D. kuopa ir jos čarteriu tapo įvestas susišelpimo skyrius. Geros kloties naujai draugijėlei!

Tūzas.

SO OMAHA, NEB.

Lietuvių čia šino laiku siekia į 1000 ypatu. Turi jie savo parapiją, savyšalpos draugystę Sv. Antano. Laikraščių pareina gerokas pundas. Bet, paklausus, kas girdėti po laikraščių, sako — nieko. Kur tau galės žinoti, jei kiti į minutę išskaito 5 laikraščius! Priviso ir sportuku, kurie baltakės prisitraukė ausis šluosto ir ka zyromis lišia. Gaila, kad ir merginos nuo tokio sportavimo neat-silieka.

Vasario 2 d. susitvėrė tautiška, vardu D. L. K. V. (Turbut Vyntoto) kuopelė, kuri 2 sykiu ant savaitės lavinasi teatru lošti; rengiasi pastatyti ant 7 d. gegužio «Lietuvaite». Bet dievotėsi tėvai uždraudė savo dukterims lankyties. Tokiu būdu lietuviai per savo tamsumą, stuma ir savo vaikus tamsybėn.

A. Z.

BROOKLYN, N. Y.

Salaveičių prakalbos. Pereitą seređą, Tautiško Namo salėje buvo suaukė kokie tai tris lietuviški saloveičiai (Išganyo Armijos agentai) viešą susirinkimą. Prakalbas vedė ant estrados tris ypatos: du vaikinai ir viena mergina. Prakalbų vadovas, smulkus vaikinukas ir su moterišku balsu labai karštai agitavo už salaveičius. Peikė jieskojimā išganyo moksle. Moksas esąs žmogaus kritinėje. Jo (kalbėtojaus) lūpomis kalbas patsai Jėzus Kristus. Biblija — tai vienas būsiąs žmogaus mokslas.

Tūlas Rinkevičius pakilo iš publikos ir paprašė balso, bet kalbėtojas atsakė, kad jis jau matęs, kad «tu esi grieštininkas», todėl Jėzus Kristus per jo lūpas nevilįs duoti balso. Bet kiti ir Jėzus Kristus per jo lūpas nevilįs duoti balso, todėl prakalbininkas užkamandavo savo draugus,

sėdinčius ant pagrindžių užgiedoti ir patsai plonai užtraukė giesmelę, kad ponas Dievas duotų Rinkevičiui dvasią šventą. Po prakalbų visi tris salaveičiai suklaupę ant pagrindžių, ėmė kalbėti poterius, kad Dievas apšviestų publiką.

Buvo renkamos salaveičių reikalams ir ankos. Publika matyt buvo Dvasios sv. suminkštinta, nes matėsi, kad daugelis davė salaveičių dešimtukus ir kvoterius.

Progresuojam ir mes!

Davatka.

BROOKLYN, N. Y.

Balandžio 2 d. Dr. Sv. Dominiko, bertaininiame susirinkime laikytam po N73 Grand str., tarp kitų svarstymų buvo įnešta apie padalinimą būsimo metinio baltiaus Draugas M. išaiškino blėkij tokių šiandieninių balių, kur tik alus užima pirmą vietą, ir ragino draugus idant užkviesti baltiu vietinius chorus su dainomis ir susimokinti pastatyt kokį nors veikalą ant scenos. Įnešimas višiemis labai patiko, (ypatingai jaunuomenei) ir likos priimtas.

Bet atsirado 4 priešai ir pradėjo kelti triukšmą, sakydami, jogei tai darbas tik cicilikų ir bedievijų; sako: jum čia ne Lietuva cicilikauti. O nežino, jogei Amerika yra laisvas šalis (būdami visi 4 jos piliečiai).

Matydami, jog didžiomas nepergalės, pradėjo gaidinti užmąnytojus to veikalo perskėlimu galvos ir tt. Įsikarščiaivę priešininkai ir nieko nepešė, po visam pradėjo rėkti: «Duokit alaus!» Nors nekurie buvo tam priešingi, bet visgi išgėrė 4 bačkutes.

Ten buvęs.

GRAND RAPIDS, MICH.

«V. L.» N12, p. J. Garnupis sako, kad lietuvių judėjimas kas link apšvietos sumažėjo, nes rengiamos TMD 58 kp. prakalbos «sutirpo kaip cukrus ant saulės», o priezastis to visi, anot jo, «rambumas kai-kurių kuopos viršininkų».

Kad prakalbos sutirpo — tas tiesa, bet ar ištikro nebuvo tam svarbių priezastų, apie tai mažai sau galvą p. Garnupis laužo. Tos priezastis gana gerai išaiškintos paskutiniame kuopos susirinkime ir niekas už neįvykimą prakalbų viršininkų nepapeikė, tiktai p. Garnupui, vietoje savo nuomonę susirinkime išreiškus užsinorėjo būtinai apie tą grynai ypatiška kuopos reikalą į laikraštį parašyti, — tur būt pristigo apie ką rašyti. Tiesa, buvo nutarta surengti vakarėlį su dainomis, deklamacijomis ir kalbomis, jeigu atsiraskam kalbėti; bet reikia žinoti, kad kuopa tikėjosi tokiam vakarėliui pigiai gauti bažnytines draugijos svetainę, ir kaip pasirodė — labai apsiriko, nes už svetainę užprašė ne taip jau pigiai, o prie to dar ir kitokios išlaidos buvo užmatoms. Na, ir kas būtų pagyręs tuos «rambiuosius» kuopos viršininkus, jeigu jie būtų išmėtę beveik visus kuopos piningus įrengimui to abejotinos vertės vakarėlio? — jeigu tik vienas p. Garnupis.

Žinoma geroms prakalboms negaila butų ir piningai mėtyti, bet kaip surengsi geras prakalbas, jei kalbėtojų nėra? Klausiant ant susirinkimo, kas nori dalyvauti rengiamam vakarėly, keli atsiliepė tik su deklamacijomis, bet ne su kalbomis — o deklamacijoms ir dainoms pakanka laiko ir teatrališkuose vakaruose. Tokiu būdu beveik viskas likosi tik ant p. L. Braškii pajėgų, kuris sakėsi ir

gi ne ką galėsias prirengti, nes esąs užimtas (dienomis dirba, o vakarais mokytojaunja publiškoje mokykloje). Tiesa, vėlianas kiek pradėjo p. Garnupis «rambiuosius viršininkus» prašyti, kad jam leistų kalbėti. Nors ir buvo jam prižadėta, visgi jis buvo laikomas ant paskutinio punkto dėlėi šių priezastų: viena ne kažin-ko galėjo rengėjai tikėtis nuo kalbėtojo, kalbančio vien tik ant visiems žinomos tėmos — «Tautiečiai, viengėnčiai, švieskimės, vienynkimės ir laikraščius skaitykimės», o ant galo meldžia publiką, kad nekritikuotų, kita gi labai abejojo, kaip kiti nariai ir abelnai publika tokį kalbėtojų sutiks, kurs savo uolumu prie rašymo ne-teisingų korespondencijų «visiems kaimė įsūdė», — spėjo susipykti ir su bažnytiniams ir su socialistas, o be to, neužganėdintas veikimu senosios TMD 58 kp. valdybos, 5 d. sausio š. m. atsiskakė nuo kuopos, įgį panickindamas (jį paskui kuopa vėl priėmė; bet kas galėjo spėti kas atsitiks paskui). Toji abejonė nebuvo be pamato, jeigu prašomos dainininkės atsiskakė tose prakalbose dalyvauti vientik dėlto, kad: — «Tai prakalba! Garnupis atsistojęs kaž apie ką pasakos...» Tai tiek apie prakalbas. Taipgi p. Garnupis toje korespondencijoje sako, kad kuopa nieko neveikia ir «Kai girdėtis žada ir ant toliaus nieko neveikti». Kur ta visą korespondentas girdėjo? Mums rodos — jam greičiau tas sapnavosi. Kita gryžus keip gali kuopa pasekmingai veikti, jeigu jos nariai, kaip Garnupis ją griauina — ragink dabar dėtis prie kuopos, «nieko neveikiančios» — kas paklausys?

Beto viso Garnupis užsimena apie rengiamą dabar teatrą ir abejoja: «Bet ir tas kad tik žadėjimn neuieuti. Teks matyti». Ant to mėš partature p. Garnupui apie tą nerašyti kas «teks matyti» — parašysi kaip pamatysi, nes siskubink!

Kuopos valdyba:

prez. J. Kumpelis, rašt. F. Belinis, išd. A. F. Latvenas.

CHICAGO, ILL.

Balandžio 2 d. buvo «Aušros» draugijos 7-tos kuopos prelekcija, Aušros Vartų parapijinėje svetainėje Skaitė p. G. J. Leveskis, ant tėmos: «Auklėjimas jaunuomenės». Tėma puiki ir prelegentas skaitė aiškiai, bet žmonių buvo susirinkę vos apie 20 ypatų.

Toki lekcija apie auklėjimą jaunuomenės, parodanti kaip suklėti vaikus protiškai ir doriskai nuo-pat kūdikystės, žinoma, pri-tiktų klausytis labiaus moterims, kurios auklėja kūdikius; bet ant nelaimės iš jų nebuvo ant toš prelekcijos nei vienos! O vyrams toki prelekcija ne taip svarbi, nes tie retai kada esti namuose ir vaikų auklėjimas mažiaus jiems terūpi. Kas-kita motinoms, kurios visados esti namuose, tai reikėtų pasirūpinti joms ir apie išauklėjimą gerų ir padorių vaikų. Bet nežinau dėlko jų nebuvo, o gal nėra «mados» moterims lankyti ant prelekcijų?

Kitą-syk ta pati kuopa ir toje pačioje svetainėje turės prelekciją 14 d. gegužio, kurią skaitys J. Bučinskas, ant tėmos: «Historija kultūros». Taipgi yra kviečiama visiems atsilankyti.

S. Jas-nis.

COLLINSVILLE, ILL.

«V. L.» N13, buvau padavęs H-nutę apie nušovimą Andriaus (žiar. ant 8 pusl.)

KAZYS PUIDA.

Zemės Giesmė

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

(Tąsa.)

mintis, tai žmonių bendrijon telkimos pamatinė sąvoka, bendrijos priešaušris ir jos pamatas. Ir šiandien, kuone visoj apylenkėj talka mirė, kaip miršta daugelis gerbtinių ir palaikytinių mūsų bočių papročių. Ogintas negalėjo sutikti su tuo, kad tas paprotis numirtų, kad jis žūtų be pėdsakos. Ėjo pas savo kaimynus prikalbėti juos ir sukviesti visus pas Batutį talkon.

Vos saulės kamuolys pabudo iš nakties snaudulio ir viena akimi pažvelgė gyvųjų ir triušo pasvietin, Meškučių laukuose jau skambėjo dalgiai ir prausė savo asmenis stambiais ankstybo ryto rasos lašais.

Oginto aštuoneri dalgiai kirto pas Martišių, Simonas, Pečkaitis ir Vaidelys tikėjos ligi pusryčių pabaigti, jeigu Martišius nepabaigtų, ateiti jam talkon.

Vyturiai išlėkė į dąsus ir vos-vos matomu juodu taškeliu užkibo ore. Iš mažučio, plunksnuoto dainininko krūtinės prabilo gaivi, yt saulės spinduliai, giedra, yt vasaros diena, linksni, yt pati Linksmybė, dainelė — darbo himnas. Ir klausėsi artojų širdis ir sielos tos savo gyvybės dainelės balsų; klausė švenčioničiai panemunės vyturių, o jų akyse atsistojo tolimi Nėries — Nemuno mylimosios — krantai, suskambo jų krūtinėse panėrio vyturių gaidelės...

Dar nepabaigęs rasa praustis, rugis gulė amžinumo patalan, prievarta buvo stumiamas ton slėpiningon nežinios ir fiziškos nebūties srytin. Ogintas vienmarškinius smagiais smūgiais traukė dalgi, paskui jo Viktutė grabiomis rankomis griebė ir rišo Martišiaus turtą. Savo rugių Ogintas nekirtė, nė Viktutė jų negriebė. Bet talkos įstatai reikalauja, kad ir patsai šeimyninkas imtų dalgio ir stotų darban su savo darbininkais.

Šešiolika dalgų dirbo savo darbą, šešiolika rankų griebė negyvą, bet vilties pilną, šiaudą ir rišo jį į storus pėdus. Keletas vyrų ir moterų rinko pėdus ir statė rikes — po dvidešimtį pėdų į rikę, arba tris rikės į vieną kapą...

Netrukus atsitraukė penki Vaidelio dalgiai ir pradėjo kirsti iš kito šono. Už pusvalandžio atėjo Pečkaičio šeši dalgiai ir ant vienos dirvos, poros žmonių suartos ir užsėtos, dvidešimtis vienas dalgis varė gyvybės naikinimo darbą ir augo jų sielos, krūtinės bangavo dėlei atgemančių senobės skaisčių papročių...

Šeiminkai sustojo šale ir linksomis, nudžiugiosiomis akimis žiūrėjo į darbininkus vienos minties, vienodų jausmų vedami. Rodės jiems, kad Lietuvos ūkininkas, jeigu tik jis mokėtų savo jėgą suprasti, jeigu šviesos jam netruktų — jis sutvertų galingą triušo ir širdies višpatiją, sutvertų žmoniškumo šalį, kurioje nebūtų nė ponų, nė valdinių, bet tik didelė triušo ir širdies, milžiniška žmoniškumo valstija... Ukinkas nuo Nemuno, Šešupės, Nėries, Dubisos, Jūros ar Minijos krantų gaivina tuos pačius idealus, tą pačių, vienodų minčių-troškimų kankinamas ir vienui-vieno širdies troškulio džiovinamas:—šviesesni broliai apleido tą, visos žmonijos motiną, kuri visus pagimdė, išauklėjo, užaugino ir šviesą jiems savo krūtinės sultimis suteikė... Šviesesni broliai išėjo miesto jūron lengvesnės duonos jieskoti, atsiskakė žemės meilės ir žemė juos užmiršo... Prie tautos sargybos atsistojo tie tamsuoliai, kurie ilgais šimtmečiais kraują liejo už tą žemelę, svetimoj, nežinomoj šalyje galvas guldė už jos nepaliečiamybę... Ir užtat jie šiandien visai atiduoti į akly nelaimių nagus, į tamos bangas įmesti jų rytojaus darbai...

Tarytum milžiniško kūjo daužoma priekalė, virpėjo ir vaitojo Oginto krūtinė. Miesto gyventojaus galvojimai, iš kaimo kilusio ir tikras kaimo gyvenimas, taip toli vienas nuo kito, kaip saulė nuo žemės.

— Kaip tai žmogus gali išsinerinti iš

savo prigimtojo kailio; kaip greitai jis virsta vėjų blaškoma po visą pasaulį dulkelė! O! grįžk lietuvi-inteligente savo tėvų sermėgon, jeigu savo sielą suprasti nori. Motinoje pripažink savo motiną, o kiekviename sodietyje rasi pusę savo sielos... — atsiliepė Ogintas į Martišių

— Toli, be galo toli nubėgo mūsų šviesuoliai nuo mūsų tamsuolių, — sudejavo Pečkaitis.

— Ir negreit jie susiras, susipras, — blogai lėmė Martišius.

Vaidelys atidžiai klausė Oginto, nes pats vaikas nedaug šviesos tematė tėvam gyvenant. Užtat dabar visą laisvą laiką atiduodavo knygoms. Didelis Oginto knygynas daug laiko atimdavo nuo jo. Bet buvo tai doras, darbštus ir iš prigimties inteligentiškas vaikas. Smarkiai prisirišo prie Oginto ir visur būtų su juo ejęs, kar ir pražūtin...

— Lietuvą savyje jie pasmaugė ir ant svajojimų kryžiaus pakorė naują dievą, kurio nė patys dar nesupranta, nes maino savo dievus, yt drabužius, — metė Vaidelys.

— Atsargiau, Juozai! — perspėjo Ogintas. — Tai sunkus apkaltinimas ir orie to neteisingas. Lietuvos jie savyje nepasmaugė, nes nėra pasaulyje tokios jėgos, kuri galėtų žmogaus dvasią visiškai sunaikinti. Tik Lietuva guli ir ilsis jų krūtinų kapuose ir laukia laiko, kuomet kelsis iš numirusių ir savo kankintojus nubaus sopolinga artimos mirties gaida. Žemė nedovanoja savo nuoskaudų — amžina, visiška mirtimi baudžia pusiau-išgamas ir kaulų savin nepriima...

— Kokia maža mūsų saujelė griebė tokio dvasios patamsėse darbo. Ir vargsta, ir suklumpa, ir siela kraujais apsilieja toje minių jėgos ir šviesos gaivinimo kelionėje, — patėmijo Pečkaitis, kurs labai retai beatiliepdavo.

— Saujelė, Mikai, saujelė, nė ne sauja, tavo tiesa, — tvirtino Ogintas. — Bet kokia galinga ta saujelė, kiek dvasios jėgose joje, kiek pakilumo ir atsilėjimo. Pavienės ypatos vertia pasaulio istoriją, jų trūsū ir vardu tautos gyvena... Užtat tos saujelės niekuomet nemiršta...

— Cik ką pabaigėme, ponuli, — tarė į Martišių, priėjęs švenčioniėtis.

— Na, tai kvepterėkit valandėlę, kol rikes sustatys ir trauksime pas kaimynus, — paakino šeiminkas.

Dvidešimtis vienas dalgis, dvidešimtis viena griebėja ir statytojų keletas nutraukė per nušienautas pastas Simoną — talkon Čia į pusvalandį dirvos nupliko ir apsidengė rikėmis. Vienon kuopon susidėjo trisdešimtis dalgų, nusileido pakalnėn ir užlipė ant kalno užtraukė dainą. Iš kelių dešimčių krūtinų tos didžiosios pasaulio maitintojų kareivių krūtinės skrydo jų darbo-linksmybės gaida:

«Valio, dalgeli, valio Pradalgėlė sukiti!...»

Kiek toliau ant kalno stovėjo Batutis ir, ranka uždengęs nuo saulės akis, nustebęs žiūrėjo į tą minią. Jis nieku būdu negalėjo suprasti, kas tai tokio gali būti. Ir džiaugsmas ir piktumas jį ėmė. Džiaugėsi manydamas, kad tokia darbininkų minia į keletą valandų visiškai nuvalys jo laukus. Pyko, kad tai jo priešininkai atneša tokią gausią pagalbą, o vadinamųjų draugų nė vieno ty tarpe nematyti.

Ir nevezint į nieką, keršto geiduliais dar smarkiau kilo jo krūtinėje, neapykanta dėl Oginto vartėsi, yt eys, jo krūtinėje ir badė, erzino Batučio ambiciją. Ir prakoše jis pro sukąstus dantis:

— Na, aš tau, žalty, atsimokėsiu!

Ir tuoj, pats savo minties nusigandęs, apsidairė aplinkui, ar kas jo neišgirdo.

Tuo tarpu darbininkų minia artinos dainuodama. Prišakyje traukė dalgiais ant pečių «pieniai» sąjungiečiai. Prisiartinę prie šeiminko, visi vienbalsiai sušuko:

— Padėk, Dieve!

Ir, yt skardus miško atbalsis, minia sugaudė paskui savo šeiminkų:

— Padėk, Dieve!

Batučio akyse stovėjo ašaros, gerklę suspaudė kaž-kokio jausmo replės ir vos-vos galėjo atsakyti:

— Ačiū, ačiū, kaimynėliai.

— Vieton pažadėtų dviejų dalgų, kaimynas turi trisdešimtį su viršum! — linksmai sušuko Ogintas.

— Kas tikėjos, kas tikėjos! — mūr-

mėjo Batutis.

S. Orlovskij.

PRELEGTAI IR KAINOS

ŠVEDIJOS KAIME.

1.

Socialinių darbų eilėje, kurie apėmė ir patraukė Švedijos inteligentiją naujojo šimtmečio pradžioje, pirmoji vieta pridera liaudies apšvietimui.

Paskučiausia praklinų tikslą — sutvėrė naują Švediją, naują gyvenimo tvarką ant laisvės, apšvietimo ir savitarpinio veikimo pamatų, — švedų inteligentija energiška dirba mieste ir kaime, ypač kaime. Universitetas nusilenkė ir pasidalino paskiausiais mokslo patyrimais su tais, kuriems gyvenimo skirta vien fiziškas darbas. Daugiau trisdešimties liaudies akademijų, tūlos kurių atšventė jau 25-tines sukaktuves, nebeapatenkino visuomenės, pasirodė neuztektina dvasios duona visuomenei, kurios kiek daugiau 5 milijonų priskaitoma.

Naujai užstojes šimtmetis lyg būtų — naujas erdves atvėręs, lyg būtų inkvėpęs padaryti pradžią naujam darbui.

Subrendo mintis naujai apšvietimo formai, daug lengvesnei ir greitesnei, o kas visų-svarbiausia — daug pigesnei, negu augštesnioji liaudies mokykla. Augštesniosios liaudies mokyklos permaža buvo mažutei Danijai; juo labiau negalėjo jos didžiausiai Skandinavijos valstijai užtekti.

Kas gali būti judesnio už atskirą žmogų, iškalbos gabumu ir mokslo žiniomis apdovanotą? Sumanymas apie keliaujančius prelegentus, apie visą tokių prelegentų skaitlių, apie sąjungas, kuris pasiimtų triušą tokioms lekcijoms surengti, gimė 1885 m., kuomet riksdagas (parlamentas) paskyrė 15 tūkstančių kronų darbininkų lekcijoms surengti.

Tačiau reikėjo galingoms visuomenės nuomonės vilnioms sukilti, kad tasai paprastas ir iš pažitros menkintis sumanymas išaugtų didelin gyvan, patraukiantin darban.

Tris šimtai lekcijoms skaityti sąjungų apglobė Švediją pastaraisiais metais. Ir šiai skaitlius dar didesniu pasirodys, jei prisiminsime daugybę kitų draugijų, sąjungų, ratelių tokiąspat apšvietimo tikslais kurie išbarstyti po visą Švediją.

Švedai patį pasijuokia iš savės, sakydami, jog žmogus pas juos tik tuomet nurimsta, kuomet susitverta biūra ar kanceliarija. Kol darbas be biūro vedamas, švedas vis savimi nepatenkintas, nerimsta savo kailyje. Biūrokratizmas, pastarųjų šimtmečių palaika, įsisiurbė švedo organizman, inpratino jį į poperius, pedantiškuman, atsilikiman.

Tačiau švedo sugebimas organizuoties, greitai ir tvirtai sumanytasai darbas sutvarkyti, nepaprastai aiškus ir paprastai sąskaitojimus vesti — viska tai daro svetimtautin ne atsilikimo, bet gyvumo; ne pedantiškumo, bet suvoktino darbinavimos išpūdį.

Puikiausias pavyzdys — apšvietimo sąjunga.

Ji imeina kaip skyrus centralinė visuomenės reikalų sąjungon, kurios biūras yra Stokholme ir kuri vienija visą Švedijos apšvietimo darbą. Suvienydamas, tačiau, šioji sąjunga neviešpatauja. Ji yra tikta surinkimo vieta, laisvų federacijų centras ir visiems suteikia reikalaujamas pagaldas. Kaip švedui, taip ir svetimtaučiai atviromis stovi duris Lėstmakarė-gatan, kur nepaprastai greitai ir tiksliai galima susipažinti su užimančiu mus dalyku ir drauge su tuo galima gauti žinios ir iš kitų dalykų.

Patį centralinę sąjungą (Centralfoerbundet for socialt arbete) ne kas kita, kaip įvairių skyrių federacija, kuri viena, t. y. apšvietimo sąjunga buvo jau nurodyta.

Apšvietimo sąjungos įstatuose pasakyta, jog jos tikslas — padėti liaudies apšvietimui per organizacijas, pašalpas lekcijoms ir bibliotekinėms sąjungoms.

Tris šimtai lekcijinių sąjungų, apie kurias viršų kalbėjome, suvienyta galingon federativinė apšvietimo sąjungon ir paskirtu laiku suvažiuoja delegatai. Vakarų Skonijos delegatai susitinka čia su veikėjais iš poliaus rato ir kalnų atstovai, Norvegijos kaimynai, su Baltijos salų delegatais.

Apšvietimo sąjunga išskyrė iš savės tam tikrą centralinį biūrą lekcijoms rengti.

Pagalba, kuri suteikia lekcijinėms sąjungoms, tiesiog neinkainojama. Centras tarpininkauja pasekmingai tarpe prelegentų ir sąjungų, duoda patarimus ir nurodymus, išsiunčia magiškasias lampas, paveikslėlius, padeda tokias lampas nusipirkti. Kaip tik kokiam užkampyje susitelkia du-tris energiški žmonės ir tokiu būdu lekcijinės sąjungos branduolį sutverta, tuojuo «centralinis biūras», jon atsišaukus, suteikia visas reikalingas žinias ir duoda patarimus.

Indomu matyti, kaip gema Švedijos tokia lekcijinė sąjunga.

Paprastai sąjunga atsiranda po vykusios lekcijos, kuri perskaito pakelevingas prelegentas, vietinių veikėjų pakviestas. Lekcijos sukelia kalbas, ginčus, pagaliaus ir norą dar kon-nors pasiklausti. Tuomet energiškesni žmonės susaukia susirinkimą, išrenka pirmininką bei išdininką, ir apkelbia nau-

ją lekcijinę sąjungą veikiančią. Tuojuo susižirva su apšvietimo sąjunga, parsišizdina iš «centralin» biūro» visas reikalingas programas ir bendrai susitarus sustato lekcijų sąjungą visiems metams.

Visų svarbiausias dalykas, žinoma, — tai ištekliai. Parinkus piningų sąnarių tarpe, naujoji lekcijinė sąjunga pradeda rūpintis, kad kitias metais gauti vyriausybės subsidiją (pašalpą). Tokia subsidija svyruoja tarpe 125-2400 kronų į metus. Subsidijai gauti šioikos sąlygos:

1. Subsidija išduodama tikta tokioms sąjungoms, kurios rengia paskaitas darbininkams.

2. Niekuomet daugiau 3000 kronų neduodama per metus.

3. Ji išduodama tik tokioms lekcijinėms sąjungoms, kurios jau gauna iš žemietijų ar iš privatinių žmonių subsidiją, lygai valdiškajai.

4. Lekcijinė sąjunga privalo turėti valdybą, kurios sąnariais turi būti sąjungos pirmininkas ir mokytojai.

5. Lekcijos turi būti skaitomos tam tikru laiku, paskirtą valandų skaitlių savaitėje per 5-8 mėnesius.

6. Sąjunga privalo turėti mokytojus tam tikrai pasirengusius ir visus reikalingus įrankius.

7. Politiski ir religijiniai klausimai išskiriama iš paskaitų programos.

8. Sąjungos klauso kontroliaus ir turi priimti vyresnybės sąlygas.

Sios sąlygos, kurios noroms-nenoroms reikėjo priimti, kad gauti pašalpą iš vyriausybės, gyvenime pasirodė labai tinkamoms. Dažnai atsitinka, kad toli nuo centrų ir gerų kelių esanti lekcijinė sąjunga turi pasitenkinti tais prelegentais, kurie panorės ir turės laiko važiuoti kokian užkampin. Tokiuo būdu tos sąjungos negali turėti reikalaujami paskaitų skaičiaus ir pašalpos negauna. Geri prelegentai gaudyte gaudomi, indomios lekcijos visai žiemas išdalintos. Pasilieka mažesni skaitytotojai ir įvairios tėmos. Užkampis turi jais pasitenkinti, nes joku būdu negalima svajoti apie ištisą, apgalvotą kursą, kurio kiekvienas skyrus gerai būtų sutvarkytas. Ypatinai blogas šiaurės sričių padėjimas, nes tenai sunku žiemos šalčiaus prelegentas nuvilioti. Ir taip pasirodo, kad reikalavimas atskaitos iš tam tikrai reikalaujamo paskaitų skaičiaus priverčia lekcijinių sąjungų valdybą kviesti pasipynusius prelegentus ir rengti paskaitas, kurios arba neužinteresuoja klausytojų, arba visai netikėtos ir menkės. Tokios paskaitos tuoj atsiliepa ant klausytojų. Lekcijos nelankomos; darbininkai nenoriai klausu; salėje renkas nuobodžiaujanti provincijos publika.

Daug reikia tritiso padėti, kad sąjunga nesuirty. Lekcijinei sąjungai užaina sunkios dienos; sąnariai stengiasi iš paskutiniosios rūpinasi visus šaltinius išnaudoti, sugriebti piningų brangiam prelegentui pasikviesti, kuris indomia paskaita prablaivintų visuomenę.

Apšvietimo sąjunga tokiuose atsitikimuose skuba pagalbon. Ji pataria susivienyti vienon federacijon kelioms aplinkinėms sąjungoms. Užkampin geras prelegentas dėl dviejų valandų nevažiuos. Bet jeigu iš vienos vietos jis gaus pakvietimus skaityti savo lekciją kelis sykus, tai jis sutiks ir tolimiausian kampan važiuoti.

Tokiuo būdu, aplinkinės lekcijinės sąjungos susivienija federacijon. Valdybos siunčia atstovą bendran jų suvaživiman; čia sutaismo lekcijų sąrašas, atsižūrint į tai, kad prelegentai galėtų spėpti iš vienos vietos kiton (atsitinka, kad lekcija skaitoma dieną viename miestelyje, o vakare jau kitame). Sąjunga, išanksto tai žinodama, susitaria su prelegentais, ir reikalas aprūpinamas kuogeriaus. Lekcijinės sąjungos pasidalinusios apmoka prelegento kelionės išlaidas.

Pirmą tokios organizacijos pavyzdį padarė Challando sritis, suvienijus savo 29 sąjungas.

Tokiuo būdu, apšvietimo sąjunga savo «centraliniu biūru» tarnauja visam kraštui.

Susižinojimas su sąjunga neapmokami. Ji pasima ant savės visą rūpestį, tikta reikalauja iš vietinių pirmininkų tikrų nurodymų (ant prisunčiamų blanketų) ir patogumų dėl skaitymo. Tenais, kur gelžkelio stgtis toli nuo auditorijos (skaitymo vietos), reikalaujamas arkliai ir prelegentas pasitikti. Ypatinai svarbūs nurodymai kaip naudoties magiška lampa, kuri visomet būna sveika, šviri ir kelianja su prelegentu iš miesto miestan, iš kaimo kaiman.

Didel naudą apšvietimui atneša sąjungos rūpinimos konspektais. Daugybė lekcijų aprūpinta konspektais ir jie siunčiamai pareikalavus už menką užmokesnį. Iš daugelio mokslo šakų sutaisyti trumpi bibliografiški sąrašai, pirmojon vieton surašyti pigus ir populiarūs leidiniai, kaipo brangi medžiaga savarankiam darbu iš interesuojančio klausytojus dalyko. Šie sąrašai siuntinėjami į sąjungas, ir reikalui atsitikus sąjunga apsiima nupirkti ir nusijusti nurodytasias kningas šiek-tiek nuleidama iš nominalinės kanos.

(Da bus.)

Vertė K. Puidė.

GELEMS.

Nešdamas sunkią gyvenimo našą
Pelkėmis brendu į tolimą kraštą,
Bet neatrandu to tikrojo kelio,
Kurs mane vestų prie laimės upelio.

Vėjas šiaurys man užsaldė kratinę,
Rūkas užtemdė ir mano gimtinę...
Jei tik gėlelė užėinu ant tako,
Tik jie man meilės žodelį pasako.

Gėlių grožybė man duoda stiprumą
Ir atgaivina širdingą jautrumą;
Džiaugdamas linksmai žengiu sau be baimės,
Pelkėmis, purvais klampojų prie laimės.
Jovaras.

24—VIII—10.

IS VELIONIO JONO SUTKAUS ALBUMO.

Velykų linkėjimas
(J. ir U.)

Toli, ten už jūrių plačių,
Kur mūsų maloni tėvynė,
Mokino mane dailių papročių;
Širdingai pamėgau jų pyne.

Motušė (ją užbėrė žemė juoda)
Mokino gerasis tėtukas,
Diedelis, būbutė; tada
Buvau aš visai dar mažiukas.

Kalėdoms, ar Metams Naujiems,
Velykoms atėjus linksmomms,
Mokino mane palinkėt artimiems,
— Pašnekint juos «laimės dienoms».

Išnyko... Jau nēr kūdikystės dienų...
Toli ir giminis kiemelis,
Bet sekdamas seną paprotį aš jų
Tariu Jums troškimo žodelį.

Sesutės! Pavasario šventė miela
Teatneša Jums, ko trokšta siela.

Jaunutis.

Shenandoah, Pa. IV. 15. 06.

DAINA.

Aidas dainos kad skamba dailiai,
Valandą lyg kad sužavėja;
Kiekvienas josios klauso meiliai,
Bet neilgai — tuoj inkryrėja...
Mat nevisų vienodas balsas,
Kits nors giedotų dainą vieną,
Kaip vyturėlis gieda pašlas, —
Aš jo klausyčiau visą dieną.
Bet nevisur jo linksma daina!
Ar gal bent man tik taip išrodė...
Čionai jo liūdna gaida eina, —
Aš jos klausiausi miesto sode...
Kiti gėrėjos jojo daina,
Sako, linksmai jis jiems giedojė.
Taip linksmai, smagus žmonės eina, —
Man vyturys lyg kad raudojo...
A. Kriauciūnas.

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Paslėptas žiedas. Visi žaidžiantieji sėdasi į ratą, o vienas lieka viduryje spėti, kame žiedas yra. Per žiedą perveria tokio ilgumo siūlą, kad visi savo rankose galėtų jį laikyti, o galus sumezga. Kiekvienas abiem rankom turi laikyti siūlą ir traukyti, kad negalėtų žinoti, kame žiedas yra. Nepastebėtinais reikiama iš rankų į rankas perleisti žiedą. Prie kurio nuspės esant žiedą, tuojau tas ant jo vietos stoties turi, o kitokiū būdu iš rato negali pasitraukti.

V. Oraitis.

(«Šaltinėlis».)

Fabrikas. Žemaičiuose yra lošiamas labai smagus žaidimas, vadinamas — «dirbti fabriką». Jis taip atlieka.

Žaidimo vedėjas susodina svečius aplinkui suola ir kiekvienam paskiria tam tikrą darbą, kaip fabrikę. Prie to kiekvienas turi su dviem pirštais barškinti į stalą. Vedėjas patsai ir gi barškindamas į stalą akilais tēmija, kad visi darbą dirbtų, katrą jį paviršium josios dirvon mesta akyvas žvilgania. Mėš čia giliau į peržvelgimą šiosios kningelės neįsileisim,

sai praveda. Ką vedėjas daro, tą turi daryti ir tie, katriems tas darbas buvo užduotas. Jeigu katras ne savo darbą padaro, ar pasivėlina, ar pirmiaus padaro, tai nuo to ima grebėžiu (fantą). Pabaigus lošimą kiekvienas turi atsiimti grebėžiu, o už prakšimamą atlikti bausmę. Daug juokų pridaro bausmės. Paveizdan, liepia atnešti nei Dievo sutvertą nei velnic padarytą; arba liepia «mylimąjį» pabučiuoti. Mergaitės, katros nežino: kas tas mylimasis, turi vargo iki tikrą daiktą atspėja.

Antanas.

NUJI RASTAI...

Nakvynė Robertas Lui Stevenson. Tai yra pasaka apie vieną mažesniųjų gyvenimo vargų, paprastai vadinamą bėda. Iš anglų kalbos vertė L. Juras. Chicago, Ill. Turtu ir spauda «Lietuvos». 1911. Pustl. 38.

Mets-metu pasekdamas mūsų literatūron atgabena daugiau visokių kningų. Tik reikia apgailėti, kad labai maža pas mus dailiosios rūšies veikalų pasirodo. Prie tos rūšies mės su pabrėžimu priskaitome belletristiką (romanus, apysakas, apsakymėlius, etc.). Belletristika yra liaudies mokykla. Nuo neatmenamų laikų iki šių dienų apysaka tebėra vieništelis žmonių dvasiškojo švietimo ir subrendimo žmonijos įrankis. Kiekvieno žmogaus gyvenimas yra viena didžiausi paslaptis. Kiek milijonų yra pasauly žmonių, tiek tų paslapčių. Ir kas gi malonesnio būtų žinoti, kaip vienas kito paslaptis? Todėl tai žmogus instinktyviškai visuomet griebiasi skaityti apysakas, kuriose tikisi įsigilinti svetimon sielon, pamatyti sau nežinomus darbus, susirankioti sau gražiuosius gyvenimo pavyzdžius. Bet nevisuomet ir apysaka yra naudinga. Yra kaip-kada net praigastinga. Conon Doyle'o vyzūnų sensacijos, «Šerlokai Holms'ai, «detektyvų istorijos», apysakos supintos su siaura kokia partiviška ar religiška agitacija — yra tai nuodai liuosai žmogaus sielai. Tai vienas. Toliaus apysaka reikalauja gražaus stiliaus ir išleidimo. Turinys — tai rašto sielo, o stilius, kalba ir estetiškai-dailus atspaudinimas — tai rašto kūnas. Iš šito atžvilgio mūsų belletristika tebėra pirmgimtinėje nuodėmėj ir tebegriešija.

Pasidžiaugti reikia viršų minėta brošūrė — vertimu iš Stevensono. Turinys — nepainus: išmuštas iš gyvenimo vaikata-poetas, tapęs vagim ir beveik galvažūdiu, ateina pas turtingą, nebejauną kariauninką prašytis nakvynės. Tas jį buvo priėmęs, pavaišino, — bet išsišnekėjęs, vagilius ima ir sulygina save su kariauninku — vadinasi, ima filosofuoti: esą mės vagiam ir kareiviam vagia! Tuomi užsigauna kariauninkas ir išvaro svečią. Turinys — net neggilus. Bet džiugina vertimas. Kalba, kaipkas iš mūsų senų pasakys — «et, provincionališka! Ne, tai tik tas ir padailina kiekvieną raštą, ypač apysaką. Jei ne dėlko kito, tai bent dėl kalbos mės partartume šitokias kningeles mūsų jaunimui perskaityt. Mūsų gi leidėjams linkėtumėm, kad apysakas duotų versti arba išverstas, duotų pertaisyti geriems kalbos žinovams ir paliautų tvindė mūsų kninginę rinką žargonine kalba. Yra keletas šioje brošūrėlėje per daug užsibruožimų kalime naujų žodžių, yra kaip kokios apmaudingos ir spaudos klaidos (psl. 33 j 34 kazin-kas nutrūksta). Bet abelnai kningutė pavyzdinga.

Teisybė. Metai 2, N3. Trimėnesinė Lietuvių Darbininkų Brošūrėlė. Leidžia K. Rutkus: 1417 N10-th str., St. Louis, Mo. Turinys: «Kas reikalinga žinot» — sutaisė pagal angliška «Useful information» Sutrak Silorak (arba atbulai skaitant: Karolis Rutkus), 20 pustl.

Leidėjas «Teisybės» p. K. Rutkus truputį ant geresnio kelio pasuko, nes vieton nonsensų k. v. «žmonės ir mulai», «Tikėjimo žiedai» (vis išverstinoje prasmėj) pradėjo spauzdinti šiaip indomesnius ir reikalingesnius žinoti dalykėlius. Tačiau dar ir dabar toli jis nuėjo. Šioje brošūrėlėje jis išvertė tokias informacijas, k. v. saikus, mastus, etc., kurios jau senai yra mūsų kalendoriuose. Pačiose tose informacijose daugybė techniškų klaidų. Beto vertimas niekam nederas. Beveik pusė žodžių—lietuviškai-angliškas žargonas. Kokia ji ten nebūtų brošūrėlė, jeigu tik ji būtų dailia kalba parašyta, kurkas ji didesnė vertė turėtų. Juk tai ir vanduo čystame inde yra ko vertas.

T. v. Myl. Draugijos įstatai ir istorija. Tėvynės Mylėtojų Draugijos leidinys. Spaušta pas M. Paltanavičių. 1911 m. Pustl. 62. Drobės aparas. 6x4 colių.

Tėv. Myl. Draugijos įstatai ir istorija. Tėvynės tus įstatai (konstitucija) ir kas dar svarbesnis — savo visą istoriją. Suprantama, tokiose mažoje privertė Amerikoje T. M. D. užgimti, bet visgi yra tų šiosios draugijos būvis, neigi priežastis, kurios privertė Amerikoje T. M. D.-ją užgimti, bet visgi yra kadangi kiekvienas lietuvis gali T. M. D.-jon prisi-

dėt ir gavęs tą kningelę patsai perskaityt. Indėta prie T.M.D. istorijos keletas jos veikėjų paveikslėlių: T. Astromsko, I. Griešius, P. Mikolainio, J. Kazakevičiaus, M. Paltanavičiaus, V. S. Jokubyno, J. Šimanavičiaus, A. Ramanausko, A. B. Strimaicio, B. K. Balevičiaus ir J. Laukio.

Svarbus klausimas arba kaip radosi žmogų dušia? Parašė Jonas Samulionis. Ryga. Autoriaus išleidimas. 1911. Pustl. 15. Kaina 5 kap.

Niekas mūsų jaunosios kartos taip neinteresuoją, kaip viso eilė neapčiuopiamųjų ir nesuprantamųjų klausimų. Pažvelgk į mūsų laikraščius, nuolatos užėisi klausimus į redakcijas: kas yra Dievas, velnias, dušia, etc.? Pasipyli visa eilė visokių atsakymų, kurie žmonių vistik nepakakina. Susitvėrė net tam tikra literatūra, kuri bandė per materializmą tą viską išrišti. Filosofai rodos jau užbaigtinai ištaria paskutinį žodį apie Dievą nedarumą žmogaus, etc., bet štai ant rytojaus ir vėl žmonės nerimauja; jie vis dar nesupranta, klausinėja, blaškosi. Ir taip niekas šitų klausimų negali išrišti, kaip tik prieina juos mastuoti su ateities mastu: Dievą mastuoja kokio žilo senuko veidu, žmogaus dušią — iškiančiu karveliui, velniūs—juodais raguočiais, etc.

p. J. Samulionis viršų minėtoje brošūrėlėje apsiima išrišti atsiradimą žmoguje dušios, ir išveda, kad ją sutvėrė žmogaus smegenis. Bet iš kur pasidarė tokius gūdius smegenis? Sunku jam atsakyti. Išriša jis ir Dievo klausimą: kas tai yra tikėjimas į Dievą? — tai bedievybė. Kodėl? Todėl, kad į nežinomą daiktą tikėti yra absurdas. Bet ar viską žmogus žino, į ką tiki? Paveizdan. mės tikim, kad rytoj bus diena. Tą mės jau žinom. Bet nežinim, rytoj bus diena. Tą mės jau žinom. Bet nežinim, kad kas-nors atsitik. Arčiaus prie teisybės stovi p. Samulionis, kada pasako, Jėg Dievas yra Meilė. O kodėl negalima būtų į jį daugiau sudėt atributų: harmonija, santaika, draugiškumas, pagaila, pašventimas, ilgėsis prie augšto, nežinomo ir praklanaus, etc?

Sunku išrišti tokie klausimai, tokiose penkapeikinėse brošūrėlėse, pakol mūsų rašytojai neims giliau studijuoti filosofijos ir pakol mūsų kiekvienas

Užsidegęs pypkę
Atsisegęs lipkę
Susikeitęs kojas
Rašo nedūmojės...

Tačiaus mės tuomi nenorime p. Samulionį nupeikti. Mės tik norėtume, kad jis nesustotų ramiai ant šito savotiško išaiškinimo apie Dievą ir dušią. Teimi jis filosofijos veikalus ir tepašvenčia jiems savo gyvenimo liuosas valandas o atras šitose srityse platesnius kelius, kuriuos geriau parodys ir paprastiems skaitytojams.

PASIKALBĖJIMAI APIE SVEIKATĄ.

Kas sykį įsigijo nemalimą vidurių, tai jau ant vaisių tegul neatsideda. Pirmą išbandykite gamtiškų būdus. Vaistai neišgydo; jie tik palengvina. Žinoma, kaip kada ir vaistai reikalingi, bet nevisuomet.

Pirmu daiktu, kaip labai sukietę viduriai ir bado pilve kaip ylonis, sumažinkite valgi ir daugiau imkie skysto maisto. Jei liežuvis apibalęs, ryto keldamasi imkie stiklą šilto (beveik karšto) vandens su biskučių sodos. Tas išvalys pilvo sienukes.

Jei vidurius išpučia gazai, gerai yra tik drungnas vanduo su puse arbatinio šaukštuko sodos. Kas pradeda raugėti ir turi rėmenį (kartėlį), gali pabandyti šioki receptą: **Aromatic spirits of ammania, 2 ounces.** Imkie vandeny po šaukštelį prieš valgi. Tas gerai ir nuo galvos skaudėjimo, jei jį nemalimo paeina.

Dar vienas yra vartotinas receptas: **Tincture of nux vomica ½ dram; bicarbonate of soda ½ dram; pridėti tincture of cinchona,** kad pasidarytų 4 uncijos. Imkie du šaukštelius prieš valgi.

Vienok mės nenorėtum skilvio ligonių maldyti tik vaistas. Kalte inkalam jų omenin, kad reikia pirmiaus surasti skilvio nemalimą priežastis ir veikiai jas pašalinti. Tada pranyks ir liga.

Mės jau žinom, jog maistas budavoja kūną ir dapildo sinukusias kūno audmenis. Todėl labai atidžiai pasirinkime sau valgi ir gerai jį pasigaminime. Prižiūrėkim net, kad intiktumėm skoniui: imkie tiek sūrumo, rūgšties, kiek jums gardu.

Atsižvelgti reikia ir į agnį. Paveizdan, priauglis vaikiščias daugiau valgi, negu suaugęs. Vyrams daugiau reikia valgyt mėsos ir kitų raumenims daildančių valgyvų, negu moterims. Kas sunkiai dirba, tai turi stipresnį maistą imt, už tą, kuris lengvai dirba. Išmankštymai ir ištampymai kūno mat daugiau naikina jų audmenų. Šaltis taip-pat ištraukia kūno energiją, todėl daugiau reikia valgyt, negu karščiuose.

Persivalgymas didžiausi neveikatos priežastis.

Valgyk tiek, kiek skilvis mauli ir iki kšniai sukramtyti nušliauzia su didžiausiu gardumu. Užganėdines alkį ir skonį — padėk šaukštą, atmindamas, kad «nedėlto gyveni, kad valgyt, bet dėlto valgai, kad gyvent». Miegas sustabdo kūno veiklumą, todėl nevalgyk prieš-pat gulimą, nes gali žinot, kad maistas viduriuose liks nesumaltas ir sukietės.

Neapsigaudinėk su kava. Kava — neblogas daiktas: ji pabikština ir nušviežina kūno organus. Bet ji — mažas maistas. Jei perdėsi, net susilauki bėdą: per daug inerzjis dirksnes, sutrukdyš skilvio malimą, atgabens vidurių ligas ir nerviškumą. Taspats ir su arbata, tik mažiau ji erzina. Rusai daug geria arbatos, užtai jie labai nervuoti; vieton šalto protavimo jie vely lieja kraują!... Amerikonai yra kavos vergai, ir jie didžiausį procentą duoda nervozų ir pilvoligių. Gerk vely kokoa, nes jis maistinesnis ir mažiau kliudo skilviui.

Vanduo butinai reikalingas kūniui ir jo audmenims; 60% kūno svarumos yra vanduo. Todėl nuolatos reikia kūnan daildyti vandens, labiau negu maisto. Tik neperdėk, nes ir vanduo užkenkia skilviui; sergėkis ledinio vandens, nes jis sustabdo burnoje seilę, kurios reikia malimui maisto. Karštas vanduo yra gerai gert, kai viduriuose jaučiasi rūgijimas. Geriausia gerti vandenį 3—4 valandoms praėjus po valgiui. Anksčiau — nesveika: nuplauja į žarnas nesumaltą valgį. Valgant galima gert tik nėsant burnoje valgio, ir tai po truputį. Labai gerai gerti vanduo ryto atsikėlus ir vakare einant gul-
tų.

Tabakas, vidutiniškai rūkant, nekenkia; bet kas rūko per daug, tam jis suardo nervų sistemą ir juoda priežastį nemalimui. Palaimintas, kas visai nerūko!

Maistas yra dėlto verdamas ar kepamas, kad jį suminkštintus ir padarius lengvesniu sumalt. Beto karštis sunaikina ligų bakterijas, suteikia maistui skanumą ir kvepėjimą, padaro valgi gražesniu ir priduodančiu jam šilumą, kuri padeda skilviui sumalt.

Valgymas rakais (paskirtais laikais) labai svarbu, nes kūnas šaukiasi laiks į laiką atpildyti, ką jis išaikvoja. Valgymas iš lėto ir visiškias sukramtymas maisto — kitas svarbus dalykas.

Štai visa eilė prisakymų, kuriuos kiekvienas žmogus turi užlaikyt pirma visko. Pasikabinkit juos ant sienos ir kasdieną perskaitykit.

Sveikutaitis.

PAZVELGUS Į RETEŽIŲ GADYNE.

Vasario 10 d. š. m. sukako pusė šimto metų nuo sutraukymo vergijos panėjų Rusijoje. Atgal 50 metų buvo dar tokie laikai, kad Rusijoj žmonės žmonėmis pirklavo, ir neišpasakytą ponų tyranija slėgė milijonus kaimiečių.

Baudžiaivos tėsėsi ištisus 200 metų. XVI šimtmečio pabaigoje ir XVII š. pradžioje, politiškoje Rusijos suirutėse kaimiečiai tapo prikalti prie velto apdirbimo ponų žemės. Bet vis dar netokia baisi buvo baudžiaiva, kokia ji pavirto XVIII ir XIX šimtmečiuose. Kiekvienas dvarininkas-ponas savo dvaruose ir tėviškėse buvo taip sakant kaipir koka karaliukas. Nors iš pradžių jis ir neturėjo tiesos atimti baudžiauninkui gvastį, tačiau jis galėjo atimti jo turtą, jo darbą ir jo paties ypatą. Ponas galėjo atiduot kaimietį į rekrutus, parduoti jį kitam ponui; valstietis buvo apkauuojamas kaipo kokia prekė (tavoras); valstiečius vyardavo ant rinkos lygiai su arkliais, jaučiais, karvėmis ir avimis, kur už sulygtą kainą ir parduodavo. Ypač žmonių pardavinėjimas išsiplėtojo prie carienės Katarinos II (tik 1808 m. caro ukazu buvo jau uždrausta žmones pardavinėti; vienok ponai dar ilgai sugudrėdavo įstatymus prigauti ir varė pirkybę vergais). Ne naujiena buvo tuomet laikraščiuose užėiti panašius apskelbimus: «Pigiai parsiduoda rudas šuniokas ir merga.» Ponas galėjo savo baudžiauninkus bausti įvairiomis «pataisom» priemonėmis. plakti, mušti ir net Siberijon išsiųsti į katorgą be jokio teismo. Ir ką tik ponas padarydavo, kaimiečiai neturėjo teisės net pasiskųsti, kadangi baudžiauninkui buvo uždrausta ant savo ponų skųsties: už padavimą skundo patsai skundikas ir rašytojas tokio skundo buvo plakti botagais ir išsiunčiami amžinon katorgon (katorga už skundus prie caro Nikolajaus I rods buvo atmainyta, bet užtai mušimas ir baudimas pasiliko). Žinoma, valstiečiai laikas nuo laiko nuožmiai atkeršydavo savo prispaudėjams. Kartais kova užliepsnodavo gana smarkiai ir sukildavo prieš ponus čiel kaimai. Bet juos su pagalba kariuomenės numalšydavo, o ponai imdavo juos dar didžiau sloginti ir spauti, taip kad «dideli spiečiai prispaustųjų ir drebančių vergų» vėl «su pavydu žiūrėdavo į daug geresnį gyvenimą paskutinių dvaro šunų» ir «skambėjimui stiklų bei pergalės krykštavimų» pono palociuose turavo vojo «kurčias ir amžinas dundėsis sutremtų kentėjimų» kaimuose...

(T. b.)

(Tąsą nuo 5 pusl.)

Stainio, ir būk jį nušovęs Mikas Banaitis. Taigi M. Banaitį palai...

SEATTLE, WASH.

Bus jau šeši mėnesiai, kaip čionai susitvėrė draugovė, vardu «Pirmievių Ratelis».

Vienok dabar, mūsų ratelis apdaugiau. Bus jau šeši mėnesiai, kaip čionai susitvėrė draugovė, vardu «Pirmievių Ratelis».

HARTFORD, CONN.

Lietuvių Suv. Valstijų Ukėšų Politiskās Neprigulmingas Klubas savo pakutiniame susirinkime, 2-rą d. balandžio priėmė naujai sutaisytą konstituciją, iš kurios matyti, kad jeigu nariai ją pildys, tai pakels savo vardą tarpe svetimtaučių, neduos savęs politiskims partijoms išnaudoti, stengsis narius supažindinti: su miesto ir valstijos tiesomis ir abel...

Kriaunčiai susireikavo visose žymesnėse firmose dėl prašalini-mo vienos merginos iš darbo už jos prielankumą unijai. Darbdaviai tuojaus pargabeno iš New Yorko streiklaužius. Streikininkai ir jiems užjaučiantieji susitiko juos ant stoties, kad paaiškinti dalykų stovį, bet ir policija nemiegojo: ėmėsi arčiau stovinčius areštuoti. 3 d. balandžio buvo visi teisti; teisėjas Walter H. Clark, žinomas darbininkų priešas, nubaudė 14 ypatų piningine bausme nuo \$5 iki \$25 su kaštais. Pasmerkti visi padavė apeliaciją. Kaltinamus gynė senatorius T. J. Spellasy.

Darbininkų organizacijos padavė majorui Smith'ui skundą ant policijos komisjonieriaus Allen, kad jį prašalintų iš vietos, kaip laužantį tiesas, nes jis būdamas vienu iš loenininkų, kurių sankrovoje išliko streikas, nurodė policijai, kad areštuotų unijos narius.

Majoras pasizadėjo dalyką iš-tirti.

Kappa Lambda.

PASTEBĖJIMAI IS ŠALIES.

5 N. «V. L.» patėmėjau pono G. B. Raitelio dainelę parašytą kupiškėnų tarmėje ir būdamas kupiškėnas negaliu užtylėti ir leisti klaidinti skaitytojus. Netikanti kupiškėnai nevertoja panašią žodžių, kaip «apvinalis», «ta-valis», «odalis», bet aš mįslių vargiai randasi visoje Lietuvoje vartojanti tokią tarmę žmonės. Kad kupiškėnų kalba stati, niekas negali užginčyti. Jie žodžius

vietoj nuleisti ant a nuleidžia ant o, pavyzdžiui: «stolas», «grobas» arba «undo» (vandu). Panašią dainelę kupiškėnai dainuoja. Bet, iškur ponas G. B. Raitelis galėjo ištraukti panašią tarmę, tai aš nežinau. Ji suvis ne kupiškėnų.

J. P. Stančikas.

PAAIŠKINIMAS A. B.

«V. L.» 13 N p. A. B. pastebėjo iš korespondencijos iš Lewiston, Me. Esą neašku, kame skiriasi nuo socialistų tautiečiai; turbūt p. A. B. mano, kad socialistai, laisvamaniai ir tautiečiai visi darbuojasi vien tik laimėti lietuvių tautos ir pripažįsta kokius ten priešus svetimtaučius. Tautiečiai vadinamo mes tuos tik, kurie darbuojasi vien labai lietuvių tautos. O socialistais vadiname tuos, kurie neatskiria jokios tautos, kokios jis nebutų, bet tik sykiu kovoja prieš išnaudotojus visuomenės. Gal bus aišku ir p. A. B. Jei jūs esate tautiečiai, turbūt ir įžeidžia jūsų jausmus toji korespondencija. O gal p. A. B. neprašė, ir prie žydų tautos, nes iš žydų daugiau randasi šventųjų.

P. J. Chereška.

PATĖMĖJIMAS.

Gerbiamoji «V. L.» Redakcija! p. Lietuvis, Jono Sutkaus biografijoje (13N «V. L.») padarė klaidą kaslink kuningo Dielininkaičio, būk jis gyvenęs Shenandoah'ry. Aš žinau kuningą Dielininkaitį gyvenusį Hazleton'e Pa., nuo 1903 m. iki dabarties. O kito kun. Dielininkaičio nesiranda visoje Amerikoje.

J. Mikėlonis.

Waterbury, Conn.

LAIŠKAI IN REDAKCIJA

Gerbiamoji «Vien. Liet.» Redakcija!

Malonėkite paaiškinti, kokia pirmų-pirmiau atsirado kalba ant svieto, ir ar vartoja ją kokiame-nors krašte svieto.

Su guodone

«Vien. Liet.» skaitytojas.

Nėra nei vienos kalbos ant svieto, kuri būtų skaitoma kaip užvis pirmiausiai atsiradusi. Naujausi istorikai, lingvistai ir abelnai mokslo vyrai, kurie tyrinėja senovę, sako, jog visos senovinės kalbos atsirado ne iš vieno kokio kamieno, bet jos gimė įvairiais laikais pas įvairias tautas. Kur tik atsirado žmonės, jie buvo dar labai prasti ir neturėjo jokių kalbos. Tūkstančiams metų bėgant tie žmonės išsivystė tam tikrus ženklus: pirštų susiroidymus, galvos kreipimus, akių vartymus, lūpų judinimus, etc., su kurių pagalba žmogus žmogui perduodavo savo jausmus. Ilgainiui išmoko išduoti garsus iš burnos: sūktelėjimus, mykimus, klyksnius. Tai buvo pradžia jų balso kalbos. Toliau iš tokių garsų prasidėjo atsirasti ir paskiri žodžiai bei sakiniai, kurie išsiplėtojo į dabartines kalbas. (Perskaitykite rusų kalboje: J. Berlino «Slovo o slovje», E. Taylora «Antropologija», A. Pogodino «Počemu negovoriat životnyja», A. Potebnia «Mysl i jazyk», A.

Kotlerevskij «Sravnitelnije jazkoznanie», J. Taylora «Proischozdenije arijecev i do-istoričeskij čeloviek»).

Gerb. Rėdyste!

Malonėsite mañ paaiškinti tuos klausimus:

- 1. Delko katalikų tikėjimas užvis augščiau stovi?
2. Katrie yra pametę katalikų tikėjimą arba kitą kokį, ir nepriklauso prie jokio tikėjimo — kuoni jie vadinasi?
3. Ar gali žmogus gyventi be jokios religijos ar tikėjimo?

K. J. Mikas.

1. Katalikų tikėjimas, t. y. tikyba-religija turi gal daugiau tik išpažintųjų už kitas krikščioniškas tikybas (protestonus, anglikonus, armėno-katalikus, stačiatikius, koptus, tec.), bet negalima pasakyti, kad ji stovi augščiau. Kiekviena krikščioniška tikyba taip jau augštai stovi iš doriškos pusės, ant kiek ji išpildo evangeliją. Tuomi katalikų tikyba neviesai atsižymi Meilė Dievo, žmonių ir artimo kaip kada pas kitus krikščionis daugiau užlaikoma ir plačiau suprantama, negu pas katalikus. Todėl katalikų religija iš evangelijos pusės nestovi augščiau už kitas, nors kai-kurios pusės yra joje gražios ir prakilnios.

2. Nepriklausantie prie jokios tikybos neturi jokio tikybinio ir vardo. Yra taip sau žmonės.

3. Be religijos gali gyventi (žiūrėk žemiau). Be tikėjimo — negali. Tikėjimas žmogui yra prigimtas dalykas. Tamsta i mus rašydamas jau tikėjote, kad atskaiusne. Tačiau ne vienodas ir tikėjimas. Galima tikėti, kad yra gyvenimas po mirties, ir galima tikėti, kad nėra. Vis tai bus tikėjimas. Gal norėjote klausiti: ar gali žmogus gyventi be religijos? Bet ir religija nevienoda. Viena yra kanceliariška religija: surašai parapijonų, krikštas, išpažintis, šliūbas, žvakės, piningai; kita religija ideališkoji: meilė, dora, siekimas prakilybėn, tobulinimas žmogaus sielos. Be pirmosios gali, be antrosios — ne.

Socialistas majoru. Barkeley, Cal. tapo išrinktas miesto majoru socialistas J. Wilson, seniau buvęs kokios tai sektos pamokslų sakytoju. Perna buvo Wilson socialistų kandidatu į šios valstijos gubernatorių. Jis bus dabar pirmas šioje valstijoje socialistas miesto majoras.

Nužudė «Juodoji Ranka» policmaną. Kansas City, Mo. «Juodosios Rankos» plėšikai nužudė policmaną Juozą Raimo. Iš tos priežasties balandžio 2 d. 55 policijantai padarė kratą pas visus italus. Rasta tiek daug ginklų, kas esą užtektų padaryti nedidelę revoliuciją. Areštavoti net 55 ypatas.

ZERO.

Tarpas... Sėdžiu... Ramiai sau vienas sėdžiu... Ir dangiau nieko... Nieko...

Tuštuma... Iškulėje visai prastos mintis sriuvena smegenynėje... Vien prastumai... Gyvenimas atšipęs... Viskas nieka... Garbė... Meilė... Turtas... Idėja... Taip... Nieka... viskas...

Tikslas... Ar aš turiu tikslą?... Ne... Tarpas... Zero... Nėra nieko... Viskas išsibaigė... Abelna laisvė... Laisvė nuo visko... Galas siekių... Neprigulmybė... Gyvenimas... Kam gyventi... Kas iš gyvenimo?... Gyventi turi — nieksystė... Meilė... Meilė... Kas jif... Joje saldžios valandos ir širdį draskanti skausmai... Gyventi dėl garbės... Iš garbės košės juk nevirsi... Idėja... Idėai paaukaut save... Svajonė... Reiškia — nėra gyvenimo tikslo... Kam aš išdygau ant šios ašarų pakalnės... Gal laukė manęs kas... Vargiai... Gyvybė... Gyvis... Gyvas... Kruta... Akmuo... Aš gyvas, o akmuo ne... Ir tai kasžin... Nesuprantu nieko apie gyvybę... Laikrodžis... Aš užsukau laikrodį, mane šildo saulė... Kuomi tat skiriasi mano gyvybė nuo gyvybės laikrodžio?... Vienas ir tas pats... Laikrodžio gyvybė yra tam, kad aš žinočiau kelinta valanda, o mano gyvybė kam?... Aš nežinau... Nežinau... Zero... Vienas laipsnis...

Aš moku suprast tą, kad aš nieko nežinau... Nieko... Garbė... Mat reiškia, kad aš pažįstu save... Vienas laipsnis... Netiesybė... Per daug didelis pasivaivimas... Vagystė prakilnume... Tuščias godumas... Juk aš, kad būčiau beprotis, galėčiau sakyti, kad žinau viską... Zero... Ar aš iš apačios pasiekiau zero?... Abejoni...

Viltis... Aha!... Tai baisi angė... Pirmoji viltis su paslaptes pumpuru — buvo įžengt į šį pasaulį ir pamatyt laimės žiedą... Paskui pradta sapnuot apie meilės pumpurą... Ir tik pumpuras... Žiedo nėra... Viltis masino, kraujas degė... Mylėt... Meilė... Viena tik paslaptis... Na, ineiti per vartus... Ką man gilioja!... Inėjau... Atšpo dantįs... Zero... Griebiau ir spaudžiau prie savęs dievaitė... Atsipeikėjęs pajutau beturįs... Na, ką?... Akmenį... Tai tau ir žiedas!... Džiaugkis... Ar turiu dabar aš viltį?... Turiu ir net kelias... Viltyje siekis... Kiek vienas siekis jau senai mintimis nugalastas — nudilintas... Ir kas?... Ar ten yra žiedas?... Paslaptis... Ką man viltis buvavo, ja, tą praktika paverčia griuvisiais... Tai pasiutęs daiktas!... Išpučiau muilo burbulą, jis lakioja... Na dabar, tai atsiekta... Įlipsiu ir gyvensiu ten... Ten bus laisvė, lygybė ir meilė... Led dasilytėjau ir nėra jau nei griuvėsių... Beprotystė... Augščiau...

Užburtas verpetas... Kodėl neiškilt virš zero?... Kas minutę, kas valandą blaivint, tobulint tą, kas valdo lūpas, kada noriu žodį ištart... Tą, kas kreipia akis, kada noriu žiūrēt į saulę... Tą, kas man liepia ranką judint — kojas žengt... Kas yra tas?... Gal tai yra Dievas, kuris gyvena manyje?... Dievas... Ir kažin, ar yra kitaip... Gyvenimas, turtas, garbė, meilė — viskas į šalį!... A, tobulinti tą paslaptinę, nepaliečiamą ir nematomą esybę... Laimė gal but atsiekiama... Gal... Tikslas gal rastis... Meilė gali būt saldi... Tuomet ir tik tuomet, kada ta švenčiausioji esybė bus tobulu... Bet... Bet... Ar čia tik ne veidmainingoji viltis įviliojo į savo tinklą?... Ne... Dieviškajai esybei nėra pančių, tinklo, nei rubežių... Tamsybė... Kodėl tat aš iki šiol neužlipau savo tamsybei ant galvos?... Ko-

dėl slogėjau po jos kietu akmeniniu gužiu?... Ilgiau aš nebūsiu ant zero... Judisnuos iš vietos ir negyvensiu jau šičia... Dangus... Kada mano Dieviškoji esybė bus tyra, kaip krikštolas ir švieši, kaip saulė — aš būsiu berubežinėje dangiškoje liuosybėje... Tąsyk bus atsiekta mano tikslas... Piktybė... Ar viena esybė tėra manyje?... Sakysiu viena... Viena... Kodėl tat aš jaučiu kovą savyje?... Ar gi manyje būtų Dievas ir Velnias... Daug, daug sykių manyje piktybė viršija Dieviškumą... Kaip tas išeina?... Aš klausiu vienas savęs ir neįstengiu rast atsakymo... Dievas visagalys... Užkariaut!... Gal būt todėl mano Dieviškoji esybė silpna — pasiduoda tankiai piktybei, kad netobula... Vienas kelias... Paikilt į dangiškąją valstybę ir būti savęs viešpačiu... Svajonė... Nepraaugsiu aš savo kepurės... Na kodėl aš tokis užsigrudinęs — atbukęs?... Planas yra... Bet praktika... Praktika, kasžin, ar praleis bent porą laipsnių virš zero... Bet aš ant vietos nepasiliksiu... Ne... Aš ne akmuo... Neduosiu savo Dieviškajai esybei apželti puvėsiams... Galas... Jeigu iškilt augštai, kas paskuif... Gal mirtis... Galas... Ne... Dieviškoji esybė nemirsta... Tinginys... Abejonė... Viskas šalin!... Eit!... Eit link Dieviškojo žmoniškumo... Link tyro liuosybės gyvenimo... Tai tikslas... Šliburis.

3-IV-1911.

DAINA.

(Baudžiamų paliuos. pam. 1911.)

Dar diena nešvinta, Nieko nematyti, Bet gi man vargdieniui Reik ponų klausyti:

Bristi šaltą rasą, Kėsti žiaurio vėjo — Piningus į kasą Ponas sau sudėjo.

Negana kad duonos Vos tiktai užtenka, Bet dar ponas daužo Mano kūną menką.

Kur čia išrokuoti Visą vargą, bėdą — Ašaros ir triušas Vargšo jėgas ėda.

Gal Dievalis brangus Tiktai vienas mato, Kai mus ponai vargin, Skriausti kai inprato. Menkutis

SIS-TAS.

Ką rūko Europos karaliai? Anglijos karalius Edwardas VII rūkė daugiausiai cigarus, kurių stukis lėšavo \$4. Imperatorius Vokietijos Williamsas rūko poperosus, labai mažai vartoja cigarus; bet labai myli rūkyti taip vadinamą «Deutsch pypkį». Imperatorius Austrijos Pranas Juozas rūko Austrijos darytus cigarus. Cigarai yra padaryti ne iš Havanos tabako, bet iš tikros Virginia. Per vidurį cigaro eina

šiaudas; dega taip-pat, kaip ir italų «stogies», bet tik iš geriausio tabako. Belgijos karalius Leopold neturėjo savo burnoje nei cigaro, nei poperoso, tik rūkė tautišką pypkį; už tabako svarą mokėdavo po \$25. Ispanijos karalius Alfonso nerūko cigaru. Jis buvo per jaunas rūkyti, kada per karę su Amerika neteko Cubos! Pirmiaus Ispanijos karaliai rūkė geriausius Havanos cigarus. Dabar karalius Alfonso turės pirkti tokius, kaip ir kiti turtuoliai. Jis myli daugiausiai poperosus, taip vadinamus «Spanish cigarritos», — yra labai mažai, juodo Havanos tabako ir geriausio plono poperiaus. Dūmai labai gardžiai kvėpia, bet ant rūkytojaus rankų pasidaro rudi pirštai. Portugalijos karalius Karlas surūkydavo nuo 40 iki 50 cigaru ant dienos. Egipto khedivas yra didelis rūkytojas poperosų; tankiai jo draugai sapnuoja apie jo poperosus, būk tai jie gavo po vieną poperosą. Maskolijos caras Nikolaėjus rūko maskoliuskus poperosus, bet geriausias; labai retai rūko cigarą.

J. A. Stankus.

Kaip perskaitė kaimuose iš baudžiamų manifestą. Rusijos kaimiečiai, 50 metų atgal aturėję nuo baudžiamų liuosybė, dar nemokėjo skaityti; todėl gavę caro manifestą nedavė jį perskaityti ponams ir činovninkams, nes aniems neužsitikėjo. Prisiėjo samdyti skaitytojus iš pavartyjų iš vietų diačkų, raštinkėlių ir prisigėrusių bajorgalių. Šitie nieko negalėjo kaimiečiams išaiškinti ir dėlto visur iš manifesto buvo išskaityta visokių nebūtiniekių. Rašytojas P. Jakuškin priveda vieną pačių mužikų papasakojimą, kaip jie skaitė manifestą: «Paėmėm mes šitą caro valią; reikia skaityti, kas šitoje valioje pasakyta. Pas mus yra diačokas (zakrastjonėlis), Afonka vadinoma: mažas, šustras ir raštingas taipgi; inprovijom tą diačoką Afonką valią skaityti; užprašė pusrublio ir puskvortės — davėm! Tik pradėjo diačokas skaityti šitą valią — ogi bra negali skaityti šitos valios!... O dėlto negali, kad šita valia keturiais stulpeiais parašyta; ir čia jis nori verst ir ten, o mes rėkiam: skaityk visa ištisai; taip uždyką ir atidavėm pusrublį ir degtinę!... Gal žinai, pas Afrosimus yra daržininkas, Maskvoje mokinos: vot tas tai moka valią skaityti!... Tas užlaužė rublio ir kvortos... Ką tu manai! — da puskvortę uždėjo!... Kaip pradėjo skaityti išryto, tai tik ant rytojaus pavakariu pabaigė: pusė baudžiamūnkų miega, kita pusė klauso! Vėl kita pusė paskui klauso, o kita miega! Taip ir perskaitė!»

A. B.

Francūzų savyšalpos draugijos. Iki 1910 metų Francijoje (tokioje mažytėje šaly!) skaitėsi 19, 353 savyšalpos draugijos, su 4, 730,708 sąnarių. Pamatinis šitų draugijų kapitalas siekė 547,000, 000 frankų. Bėgiu 1908 m. šitos draugijos šūšelpai neturtėlių ir susirgusių išmokėjo 27,000,000 fr., išdavė pensijoms negalintiems 15,000,000 fr. ir palaidojimui pasimirusių 2,000,000 fr. Pereitais metais prisidėjo dar 657 naujos draugijos, iš kurių 42 utvėrė vidurinių mokyklų mokaileiviai. Taip gerbia ir brangina francūzai savo savyšalpą!

A. B.

Vietines žinios.

Vietinis Lietuvių Ukėsų Klubas nutarė išspausdinti kniugelę, kurioje bus išdėstyta Amerikos piliečių priedermės, kaip galima piliečių pasidėti, ir kitos informacijos liečiančios pilietystę. Kniugutė bus lietuvių ir anglų kalboje. Beje, jona bus indėta ir šito klubo konstitucija.

Šiomis dienomis apliedo Brooklyną vienas iš įžymybių lietuvių, p. A. Lalis šiemet žymiai pasidarbavęs Liaudies Mokykloje, referatų skaitymu, taipgi prie vietinių chorų nuo-pat jų užsi-mezgimo dainavęs. p. A. Lalis išvažiavo Chicago prie «Lietu-vo» už antrąjį redaktorių ant p. Kl. Jurgelionio vietos.

Skaitome «Brooklyn Times», jog susiorganizavęs ir išsiėmęs čarterį naujas lietuvių klubas — Lithuanian's Independent Club (Lietuvių Siuvenų Nepri-gul-mingas Klubas). Pirmiems me-tams išrinkti į klubo vadovus šie: p. J. J. Zoonbarh (tu rūbūs Zu-bavionas), Juozas Kriaučiūnas ir Juozas Augūnas. Dabar brook-lyniečiai lietuvių turės ar ne penkius veikiančius klubus.

Girdėtis, kad į Brooklyną za-da atvažiuoti iš Scranton, Pa. p. V. K. Račkauskas. Jis bene dirb-siąs pas Groehovskį, ant vietos p. Juškevičiaus, kuris išvažiavo į Philadelphia migracijos įstai-gon. Su ypata p. Račkausko vėl susilauksime vieną iš veiklesnių inteligentų.

Atėinančių vėlykų nedėdienį, 16 d. balandžio Lietuvių Ap-sviesto Draugija stato ant sce-nos 4 veiksmų komediją «Vagys». Likęs nuo išlaidų pelnas skiria-mas mūsų pietui Jautarui. Per-statymas atsibus Tautiško Nam-o salėje nuo 6½ vakare. Šokiai ir lakiojanti krasa prasidės 2 val. pietų.

Lietuvių Ukėsų Klubas svar-tesis atsišaukimą «Keleivio» dėlei šelpimo per jį kalinių. Kadangi šelpimas kalinių ir kankinių pas-mu senai yra sutvarkytas per Amerikos Kankinių Komitetą ir Kankinių Kasą Lietuvoje, todėl klubas šitokių pašalinųjų atsišau-kimų nepagyrė ir nutarė kanki-nius šelpti per visuomenės užtikė-tus ir daug metų veikiančius mū-šų nacionališkų komitetus. Pašaliniai «bustinimai» yra tik bizniierių reklama.

Pereitą ketvergo vakarą Taut. Nam'o salėje turėjo būti drutuolių imtynės. Tarpe kitų turėjo imties ir mūsų vientautis p. A. Kandrotas. Bet atėjus pas-kiirtai valandai į salę atėjo 15 po-liciečių ir uždraudė imtynes. Mač neturėta išimto tam tikro laisimo, o laikinai esąs policijos kapitonas labai prie visko kabi-nasi. Todėl atvažiavę iš kitur drutuoliai tik padarė bereikalinę-ę žygį ir rengėjams lėšas. Kas-link publikos, tai buvo jau dik-čiai susirinkusių, bet prisiejo jiems sugrąžinti pinigų.

Liaudies Mokykla, užbaigda-ma paskaitų sezoną, nutarė su-rengti iškilmingą balių ir teatrų su visokiais pasilinksminimais, pasibivimais, dainavimais, krutomaisiais paveiksiais ir žaidi-mais. Dar tokios rūšies, pirma-sinis dar bus organizuojamas Brooklyn'e, o gal ir pas visos Amerikos lietuvių, — tai bus pantomina, arba lošimas be kal-

bėjimo. Aktoriai savo roles at-liko su mimika, neištarę nei vieno žodžio. Tas indomus vakarėlis atsibus Taut. Nam'o salėje, 20 d. gegužio.

New Yorko žinios.

Palaidojimas paskutinių gaisro aukų. Balandžio 5 d. pa-laidojo paskutinius nepažintus žmones iš 145 sudegusių ir užsi-mušusių laiku pasibaistinojo gaisro ant Washington Place ir Greene. Tai buvo šešios moter-iškos ir vienas vyrėškis. Iš gra-borinės juos aštuoni juodi veži-mai nuvežė prie E. 26 str. ferry, iškur perkėlus per East River ne-šėkų Berkelyn ant Cypress Hills kapinių ir paguldė amžinan atilsin su kitais žuvusiais broliais ir seserimis ir kur milijonai nuo Manhattano salos yra persikėlę į aną geresnį pasaulį.

New York'e tą dieną daugybė fabrikų nedirbo. Per langus buvo ištiesios juodos ir baltos vė-liaivos, su įvairių kalbų parašais: «Mēs galimės savo žuvusių bro-lių ir seserų!» Dieną lietus merkė žmonių. Bet mūžia iš 400,000 žmonių padarė didžiausią demon-straciją, kokią vargiai kada dar-bo žmonės padarė. Nulydėjusi iki vieti lavonus, į minia grįžo į gaisro vieta ant Washington Pla-ce, be muzikos, su amerikoniška vėliava apsupta juodu gėlavos vėliu. Daugumas verkė. Per langus žmonės plavė savo skep-tėles. Visų širdis žeidė tokios nelaimės paminėjimas.

Nebuvo čia vėliavų nei socialis-tų nei kitokių propagandistų, nes policija uždraudė. Beje sako nieks jų nešties ir nenorėjo, nes čia ne politiškas mitingas. Rats buvo identytus. Policija padė-mijo, kad kokie tai vaikėzai da-lina plakatus ir emė juos konfis-kuoti. Plakatuose rašoma: «Nie-kuomet neužmirškite savo kliasos neprietelių! Mēs atkeršysime už mūsų draugų kraują!» Ant užbaigos plakatas kviečia aukuo-ti pinigų vedimui apeliacijos tūlo italo Vincent Buccafiori, ku-ris dabar atbūna 10 metų kalėjimo bausmę už užmušimą šapos formano. Apie 1000 tokių lape-lių policija konfiskavo ir sumė užsibaigė liūdna demonstracija.

UŽKVIETIMAS Į KONFERENCIJĄ.

Brooklyno lietuviškoms dr-tėms.

Lietuvių Amerikos Ukėsų Klub-as savo susirinkime, laikytame balandžio 2, 1911, nutarė sušaukti konferenciją ant gegužio (May) 14, 1911, po No. 101—3 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kon-ferencija prasidės lygiai nuo 2jų po piet. Konferencijos tikslas yra išreikalauti nuo valdžios, kad lapeliai, paaškinanti reguliaci-jas bei padavadjimus tėvams, kurių vaikai lanko publiškas mo-kyklas, būtų spauzdinama lietu-viškai. Šitie lapeliai yra išleisti angliškoje ir daug kitų kalbų, bet neatspausdinta lietuviškoje. Todėl, kaip mus žinoma, šitie lapeliai daugumai bei dauguome-nei lietuvių nėra suprantami, kas, beabejonės, suteiks daug kliūčių. Taigi mēs lietuvių irgi turime reikalauti, kad paaškinimai butų atspausdinti ir lietuviškai.

Antras dalykas, turime būtina apkalbėti iš anksto ir paduoti mo-kyklų valdybai (Board of Edu-

cation) prašymą dėlei išgavimo vakarinės mokyklos lietuviams. Tatai meldžiame Jūsų visos gerbiamosios Brooklyno ir New Yorko Draugystės (kurių yra apie 43), apkalbėti šį reikalą, iš-rinkti delegatus, suteikti jiems mandatą ir prisijusti ant augščiau minetos dienos į konferenciją, o čia bus daug plačiau ir apie vis-ką apkalbėta.

Broliai! Rūpinkimės ant kiek galėdami savais reikalais, nes kiti už mus neapsirūpins. su pagarba, Liet. A. Ukėsų Klubo Valdyba, Lyd. A. Kendrick, Prez. S. Bandzevičius, Sekr. J. Levandauskas.

Reikalingos merginos mo-kyklos išsiųsti nosinukus (handkerchiefs).

William Holland, 145 Roebling str. Brooklyn.

Skaitytoju atidžiai.

Gerbiami skaitytojai, «Vienybė Lietuvnikų», kuriems yra parengiami lai-skuneriata yra pasibaigus malonėsite atnaujinti, nes kitaip priversti busime su-laikyti laikraštį. Šį numerį siunčiame kaip paskutinį.

„Vienybės Lietuvnikų,, Administracija

Kalendorius 1911 metams.

Su puikiais skaitymais, statisti-škais žiniomis apie Lietuvą, ir daug visokių aprašymų ir eilių. Kaina 25c.

Konkursinis Geografijos Vadovėlis

Skiriamas Lietuvos Mokyklai. Su paveiksiais ir spalvuoiais žem-lapiais. Pirmutinis su žemlapiais Geografijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geografiją būtina reika-lingas. Kaina 75c. Apdaryta \$1.00.

J. J. Paukštis & Co. 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

OPERETE.

Kaminakrėtis ir Maluninkas žaisle su dainomis Miko Petraus-ko. Perstato scenos mylėtojai po vadovyste Ksavero Strumskio. McCaddin Hall, Berry St. tarpe So. 2-ros ir 3-čios, Brooklyn, N. Y. Balandžio 29 d. 1911. Dury's bus atdaros nuo 7:40. Prasidės 8:15 val. vakare. Po perstatymo balius. Inžanga \$1.00, 75c., 50c. ir 25 c.

Tikietai parsiudoda „V. Liet.“ redakcijoj. pas P. Draugelį, 73 Grand St., V. Daunoro aptiekoje, Bedford Ave. ir N. 4-tos, J. Ča-paitį, 458 Grand St., Garsas Co., 209 Bedford Ave., ir pas rengė-jus.

VAGYS.

Lietuvių Apvietos Draugystė suren-gė pastatą «Vagys», kuri bus lošta Ba-landžio (April) 16-tą d. (vėlykų pirmą dieną) 1911 m. Tautiškam Name, 101-103 Grand str., Brooklyn, N. Y. Vakaro programos: I. Pradžia nuo 2 val. po pietų; Šokiai ir lakiojanti

krasa. II Perstatymas «Vagys», nuo 6½ vakare. III. Kitoki programo pa-marginimai. IV. Po perstatymui «Va-gys» tautiški šokiai ir lakiojanti krasa iki vėlybam nakties laikui.

Lakiojanti krasa ir dovanos. Yra paskirta dvi dovanos: 1) Kas daugiaus-ta vakarą aplaikys atviručių, tas gaus dovaną \$2.00 vertės metams laik-ratį, vieną iš šių: «Kovą», «Laisvąją Mintį» arba «Vienybę Lietuvnikų». 2) Kas mažiaus už pirmąjį aplaikys at-viručių, gaus \$1.00 vertės kniugą «Ry-mas».

Nuo surengimo vakaro, likusio pelno dalis skiriamas tautos poetui Jovaru. Inžanga 25 centai ypatai. Nuosirdžiai užkvičia Lietuvių Apšviesto Draugija.

ATYDA! Ar žinai ką? Jei nepribūsėte į taip linksmy ir smagų balių parengtą dr-tės Sv. Jurgio Passaic, N. J. Subatoj 6 d. gegužio svetainėje Mokry Bro's 159 4-th str., Passaic, N. J. tai tikra galė-sies. Tad nepraziopskite, tikietas tik 25 c.

Užkvičia Komitetas.

Telefonas: Greenpoint 8. Daktaras A. Szupinska-Jankauskiene. Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų. VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare. 265 Berry St., priė Grand St., BROOKLYN, N. Y.

ATSISAUKIMAS. Mokslą garbės pavertė į pažeminimą. Visas inteligentiškas svietas žino, o ypatingai geri daktarai, kurie ėjo ir eina daktarystėn, kaip yra brangus ir gerbtinas daktariškas mokslas. Daktarai, netik džiovina smegenis ir pa-švenčia geriausias jaunystės dienas, tik ant mokslo ir paskui nuolatos, tyrinėja ir studijuoja, tik už tai, kad tas moks-

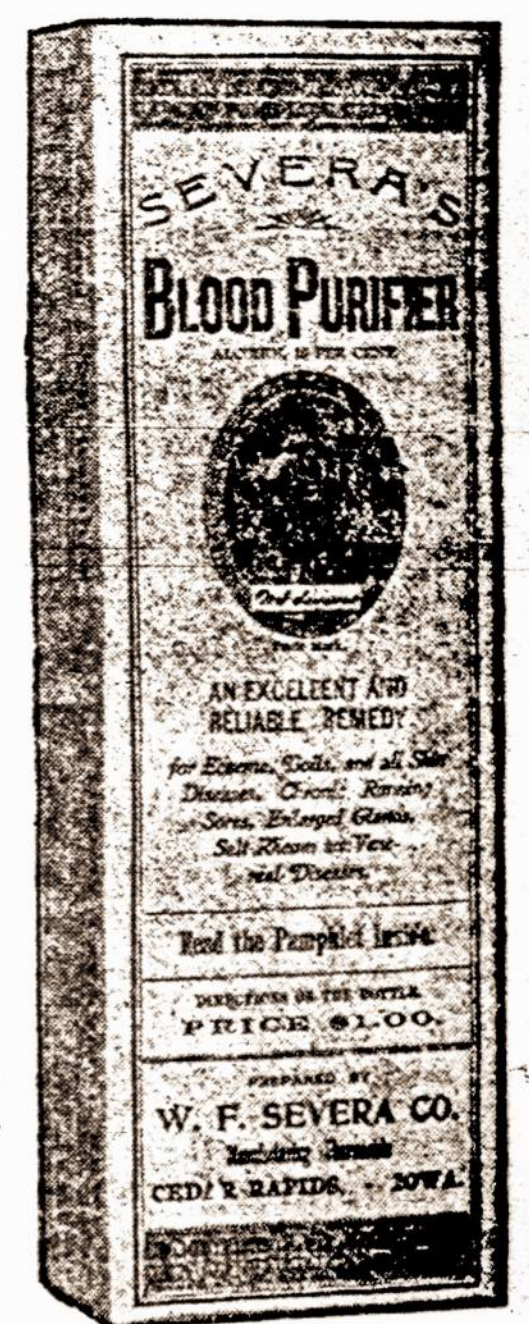
las yra taip didelis, kurio kaip dan-gau augstybių negalima erdvėse pa-siekti galo.

Žinoma, daktaras, kuris labiau ir daugiau save tam mokslui pasišvenčia ir studijuoja, tuom jisai yra geresnis daktaras ir gali geriau bule ligas pa-žinti ir išgydyti, — kame tokie dak-tarai vadinas specialistais; bet jeigu ir ne toks atsidadėlis mokslui — vis-gamį daktaras, tad ir taip užšelpno ant didelės paguodonės, nuo kiekvieno žmogaus; nes daktaras jug yra, tai ge-riausias prietelis žmogaus, kuris visada, atsitikus nelaimė ar liga, gali išgel-bėti gyvastį ir sugrąžinti sveikatą. Apart to, išėjęs mokslą inžinierius, ar advokatas arba ir kuningas, jie jau sau ramiai sedi ir gėrisi visokiomis vi-gadomis be pavojaus. Su daktaru yra visai kitaip. Daktaras visada apart nuolatinio mokimosis ir studijavimo, išstato save ant pavojaus. Stai apsi-rog rauplėmis, piktomis užsikrečiamo-mis ligomis, cholera, maru džiama ir kitomis ligomis, kurios kaip ugnis da-letėjus, tuojaus degina taip užsikrečia, — vienok daktaras, nepaisant ant nie-ko, — prie kiekvieno pašaukto ligonio ir tokio bausaus atsitikimo, stato save ant pavojaus—mirties, kaip ugnagesis tiesiog lenda ugnin, kad gelbėti degan-čius. Ir kiek daktarų, savo gyvastį taip paaukėja. — tuom pačiu kaip kiti išėję žemesnius mokslus, lebauja ir linksmybėmis džiugias. Todėl už tokį daktarų pasišventimą ir viską, jie užšelpno, ant didžiausios paguode-nės ir meilės nuo žmonių.

Bet nelaimė: rods lietuvių, bei dar, mokoje guodoti daktarus ir dabar da-ber, bet paskutiniaus 10 metų, priviso to-kius veisėis latru, kurie save bevaदि-dami daktarais, — didžiausių netei-sybių pridirbo ir apgavystių, kaip tik ri parazitai tarp lietuvių, besigarsin-dami ir psekledami savo šlamštus būk daktariškas kniugelės tarp žmonių, — su privilegijomis, kad prisitraukus ap-gauti, o tie, tai stebukėlingi vadina-mi daktarai ir su savo visokiomis paten-tuotomis gyduolėmis, nužemino ir ge-rų daktarų vardą. Juk jau dabar net inėjo į patarę, kaip tikai daktaras, taip kaip ir cigonas lyg būk kad ir ap-gavikas. Apgavikai padarė taip iš-gerbiamųjų daktarų mokslo ir varlo, kaip farizeusai iš bažnyčios Jeruzolin-rinką apgavystės; kuriuos su biznu prisiejo, pagal raštą šventą Viešpačiui

„Nuo laiko pervedimo kuracijos su Severos Kraujo Valytoju“, sako p. Jos. Zidek, 2714 Millard ave., Chicago, Ill. „mano visas organizmas pasitaisė ir jaučiuosi visiškai sveikas“

Jaučiuosi sveiku „Nuo laiko pervedimo kuracijos su Severos Kraujo Valytoju“, sako p. Jos. Zidek, 2714 Millard ave., Chicago, Ill. „mano visas organizmas pasitaisė ir jaučiuosi visiškai sveikas“ Turek tai uz UZTIKRINYMA Severos Kraujo Valytojas Padangina ir apvalo kraują, išnaikina pavasarinius išbėrimus, inkstus užlaiko sveikame padėjime, nustumia jautimą nuvar-gimo, priduoja gyvumo, sveikatos ir pajlegų visam organizmui. Doleris bonka.

Greitas veikimas Prijemnumas gyvenimo yra būtina reikalingas išsilydimui nuo kosulio ir persalimo. Greičiausias ir ge-riausias palengvinimas bus po priėmimui. užtraukia mums užkietėjimą ir dyspepsiją. Jeigu nori išnaikinti nusilpnėjimą vidurių ir turėti gerą ir sveiką apetitą, imk SEVEROS BALSAMO PLAUCZIAMS Kaina 25 c. 50c. SEVEROS RUGSZTIS PILVUI. Kaina 1.00. Visos virių minėtos gyduolės parsiudoda pas aptiekorius. Pasakyk aiškiai, kad nori „SEVEROS“ ir nepriimk jokių kitų, jeigu jas tau duos. Rašyk pas mus, o aupterėsi aiškų patarimą dykai. W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

AUKŲ BEIKILĖ.
Sulig šio laiko susirinkusias aukas išsiunčiame Europon.
Kankiniams ... \$119.14
Vilniaus Namui (c/v. L. N. 48, 10) \$50.49
Viskas tas pasiūsta per „Liet. Ūkin.“ redakciją.
J. J. Paukštis.

PIGI HISTORISKA DOVANA!

Kas norite gauti ją ar tai sau, ar savo draugams, arba savo namiesiems pasiūsti i Lietuvą, tai prisiūskite mums 10 centų markėmis ir, apturėsite gana didelį ir akyvą jubilėjinį numerį 25 metų «Vienybės Lietuvninkų» sukaktuvių. Tame numeryje rasite 62 paveikslus žymių veikėjų ir rasytojų ant tautiškos dirvos, ir 58 straipsnius, kurie turi didelę svarbą, iš istoriškai atžvilgio ir pasiūks ilgai lietuvių literatūroje, kaip savo rūšies dokumentas. Todėl pasiskubinkite jį įsigyti sau arba savo giminėms bei draugams gyvenantiems Lietuvoj, kaip vėlykų dovaną. Prisiūskite mums augščiau paminėtą sumą ir aiškų savo adresą, o mes tuojuos išsiūsimė tamis-toms jubilėjinį numerį. Kreipkitės šiuomi adresu:

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

K. STRUMSKIS
Duodu lekeijas ant
—PIANO—
Adresas:
190 High Str., Brooklyn, N. Y.
(61)

GERA PROGA!
Ant pardavimo bučernia, vieta apgyventa lietuviams, lenkais ir rusais. Biznis gerai išdirbtas. Priežastis pardavimo — neuitikimas dviejų pusininkų. Antra esu kavalierius, dėl to reikia parduoti. Dasiūnokite:
188 Hull ave., Maspeth, L. I. N. Y.
(11)

PIRMAS LIETUVISZKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU FOTOGRAFIJU

G. BENSON
328 Bedford Arv. Brooklyn, N. Y.

NEKANTRUMAS.
Jeigu kantrumo reikia kiekviena gyvenimo atsitikime, mūsų užsiėmimose, draugijoj bei šeimynoj, tai daugiausia jo reikia ligoje. Nekantrus ligonis yra didis apsunikinimas artimesniems. Tokiose atsitikimuose būtinais reikia rūpintis, kad kaip galima sutrumpinus ligą. Jeigu tai yra virinimo organų liga, mes patartume jums Trinerio American

120 Grand str., Brooklyn, N. Y.
Money Orderi siūniti Amerikoje
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.
Money Orderi siūniti Amerikoje
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.
Money Orderi siūniti Amerikoje

25 METŲ ORGANIZACIJA.
Lietuvių Susivienijimas Amerikoje...

Yra tai didžiausia lietuviška organizacija pasaulyj. Susivienijimas turi suvirš 10,000 sąnarių, bet geistina, kad turėtų 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti milžiniškus mūsų tautos darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietoje, kur tik yra būrelis lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariais, kaip pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų \$1,000.00, tai pamatyt reikia kiek apsunikinimų, kokius dšar nuolat lie tuviai nukentėia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvių, kurie dėl prievartos pakliūva į rėnkas kitataučių ir žūva kaip lietuvių! Kiek pinigų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems reikalams! Šiuos klausimus reikalaujame, rimtai apvarstyti. Pasvarstyk valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma tokios organizacijos, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Imkime pavyzdin: daleidžiamė jog tas ateisina dvalika dolerių kiekvienam sąnariui kas metai, tas mažiau kaip tris ir vienas trečdalis cento per dieną. Kiek žmonių išleidiu daugiau tokio skaičiaus nenaudingiems ir kenksmingiems dalykams, be mažiesios vilties sugrįžimo išleisti pinigų kuomet tokie pinigai indėti i tokią organizaciją kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, buva pilnai užtikrinti atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykų didesni negu tapo įmokėta.
Susiv. L. A. moki mirusio nario pašalpgaviui taip: pirmo laipenio — \$150.00, antro laipenio — \$300.00, trečio laipenio — \$600.00 ir ketvirtio laipenio — \$1000.00.
Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių knigėlė yra gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: J. Zemančauską, 307 W. 30-th Str., New York City. Jeigu tavo miestelyje nėra dar S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu tai rašk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių virš pažymėtu adresu, arba pas prezidentą: M. J. Damijonaitį, 812 33-rd st., Chicago, Ill.

NAUJAS DARBININKISKAS LAIKRASTIS.

Nuo gegužio 7 d. 1911 m. pradės eiti du mėnesiai kartą žurnalas, vardu: «LAISVOJI ŽNANIJA». Kaina metams 50 c.
«Laisvojo Znanija» eis kningos formate 20 pusl. «Laisvoji Znanija» talpins geriausių draugijinių veikėjų ir revoliucionierių raštus. Pasiskubinkit užsirašyti, idant apturėtumėt gegužinį numerį, pašvęstą darbininkų šventei.
Piningus siūskit money orderly.
Adresuokit:
«Laisvoji Znanija»,
1613 So. Halsted str., Chicago, Ill. (91)

Pajieškojimai.
SUGAUKIT VAGĮ!

Kovo 23 d. s. m. Jonas Gulbin, apvogęs nežinia kur pabėgo. Pavogė \$57, rausvą žiponą su tamsiais ruožais vertės \$10, žalsvą overkotą su tamsiais ruožais vertės \$27. Vogėjas paeina iš Kauno gpb, šiaulų pav., Papilės parapijos ir miestelio. 10 metų kaip Amerikoje. Jo išvaizda: 5 pėdų 7 colių augšcio, apskrito išblyksio veido, plaukai geltoni, usai rusvi. Kas tokį patėms ir duos man žinią, gaus \$5.00 dovaną.
P. S. Varentas išimtas ant visos Suvienuytų Valstijų ir Kanados.
Jonas Dausis,
36 Marmiac str., Rochester, N. Y. (16)

Jieškau Onos Laužuškos, kuri pribuvo iš Lietuvos į Ameriką 1911 m. 12 d. rugpjūdo (August) ir apsigyveno Brooklyne, N. Y. pas ją liko mano guberskas pasportas, o jėsi man reikalingas. Kas kita ar ji pati prašau duoti žinią ant šio adreso.
Ona Jankauskienė,
Box 881 Mechanicsville, N. Y. (17)

Jieškau pusbrolio Simano Kielo, paminėta iš Kauno gub., Ukmergės pav. Rūgavos parapijos, Pastakio sodžiaus; pirmiaus gyveno New Yorke, dabar nežinau kur jis yra.
M. Drusitis,
33 North Str., Worcester, Mass.

Pajieškau savo draugo Tamošiaus Gribo, Kauno gub., Panevėžio pav. Joniškėlio parapijos, kaimo Svoliškis. Metai kaip Amerikoje, važiavo į Chicago. Meldžiu duoti žinia sekančiu adresu:
K. Jonušis,
Box 57, Gibbstown, N. J.

Pajieškau savo brolio Jurgio Gražulio, 8 metai kaip išvažiavo iš Waterbury, Conn. ir nežinan kur dabar gyvena, o tuoi svarbų reikalą. Jis pats ar kas kita malonės atsiūskauti šiuo adresu:
Augustas Gražulis,
562 Atlantic St., Stamford, Conn.

Pajieškau savo tikro brolio Anričiaus Baliuko, kuris paeina iš Suvalkų gub., Seinų pav., Sventėzerio gmino. Agarinų kaimo. Jis pats ar kas kitas duokite žinią, nes turi labai svarbų reikalą. Adresuokit:
Mike Baliukas, Shart, Pa.

KUR ESATE DRAUGAI?
Antanas Jonavičius ir Vincas Dzu, kas iš kaimo Giraitės, Svent-Azerio parapijos, Suvalkų gub. Kiek pirmiaus gyveno apie Serantoną, Pa. dabartės negirdžiū nieko apie juos. Turi svarbų reikalą prie jų, todėl apie juos žinantis arba jie patis malonkkit atsiūskauti šiuomi adresu:
W. Alksninis,
52 Grove str., New Britain, Conn.

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Lietuvninku“

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRASTIS AMERIKOJE.
Inkurtas 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų“ seniausias iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikališkai, pirmieviškai ir bepartvyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turis geriašį pasisekiną, „Vien. Lietuvninkų“ obalsis — teisybė ir akis. „Vien. Liet.“ paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien. Lietuvninkų“ skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniško mokslainės. „Vienybė Lietuvninkų“ skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriiai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmieviškame laikraštyje jieško. Norintuems matyti „Vien. Lietuv.“ siunčiame vieną numerį dovanai.
„Vienybė Lietuvninkų“ išėina kas Sereda jau nuo 1886 m.
Amerikoje prekiauja metams \$2.00, pusei m. \$1.00. Užsieniuose metams \$3.00, pusei m. \$1.50. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ reikia ir pinigus sykiu prisiūsti. Piningus geriausia siūsti per „Money Order“ arba registraotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduoda Laivakortes

in visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.
Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.
Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje ir pietines ir vakarines valstijas.
Didžiausia krautuve visokiuiu knygu, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, randvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.
J. J. Paukztis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

PARMOS!
Štai puiki proga įgyti Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių fermerij, šioj kolonijoj lietuviai turi susiorganizave Ukišką Draugystę palengviniuoti ukininkavimo ir apdirbimui lauka, tapgi susielėpia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randaš Lake Maisan paviete, Michigan valstijoj, vakariniam krašte palei ežerą Michigan prie pramoningų miestų ir miestelių; tarpe 4 geležkelių, tarpais gražus tyro vandens ir žuvingi ežereliai. Turime toje apielinkėje tūkstantų (1000) parlavimui farmų, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pienininkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai, ant lengvų ismokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prekė nuo \$10.00 iki \$25.00 už akrą. Norinti pirkti kreipkitės adresu:
ANTON KIEDIS,
PEACOCK LAKE CO. MICHIGAN.

Baltramiejaus Naktis.

Yra tai puikus prancūzų romanis. Svarbūs tikėjimiški ginčai. Labai žingeidžios paslaptys karalių, vyskupų ir kunijų.
Kas dievobaimingai katolikai, su bažnyčios palašimimu, tik viena naktis Paryžiuje išskerdė 60 tūkstančių žmonių, priešingų popiežiui.
Dviejų mirštančių kalba bedievio su katoliku, kaip jle tada atjaučia ir kaip brolis brojį delei karaliaus nušovė ir daug visokių akvyvųjų mislijan-tiems žmonėms. Kunizai tą knygą draudžia skaityti.
„Baltramiejaus Naktis“ didelė knygą; kaina tik 75c. Ji reikalinga kiekvienam perskaityti, iš kelių tūkstančių liekasi jau tik 200 egz. „Pasiskubink gauti. Siunčiant orderį, adresuoti ant išleidėjo vardo:
J. NAUJOKAS
120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Vienas Doleris Dovanų.

20 Metu Senas Laikrasztis

“LIETUVA”

Išėina kas Petnyčia Chicago, Ill.

Laikraštis „Lietuva“, 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštiniukų ir visuomet pilnas naujausių ir tikriausių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasviečio, ypač iš didžiausio miesto Chicago, kuriame gyvena apie 60,000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašalpinų, teatrališkų, bizniškų, ir kitokių drangybių.
„Lietuvos“ prenumerata Suvienyotose Valstijose šiaurinės Amerikos: -- Metams \$2.00, pusei metu \$1.00.
Kanadoj ir Mexike: -- metams \$2.50, pusei metu \$1.25.
Rusijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: -- Metams - \$3.00, pusei metu - \$1.50.

Užsirašyti „Lietuvą“ galima kiekviename laike.
Užsirašant „Lietuvą“ reikia drauge ir prenumeratą siūsti per pačto Money Orderj arba pinigais registraotame laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:
A. OLSZEWSKY
3252 So. Halsted St., Ghicago, Ill.
Rašk tuojaus, o gausi vieną „Lietuvos“ numer ant patiuos dykai.

THE AMERICAN
Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.
Preke \$7.00.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 9 dol.
Kam reikalinga tankiai kilnotia, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.
Pati skrynelė..... \$9.00
O mašina..... \$7.00
Dabar yra gera proga šitą mašiną pigiai nusipirkti.
J. J. Paukztis & Co.
120-124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbą pranešti visiems Lietuvos ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N.Y. į SCRANTON, PA. ant žemiau padooto adreso, kurioje galiu gauti LAIKRODŽIŲ, LAIKRODŽIŲ, LENOVOČIŲ, PULKŲ ŽIEDŲ, SPILKŲ, KALČIŲ, KOMPASŲ, KRYŽIUKŲ. Puikiai žinau ALBOMŲ, SKRIPCŲ, KLERNŲ, TRYSŲ, KONCERTŲ ir daugybę visokių muzikalių instrumentų. Gero KURTYVŲ, visokių skyriaus, BUKLAVOVŲ, ALBUMŲ FOTOGRAFIJŲ, GUBERNU LIŲ, ISTORIŠKŲ ir MALDAIČIŲ, visokių gražių PAPIERŲ gromatomas rašyti su puikiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINŲ už 25c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIELIA arba SVENTAS RASTAS seno ir naujo testamentu lietuviškais litaromis pusl. 1127, dučiai apdaryta, su pris. mu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOŽO No 3 pareikalavkit šiandien: prisižadami tikrą savo adresą ir už 6c. marke gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų daiktų. Aš gvarantuojū, kad mano tavoras pirmos klasės, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunskit greitai ir visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gauti pirtk tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiomis pirkiniais kreiptis

Mano adresas: M. L. WILKIEWICZ, 115 W. MARKET St., Providence Sq. SCRANTON, PA.

Rusizkai Amerikosizka Linija. Vienatinė be persidimo linija tarp Amerikos ir Rusijos.

Nauji su dvejas šriabais laivai: „Kursk“, „Russia“, „Birma“, „Lituanis“ reguliariskai bėgioja tarp Rusijos ir Amerikos. Yra tai vienatinė Linija, kuri eina tiesiai Rusijon be mainymosi. Keleivikai gali susikalbėti savo prigimto kalboje ir gauti praprastą valgį. Kad nereikia mainytis, tai gali paliduoti takstantai keliaujančių, kurie važiuo ant šios linijos.

Table with 3 columns: Ship Name, Date, and Agent. Rows include Kursk, Birma, Lituanis, Kovo, and Kursk.

Su artesnėmis žiniomis reikia kreiptis prie vyriausių tos linijos atstovų

A. E. JOHNSON & CO.

General Passenger Agents 27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

Knygu Kataliogas.

- List of books for sale including 'Adomas Mickeryčia (1798-1857)', 'Anglis darbininkų judėjimo Lietuvoje', 'Apsako Sapsal', 'Farsidavimas ir Peinas', 'Pašalikalbėjimas apie dangų ir žemę', 'Palemonas ir Girvūta', 'Puola - Nuskutas žiedas', 'Pagleža - Jurgis Durnelis', 'Popierės Gromatomas rašyti'.

- List of books for sale including 'Herbertas Spenceris', 'Išėja ant mėslyno', 'Istorija apie gražią Katriuką', 'Išgirovimas Kaino Pilies (1632)', 'Iš po budelio kalavijo ir Kajimas', 'Iš baznyčios istorijos', 'Iš kur atsiranda nusiūdyti', 'Gražus gvarantuotas laikrodėlis', 'Ištekė Soejiškis Sanlygis', 'Žemių Dulkės', 'J. J. Panksztis ir K. Brazys'.

NAUDOKITES ISZ GEROS PROGOS!

(\$110,000,000 (šimtas dešimts milijonų dolerių) paskirta dėl iškasiu kaulo, kurs bus dešimtis milijū ilgio ir penkios pločio, ir trauksis visu East New York pakraščiu, kurs vadinas Jamaica Bay, tarp Rockaway ir East New York, bus tai didžiausia prielauka (portas) kariškiems ir tavoriniam Suvienytū Valstijų ir visų viešpatysčių laivams. Tą liudija nutarimas 13 d. Lapkričio 1909, komisijos The Canal Terminal Board City of New York, ir pripažinta per kongresą 10 d. Vasario, 1910, Washington, D. C. Planai buvo patilpe visuose laikraščiuose New York. Tai-gi dabar da galima pirkti gana pigiai lotus no \$450.00 iki \$750.00. Galima žinoti visiems kad ta vieta bus didele biznio vieta, kaip tai įvairiausias tūrai, hoteliai, ir tt., tai žemė turi pakilti į gana aukštą kainą. No eleveiterio tik 4 bloikai už 5c į visas dalis miesto galima davežuoti. Kreipkitės pas vietinius asabiškai ar per laikškus su visokiomis informacijomis.

Mūsų Brandėaus Offisai ir reprezentantai:

V. J. Šlakys ir J. A. Žemaitis, 119 E. Centre st. Shenandoah Pa. J. G. Alenskas, 80 Garnet Lane Wilkes-Barre, Pa.

M. Valentiniavė, 1831 N. Main Ave., Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO., 120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone, 3427 Greenpoint.

SUSTOK IR KLAUSYK!

Jeigu apsimi mokėti po 5 centus kas diena, tai mes atsiųsime Gražų 14 karato auksuotą laikrodėlį su trimis lūkstais, gvarantuojam ant 20 metų ir dailių lenčiugelių su breloku. Kaina laikrodėlio, kartu su lenčiugėliu ir breloku \$2.000. Dabar nereikalunga atsiųsti nei vieno cento, tik tai rašykite klausdami katalogo ir indėkite markę dėl prisuntimo ir atsakymo

Kanegi Sup. Co., 107 W. 27th st. D-6 NEW YORK.

Tiktai 5 centai. Jeigu apsimi mokėti po 5 centus kas diena, tai mes atsiųsime Gražų 14 karato auksuotą laikrodėlį su trimis lūkstais, gvarantuojam ant 20 metų ir dailių lenčiugelių su breloku. Kaina laikrodėlio, kartu su lenčiugėliu ir breloku \$2.000.

Dabar nereikalunga atsiųsti nei vieno cento, tik tai rašykite klausdami katalogo ir indėkite markę dėl prisuntimo ir atsakymo

Gold Watch Co., 2905 - 3rd Ave. D. 7. NEW YORK.

Didele Krautuve

Visokio tavoro, kaip tai: laikrodžių, laikrodėlių, lenčiugelių, visokių žiedų, žyato auksu, šliubinių ir šiaip nešioti merginoms ir vaikiniams, spilkų, armonikų, britvų, maldaknygių ir sviestiškų knygy, škapiterių, rožančių, kryželių, abrozų, visokių paveikslėlių ir tt.

Popierės gromatomas rašymui dideliu pasirinkime, tuzinas 25c., 5 tuzinai \$1.00, už 1000 \$5.00.

Trajanka partraukta iš Vokietijos, pasiduoda bakaukas 25ct., svaras \$1.25 su prisuntimu.

Magiškos kaziros pasiduoda už \$3.00. Ir šiaip visokį tavorą agentams duodu su dideliu nuosimū.

Lietuviai ir lietuvaitės, vis draugai ir pažįstami reikale malonėkit kreiptis pas savo tautietį, o busite užgandinti. Adresas: V. Vaidelis, 112 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

GERA SVEIKATA

Štai ko sergančiam reikia, gero daktaro, gerų liekartų, o tuoj busi sveikas, teip kaip daugybės sergančių išgydė daktaras Philadelphia M. Klinike, todėl kad šion nedaro experimentų ant sergančių, kaip daro be praktikos daktarėliai; bet šiam Klinike senai persitirkę geri daktarai darbuojasi, kurie pasekmingai, greit ir gerai visokias ligas išgydo ir teip pat todėl gali Gerai išgydyti, kad šiam Klinike, kiekvienam atsisaukusiam, užrašo ir duoda tikras liekargas, kurios yra žinomos kaip geriausios ir kurios tik mokslas ir gamta gali pagaminti, nors ir pargabentos iš toliausių kraštų svieto. DŽIAUGIASI ŽMONĖS, turėdami Philadelphiaj tokį gerą Klinika, į kurį kas tik atsisaukia, apturi greitą sveikatą pagelb, todėl lietuviai nereikalauja patekti į „gisefmeikerių“ žydiškų slėmėzerinių rankas, nes šiam Philadelphia M. Klinike geri seni daktarai, teisingos liekastos ir kiekvienam sergančiam atsisaukusiam užtikrinta sveikatai pagelba. Tas Philadelphia M. Klinikas paties gubernatoriaus legalizuotas.

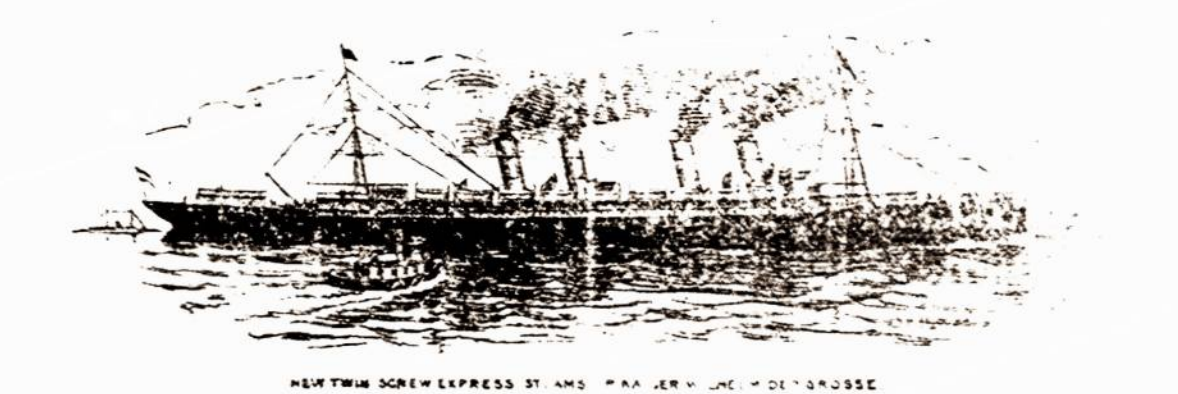
Kad iš visur žinotų kur išgydyti ir visada atrasti teisingą nuo visokių ligų pagelb kaip Philadelphiaj teip ir iš tolimų vietų, tad pranešame per laikraščių, kad atsisauktų stačiai lietuviškoje kalboje, o išvyk apturės visokias rodas ir geriausias liekargas, pagelbą sveikatai ir neatidėlojant išgydomi bus nuo: skaudėjimo kaulų, sąnarių, strėnų, krutines, pečių, rankų ir kojų. Nesveikumo vidurių ir inkstų, žarnų ligų. Nusišėnėjimo, sunkaus kvėpavimo, nervų, slaptų užsikrečiamų ligų. Blogus sapnus, kosulio, širdies ir galvos ligų. TEIP-PAT MOTERŲ, skausmingas mėnesines ir visas kitas ligas, kurios tik atsiranda varginimui žmonių. Gydomo kaip šviežias teip ir užsienėjusias ligas, nepaisyk kad tau niekas nepagelbėjo, neatidėlok, bet atsisauk lietuviškai, o busi išgydytu nuo visokių ligų, kurios varginimui žmonių atsiranda ir yra išgydomos.

KAM mokėti didelius pinigus fundaktariams už be vertės pamiegtą vandenį, kad Philadelphia M. Klinikas duoda teisingas, gerias, geras liekargas už mažą atnekdėjimą, naujausio sutaisymo ir vartojant tikras gyduoles apturėsi reikalingą gerą sveikatą. Perstok sirgęs kad gali bei išgydytu, bet atsisauk nevilkinant prie The PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC, 1117 Walnut St., Philadelphia, Pa. Ateinantiems valandos: nuo 10 iki 4 po piet: šventadieniam no 10 iki 1 p.p. Utarninke ir Pėtanyčioje nuo 1 iki 8 vakare. Dr. Aleks. Browne, Vyriausiasis Daktaras.

Šiam Klinike tikrai tik moksliški diplomuoti daktarai gydo: ir vietijoje didelių apgarsinimų duoda geras liekargas, kurios išgydo sergančius, yra tai teisingiausias apgarsinimas.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo parnavimo ir nori idant jo reikalai būtų greitai atlikti, tegul atsisaukia Seniausį Bankinį Namą Uzdėtą 1848 m.

(Stovinti po Rėdiška Kauoja \$100,000). Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių Garaliųjų visų Linijų ir iš Krajaus už pigiausias prekas. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų pastorojame nereikalavdami jokį popierį. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejeentališkas popieras su paliudijimj Konsulio. Atjieskojimą dalyk atliekame kuoteisingiausiai. Atidarytas: kas dieną iki 6 vakare. Subatoje iki 8 val. vakare. Nenėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

LIETUVY, MOKINKIS FOTOGRAFIJŲ AMATO!

Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu už mažą atlyginimą arba užmokėstį Platesnių žinių klauskite per laiką arba patis ateikite.

Jos. Shukis, 20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa. Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidarė ofisą 103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chroniškių (išenėjusių).

Valandos priemimui lignoniu: Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvaniajios Universitetą), užsima varymu provy rissuose teismuose.

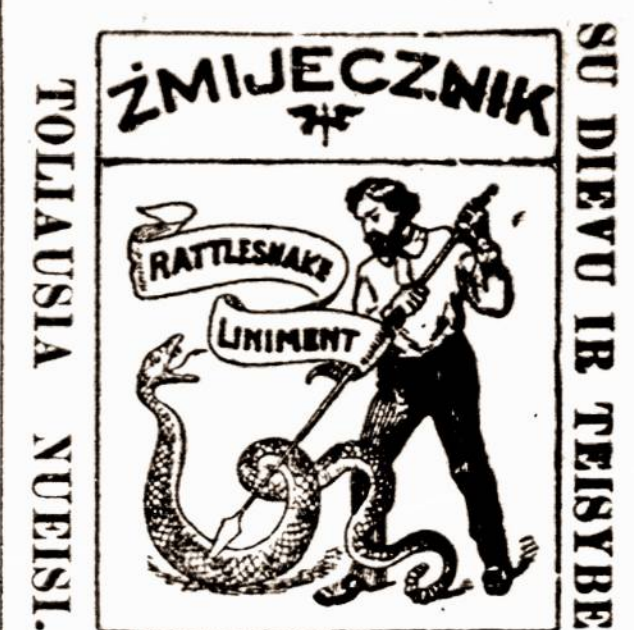
Offisai rumsone 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Bell 47 Residence Peoples 1100

B. HORAK

191 17-th Str. So. Brooklyn, N. Y. DIPLOMUOTA AKUSZERKA

Su daug metinis praktika lignoniu žiuose New York. Prtima palagus pas save namuose ir eina kitur, prakė vidutinis. Patarimai dykti. Persikėlis iš 601 4-to av. po nu. 101 17-th str. Šia netoli 4-to av. So. Brooklyn, N. Y.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįsiekok rodos pas kokius nemokytus žydelius ar kryžikus savo prieoply, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vieutautį, reikalavdamas tikrų gryną ir gydančių vaistų - pas ALBERTA G. GROBLEVSKI, Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų“, o persitikrini, kad neišskleisi veitni ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių liđų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai - Lietuviškai“ vaistai jau tukstantis padarė sveikais - išgydė ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį

Delto joim trukti tikros gyduojanų parelbes, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridok 2 centu ant atsakymo laiskui, o niekuo net neisigailėsi.

Adresuok: Albertas G. Groblewskis, Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

VIENTELIS LIETUVIŠKAS HOTELIS

J. B. DAINO.

Skanus alus, gardi arielka, visoki rymai ir kveplanti cigarai. Vietiniai ir iš apylinkės nepamirškite Mas puikios vietos, o busite užgandinti.

36 Oxford Str. Kampas Lee Park Ave. Wilkes-Barre, Penn'a.

Advertisement for H. B. ROSENSON, BROADWAY, N. Y., featuring an image of a bottle of 'AMOUR BLEU WHISKEY' and text 'PRIETELIAI LIETUVIAI 12 dideliu ir 12 mažu'.

BENNETT TYPEWRITER. Preke \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atrametojasi nuo kaspio.

Didumas mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platamo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis malinosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopos kalbose. Susideda iš 180 atkirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta iš labai puikių skrynelių ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišenioje. Ji yra netikta pandinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o si tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukztis & Co., 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

W. SŁOMINSKA, CHICAGO, ILL.

679 Milwaukee Avenue, Man. Dirbtovė tipo Apdonavota

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistizką išdirbimą

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbą apreikauti, gucti kitiems Kunigams ir guctoti draugystėms kad aš dirbu su šis augesziaus pamintinis dalykus ant Pigiatus, Teisingiausis ir Geriausiai, nes per 30 metų žaismidama išdirbimais įėjau geriausę praktikę ir dėl to galu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrika.

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.